

PASAULINIS ANTIDOPINGO
KODEKSAS
2021

Pasaulinis antidopingo kodeksas

Pasaulinis antidopingo *kodeksas* pirmą kartą buvo priimtas 2003 m. ir įsigaliojo 2004 m. Vėliau jis keturis kartus buvo taisomas. Pirmoji pataisyta redakcija įsigaliojo 2009 m. sausio 1 d., antroji – 2015 m. sausio 1 d., trečioji – 2018 m. balandžio 1 d. (pataisos dėl reikalavimų laikymosi) ir ketvirtoji – 2019 m. birželio 1 d. (pranešimai apie tam tikras endogenines medžiagas kaip *netipinius rezultatus*). Nauja 2021 m. Pasaulinio antidopingo kodekso redakcija įsigalioja nuo 2021 m. sausio 1 d.

Paskelbė:

Pasaulinė antidopingo agentūra

Stock Exchange Tower

800 Place Victoria (Suite 1700)

PO Box 120

Montreal, Quebec

Canada H4Z 1B7

www.WADA-ama.org

Tel.: +1 514 904 9232

Faks.: +1 514 904 8650

El. paštas: code@WADA-ama.org

Turinys

PASAULINĖS ANTIDOPINGO PROGRAMOS IR KODEKSO PASKIRTIS, TAIKymo SRITIS IR STRUKTŪRA	9
KODEKSAS	9
PASAULINĖ ANTIDOPINGO PROGRAMA	9
TARPTAUTINIAI STANDARTAI	9
TECHNINIAI DOKUMENTAI	10
GERIAUSIOS PRAKTIKOS MODELIAI IR GAIRĖS	10
PASAULINIO ANTIDOPINGO KODEKSO LOGINIS PAGRINDAS	10
PIRMA DALIS <i>DOPINGO KONTROLĖ</i>	12
ĮVADAS	12
1 STRAIPSNIS. DOPINGO APIBRĖŽTIS	14
2 STRAIPSNIS. ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI	14
2.1 <i>Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje</i>	14
2.2 <i>Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti)</i>	15
2.3 <i>Sportininko vengimas ar atsisakymas pateikti mėginius arba jų nepateikimas</i>	15
2.4 <i>Su buvimo vieta susiję sportininko pažeidimai</i>	15
2.5 <i>Sportininko arba kito asmens vykdomas kliudymas arba bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį</i>	16
2.6 <i>Sportininko arba sportininkų pagalbinio personalo nario turima draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas</i>	16
2.7 <i>Sportininko arba kito asmens vykdoma neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu</i>	16
2.8 <i>Sportininko ar kito asmens vykdomas draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamojo metodo taikymas bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba ne varžybų metu draudžiamos draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamojo metodo taikymas bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti</i>	16
2.9 <i>Sportininko arba kito asmens vykdomas bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti</i>	16
2.10 <i>Draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai</i>	17
2.11 <i>Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti</i>	17
3 STRAIPSNIS. DOPINGO ĮRODYMAS	18
3.1 <i>Įrodinėjimo pareiga ir standartai</i>	18

3.2	Faktų ir prezumpcijų įrodymo metodai	18
4	STRAIPSNIS. <i>DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠAS</i>	20
4.1	<i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo paskelbimas ir peržiūra</i>	20
4.2	<i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai</i>	20
4.3	Medžiagų ir metodų įtraukimo į <i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą</i> kriterijai	21
4.4	<i>Leidimai vartoti gydymui (LVG)</i>	22
4.5	Stebėsenos programa	24
5	STRAIPSNIS. <i>TESTAVIMAS IR TYRIMAI</i>	25
5.1	<i>Testavimo ir tyrimų paskirtis</i>	25
5.2	Teisė atlikti testus	25
5.3	<i>Testavimas renginyje</i>	26
5.4	<i>Testavimo reikalavimai</i>	26
5.5	Informacija apie <i>sportininko</i> buvimo vietą	26
5.6	Iš sportinės veiklos pasitraukusių <i>sportininkų</i> grįžimas į <i>varžybas</i>	27
5.7	Tyrimai ir duomenų rinkimas	27
6	straipsnis. <i>MĖGINIŲ TYRIMAS</i>	27
6.1	Naudojimas akredituotomis ir patvirtintomis laboratorijomis bei kitomis laboratorijomis	27
6.2	<i>Mėginių</i> tyrimo ir duomenų analizės tikslas	28
6.3	<i>Mėginių</i> ir duomenų moksliniai tyrimai	28
6.4	<i>Mėginių</i> tyrimo ir pranešimo apie rezultatus standartai	28
6.5	Papildomas <i>mėginių</i> tyrimas iki <i>rezultatų valdymo</i> arba <i>rezultatų valdymo</i> metu	29
6.6	Papildomas <i>mėginio</i> tyrimas po pranešimo, kad rezultatas neigiamas arba dėl kitų priežasčių nekonstatavus antidopingo taisyklių pažeidimo	29
6.7	A arba B <i>mėginio</i> padalijimas	29
6.8	WADA teisė perimti <i>mėginius</i> ir duomenis	29
7	STRAIPSNIS. <i>REZULTATŲ VALDYMAS: ATSAKOMYBĖ, PIRMINĖ PERŽIŪRA, PRANEŠIMAS IR LAIKINAS NUŠALINIMAS</i>	30
7.1	Atsakomybė už <i>rezultatų valdymą</i>	30
7.2	Įtariamų antidopingo taisyklių pažeidimų patikrinimas ir pranešimas	31
7.3	Anksčiau padarytų antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymas	32
7.4	<i>Laikinam nušalinimui</i> taikomi principai	32

7.5	<i>Rezultatų valdymo sprendimai</i>	33
7.6	Pranešimas apie <i>rezultatų valdymo</i> sprendimus	34
7.7	Pasitraukimas iš sporto	34
8	STRAIPSNIS. <i>REZULTATŲ VALDYMAS: TEISĖ Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ</i>	34
8.1	Teisingas bylos nagrinėjimas	34
8.2	Su <i>renginiais</i> susijusių bylų nagrinėjimas	34
8.3	Teisės į bylos nagrinėjimą atsisakymas	34
8.4	Pranešimas apie sprendimus	35
8.5	Nagrinėjimas tik CAS	35
9	STRAIPSNIS. AUTOMATIŠKAS INDIVIDUALIŲ REZULTATŲ <i>ANULIAVIMAS</i>	35
10	STRAIPSNIS. SANKCIJŲ TAIKYMAS ASMENIMS	35
10.1	<i>Renginio</i> , per kurį padaromas antidopingo taisyklių pažeidimas, rezultatų <i>anuliavimas</i>	35
10.2	<i>Diskvalifikacija</i> už <i>draudžiamosios medžiagos</i> ar <i>draudžiamojo metodo</i> buvimą, <i>vartojimą</i> (<i>naudojimą</i>) ar <i>bandymą</i> vartoti (<i>naudoti</i>) arba turėjimą	36
10.3	<i>Diskvalifikacija</i> už kitus antidopingo taisyklių pažeidimus	37
10.4	<i>Sunkinančios aplinkybės</i> , dėl kurių gali būti ilginamas <i>diskvalifikacijos</i> laikotarpis	38
10.5	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio panaikinimas, kai nėra <i>kaltės</i> ar <i>aplaidumo</i>	38
10.6	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio sutrumpinimas, kai nėra <i>didelės kaltės</i> ar <i>aplaidumo</i>	38
10.7	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio arba kitų <i>nuobaudų</i> panaikinimas, sutrumpinimas ir sustabdymas dėl kitų priežasčių nei <i>kaltė</i>	39
10.8	<i>Rezultatų valdymo</i> susitarimai	41
10.9	Pažeidimų daugetas	42
10.10	<i>Varžybų</i> rezultatų <i>anuliavimas</i> , paėmus <i>mėginius</i> arba pažeidus antidopingo taisykles	43
10.11	Atimti piniginiai prizai	44
10.12	Finansinės <i>nuobaudos</i>	44
10.13	<i>Diskvalifikacijos</i> laikotarpio pradžia	44
10.14	Statusas <i>diskvalifikacijos</i> arba <i>laikino nušalinimo</i> laikotarpiu	45
10.15	Automatiškas sankcijos paskelbimas	46
11	STRAIPSNIS. KOMANDOMS SKIRIAMOS <i>NUOBAUDOS</i>	46
11.1	<i>Testavimas</i> komandinėse sporto šakose	46
11.2	<i>Komandinėse sporto šakose</i> taikomos <i>nuobaudos</i>	47

11.3	<i>Komandinėse sporto šakose renginio valdymo organas arba tarptautinė federacija gali skirti griežtesnes nuobaudas</i>	47
12	STRAIPSNIS. KITOMS SPORTO ORGANIZACIJOMS TAIKOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ SANKCIJOS	47
13	STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: APELIACIJOS	47
13.1	Sprendimai, kuriuos galima apskųsti	47
13.2	Sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, <i>nuobaudų, laikino nušalinimo</i> , sprendimų vykdymo ir kompetencijos apskundimas	48
13.3	Atvejis, kai <i>antidopingo organizacija</i> laiku nepriima sprendimo	50
13.4	Apeliacijos dėl LVG	50
13.5	Pranešimas apie sprendimus dėl apeliacijos	50
13.6	Sprendimų, priimtų pagal 24.1 punktą, apskundimas	50
13.7	Sprendimų sustabdyti arba panaikinti laboratorijos akreditaciją apskundimas	51
14	STRAIPSNIS. KONFIDENCIALUMAS IR PRANEŠIMAI	51
14.1	Informavimas apie <i>teigiamus testo rezultatus, netipinius rezultatus</i> ir kitus tariamus antidopingo taisyklių pažeidimus	51
14.2	Pranešimas apie sprendimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba <i>diskvalifikacijos ar laikino nušalinimo</i> pažeidimų ir prašymas pateikti bylos medžiagą	52
14.3	<i>Viešas paskelbimas</i>	52
14.4	Statistinės ataskaitos	53
14.5	<i>Dopingo kontrolės</i> informacijos duomenų bazė ir atitikties stebėseną	53
14.6	Duomenų privatumas	54
15	STRAIPSNIS. SPRENDIMŲ VYKDYMAS	54
15.1	Automatinis sprendimų privalomumas <i>pasirašiusiųjų šalių antidopingo organizacijoms</i>	54
15.2	Kitų <i>antidopingo organizacijų</i> sprendimų vykdymas	55
15.3	Organizacijos, kuri nėra <i>pasirašiusioji šalis</i> , sprendimų vykdymas	55
16	STRAIPSNIS. SPORTO VARŽYBOSE DALYVAUJANČIŲ GYVŪNŲ DOPINGO KONTROLĖ	55
17	STRAIPSNIS. SENATIES TERMINAS	56
	ANTRA DALIS. ŠVIETIMAS IR MOKSLINIAI TYRIMAI	57
18	STRAIPSNIS. ŠVIETIMAS	57
18.1	Principai	57
18.2	<i>Pasirašiusiųjų šalių švietimo</i> programa ir planas	57
19	STRAIPSNIS. MOKSLINIAI TYRIMAI	59

19.1	Mokslinių tyrimų antidopingo srityje paskirtis ir tikslai	59
19.2	Mokslinių tyrimų rūšys	59
19.3	Mokslinių tyrimų koordinavimas ir keitimasis rezultatais	59
19.4	Mokslinių tyrimų praktika	59
19.5	Moksliniai tyrimai naudojant <i>draudžiamąsias medžiagas</i> ir <i>draudžiamuosius metodus</i>	59
19.6	Piktnaudžiavimas rezultatais	59
TREČIA DALIS. FUNKCIJOS IR PAREIGOS		60
20 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS <i>PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ</i> IR WADA FUNKCIJOS IR PAREIGOS		60
20.1	Tarptautinio olimpinio komiteto funkcijos ir pareigos	60
20.2	Tarptautinio parolimpinio komiteto funkcijos ir pareigos	61
20.3	Tarptautinių federacijų funkcijos ir pareigos	62
20.4	<i>Nacionalinių olimpinių komitetų</i> ir nacionalinių parolimpinių komitetų funkcijos ir pareigos	64
20.5	<i>Nacionalinių antidopingo organizacijų</i> funkcijos ir pareigos	65
20.6	<i>Didžiųjų renginių organizatorių</i> funkcijos ir pareigos	66
20.7	WADA funkcijos ir pareigos	67
20.8	Bendradarbiavimas dėl trečiųjų šalių taisyklių	68
21 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS <i>SPORTININKŲ</i> IR KITŲ <i>ASMENŲ</i> FUNKCIJOS IR PAREIGOS		68
21.1	<i>Sportininkų</i> funkcijos ir pareigos	68
21.2	<i>Sportininkų pagalbinio personalo</i> funkcijos ir pareigos	69
21.3	Kitų <i>asmenų</i> , kuriems taikomas <i>Kodeksas</i> , funkcijos ir pareigos	69
21.4	<i>Regioninių antidopingo organizacijų</i> funkcijos ir pareigos	69
22 STRAIPSNIS. VYRIAUSYBIŲ DALYVAVIMAS		70
KETVIRTA DALIS. PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS, KEITIMAS IR AIŠKINIMAS		72
23 STRAIPSNIS. PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS		72
23.1	<i>Kodekso</i> priėmimas	72
23.2	<i>Kodekso</i> įgyvendinimas	72
23.3	Antidopingo programų įgyvendinimas	73
24 STRAIPSNIS. <i>KODEKSO</i> IR <i>UNESCO KONVENCIJOS</i> NUOSTATŲ LAIKYMO SI STEBĖSENA IR UŽTIKRINIMAS		73
24.1	<i>Kodekso</i> nuostatų laikymosi stebėseną ir užtikrinimas	73
24.2	<i>UNESCO konvencijos</i> nuostatų laikymosi stebėseną	78
25 STRAIPSNIS. KEITIMAS IR ATŠAUKIMAS		78
		7

25.1	Keitimas	78
25.2	<i>Kodekso</i> priėmimo atšaukimas	78
26	STRAIPSNIS. <i>KODEKSO</i> AIŠKINIMAS	79
27	STRAIPSNIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS	79
27.1	Bendras 2021 m. <i>Kodekso</i> taikymas	79
27.2	<i>Kodeksas</i> netaikomas atgaline data, išskyrus 10.9.4 punktą ir 17 straipsnį arba jeigu netaikomas <i>lex mitior</i> principas	79
27.3	Taikymas sprendimams, priimtiems iki 2021 m. <i>Kodekso</i>	79
27.4	Pažeidimų daugetas, kai pirmas pažeidimas padarytas iki 2021 m. sausio 1 d.	80
27.5	Papildomi <i>Kodekso</i> pakeitimai	80
27.6	<i>Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo</i> pakeitimai	80
1	PRIEDAS	81

PASAULINĖS ANTIDOPINGO PROGRAMOS IR KODEKSO PASKIRTIS, TAIKymo SRITIS IR STRUKTŪRA

Pasaulinio antidopingo *kodekso* ir jo pagrindu parengtos Pasaulinės antidopingo programos tikslai yra šie:

- apsaugoti pagrindinę *sportininkų* teisę dalyvauti sportinėje veikloje nevartojant dopingo ir tokiu būdu visame pasaulyje stiprinti *sportininkų* sveikatą, sąžiningumą ir lygybę;
- tarptautiniu ir nacionaliniu lygmeniu užtikrinti suderintas, koordinuojamas ir veiksmingas dopingo prevencijos programas, apimančias:

švietimą – didinant sąmoningumą, informuojant ir bendraujant diegti vertybes, ugdyti gyvenimo įgūdžius ir sprendimų priėmimo gebėjimus siekiant užkirsti kelią tyčiniams ir netyčiniams antidopingo taisyklių pažeidimams;

atgrasymą – potencialius dopingo vartotojus sulaikyti užtikrinant, kad visoms suinteresuotoms šalims būtų taikomos griežtos ir aiškios taisyklės ir sankcijos;

nustatymą – veiksminga *testavimo* ir tyrimų sistema ne tik sustiprinamas atgrasomasis poveikis. Nustatant antidopingo taisyklių pažeidėjus taip pat veiksmingai apsaugomi sąžiningi *sportininkai* ir sporto dvasia bei tuo pačiu padedama užkardyti dopingu užsiimančių asmenų veiklą;

reikalavimų laikymosi užtikrinimą – nagrinėti nustatytus antidopingo taisyklių pažeidimus ir taikyti sankcijas pažeidėjams;

teisės normų viršenybę – užtikrinti, kad visos suinteresuotosios šalys įsipareigotų laikytis *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*, kad visose vykdant jų antidopingo programas taikomose priemonėse būtų paisoma *Kodekso*, *tarptautinių standartų* ir proporcingumo bei žmogaus teisių principų.

Kodeksas

Kodeksas yra pagrindinis visuotinis dokumentas, kuriuo paremta Pasaulinė antidopingo programa sporte. *Kodekso* paskirtis – skatinti kovą su dopingo vartojimu visuotinai suderinant pagrindinius antidopingo elementus. Jis pakankamai konkretus visiško vieningumo reikalaujančių klausimų suderinimo atžvilgiu, tačiau jo nuostatos, taikomos kitoms sritims, yra pakankamai bendro pobūdžio ir suteikia galimybę lanksčiai įgyvendinti susitarimais nustatytus antidopingo principus. *Kodeksas* parengtas atsižvelgiant į proporcingumo ir žmogaus teisių principus.¹

Pasaulinė antidopingo programa

Į Pasaulinę antidopingo programą įtraukti visi elementai, kurių reikia optimaliai suderinti priemones ir pritaikyti geriausią praktiką tarptautinėse ir nacionalinėse antidopingo programose. Pagrindiniai elementai yra šie:

Pirmas lygmuo: *Kodeksas*

Antras lygmuo: *Tarptautiniai standartai ir techniniai dokumentai*

Trečias lygmuo: Geriausios praktikos modeliai ir gairės

Tarptautiniai standartai

Tarptautiniai standartai skirtingoms antidopingo programos techninėms ir veiklos sritims yra ir bus rengiami konsultuojantis su *pasirašiusiosiomis šalimis* ir vyriausybėmis, o juos tvirtina Pasaulinė antidopingo agentūra (angl. *World Anti-Doping Agency, WADA*). *Tarptautinių standartų* tikslas – suderinti

¹ [Komentaras. Ir *Olimpinėje chartijoje*, ir 2005 m. spalio 19 d. *Paryžiuje* priimtoje *Tarptautinėje konvencijoje prieš dopingo vartojimą sporte (UNESCO konvencija)* pripažįstama, kad dopingo vartojimo prevencija ir kova su jo vartojimu sporte yra labai svarbi *Tarptautinio olimpinio komiteto* ir *UNESCO* misijos dalis, taip pat pripažįstamas esminis *Kodekso* vaidmuo.]

antidopingo organizacijų antidopingo programų konkrečias technines ir veiklos dalis. *Tarptautinių standartų* laikymasis yra privalomas pagal *Kodeksą*. Tinkamai pasikonsultavęs su *pasirašiusiosiomis šalimis*, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, WADA vykdomasis komitetas *tarptautinius standartus* gali periodiškai atnaujinti.

Tarptautiniai standartai ir visi jų pakeitimai bus skelbiami WADA interneto svetainėje ir įsigalioja *tarptautiniame standarte* ar pakeitime nurodytą dieną.²

Techniniai dokumentai

WADA vykdomasis komitetas atitinkamais atvejais gali patvirtinti ir paskelbti *techninius dokumentus*, susijusius su privalomais *tarptautinio standarto* įgyvendinimo techniniais reikalavimais. *Techninių dokumentų* laikymasis yra privalomas pagal *Kodeksą*. Jei naujo arba atnaujinto *techninio dokumento* įgyvendinimas nėra skubus, WADA vykdomasis komitetas sudaro galimybę deramai konsultuotis su *pasirašiusiosiomis šalimis*, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis. *Techniniai dokumentai* po jų paskelbimo WADA interneto svetainėje įsigalioja iš karto, jei nėra nustatyta vėlesnė data.³

Geriausios praktikos modeliai ir gairės

Remiantis *Kodeksu* ir *tarptautiniais standartais* yra ir bus rengiami geriausios praktikos modeliai bei gairės, skirti įvairių antidopingo sričių problemų sprendimams. Modelius ir gaires rekomenduos WADA ir juos galės gauti *pasirašiusiosios šalys* bei kitos atitinkamos suinteresuotos šalys, tačiau jie nebus privalomi. WADA ne tik pateiks antidopingo dokumentų pavyzdžius, bet ir *pasirašiusiosioms šalims* teiks mokymo pagalbą.⁴

PASAULINIO ANTIDOPINGO KODEKSO LOGINIS PAGRINDAS

Antidopingo programos grindžiamos tuo, kas vertingiausia sporte. Ta esminė vertybė dažnai vadinama sportine dvasia: etišku žmogaus tobulumo siekimu uoliai tobulinant kiekvieno *sportininko* įgimtus gabumus.

Antidopingo programomis siekiama saugoti *sportininkų* sveikatą ir sudaryti jiems galimybę meistriskumo siekti *nenaudojant draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų*.

Antidopingo programomis siekiama sporto sąžiningumą puoselėti per pagarbą taisyklėms, kitiems varžybų dalyviams, sąžiningą konkurenciją, vienodas varžybų sąlygas ir sąžiningo sporto reikšmę pasauliui.

Sportinė dvasia yra žmogaus dvasios, kūno ir proto išaukštinimas. Tai yra olimpizmo esmė ir ji atsispindi tose vertybėse, kurias puoselėjame sporte ir per sportą, tarp jų:

- sveikata;
- etika, garbinga kova ir sąžiningumas;

² [Komentaras. *Tarptautiniuose standartuose* pateikiama daug *techninių duomenų*, reikalingų *Kodeksui* įgyvendinti. *Tarptautinius standartus* rengs ekspertai, konsultuodamiesi su *pasirašiusiosiomis šalimis*, vyriausybėmis ir kitomis atitinkamomis suinteresuotomis šalimis, ir jie bus pateikti atskiruose dokumentuose. Svarbu, kad WADA vykdomasis komitetas galėtų laiku atlikti *tarptautinių standartų* pakeitimus, bet nereikėtų daryti jokių *Kodekso* pakeitimų.]

³ [Komentaras. Pavyzdžiui, jei prieš pranešant apie teigiamą mėginio testo rezultatą būtų būtina papildoma tyrimo procedūra, šią procedūrą būtų pavesta atlikti nedelsiant WADA vykdomojo komiteto išleistame techniniame dokumente.]

⁴ [Komentaras: Šiuose pavyzdiniuose dokumentuose suinteresuotoms šalims gali būti pateikta pasirinkimo alternatyvų. Vienos suinteresuotos šalys gali nuspręsti taikyti pavyzdines taisykles ir kitus gerosios praktikos modelius nieko juose nekeisdamos. Kitos gali nuspręsti naudoti šiuos modelius su pakeitimais. Dar kitos suinteresuotos šalys gali priimti sprendimą rengti savo taisykles, atitinkančias Kodekse nustatytus bendruosius principus ir specialiuosius reikalavimus.]

Pavyzdiniai dokumentai ar gairės specifinėms antidopingo veiklos sritims yra ir gali būti toliau rengiami remiantis visuotinai pripažintais suinteresuotų šalių poreikiais ir lūkesčiais.]

- Kodekse įtvirtintos *sportininkų* teisės;
- sportinis meistriškumas;
- charakteris ir išsilavinimas;
- malonumas ir džiaugsmas;
- komandinis darbas;
- pasiaukojimas ir atsidavimas;
- pagarba taisyklėms ir įstatymams;
- pagarba sau ir kitiems *dalyviams*;
- drąsa;
- bendruomeniškumas ir solidarumas.

Sportinė dvasia išreiškiama garbingoje kovoje.

Dopingas iš esmės nesuderinamas su sportine dvasia.

PIRMA DALIS

DOPINGO KONTROLĖ

IVADAS

Kodekso pirmoje dalyje nustatytos specialiosios antidopingo taisyklės ir nuostatos, kurių privalo laikytis už antidopingo taisyklių priėmimą, įgyvendinimą ar vykdymo užtikrinimą pagal savo kompetenciją atsakingos organizacijos t.y. Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis paralimpinis komitetas, tarptautinės federacijos, *nacionaliniai olimpiniai komitetai* ir paralimpiniai komitetai, *didžiųjų renginių organizatoriai* bei *nacionalinės antidopingo organizacijos*. Visos tokios organizacijos kartu vadinamos *antidopingo organizacijomis*.

Visos Kodekso nuostatos yra privalomos iš esmės ir kiekviena *antidopingo organizacija* bei *sportininkas* ar kitas *asmuo* privalo jų laikytis. Tačiau Kodeksas nepakeičia ir nepanaikina būtinybės kiekvienai *antidopingo organizacijai* priimti išsamias antidopingo taisykles. Nors kai kurias Kodekso nuostatas kiekviena *antidopingo organizacija* privalo įtraukti į savo antidopingo taisykles be esminių pakeitimų, kitose Kodekso nuostatose yra nustatyti privalomi orientaciniai principai, suteikiantys galimybę kiekvienai *antidopingo organizacijai* lanksčiai formuluoti savo taisykles ar nustatantys reikalavimus, kurių privalo laikytis kiekviena *antidopingo organizacija*, tačiau neprivalo kartoti savo antidopingo taisyklėse.⁵

Antidopingo taisyklės, kaip ir varžybų taisyklės, yra sporto taisyklės, kuriomis reglamentuojamos sportinės veiklos vykdymo sąlygos. *Sportininkai, sportininkų pagalbinio personalo nariai* ar kiti *asmenys* (įskaitant valdybų narius, direktorius, tarnautojus ir nurodytus darbuotojus bei *įgaliotas trečiąsias šalis* ir jų darbuotojus) šias taisykles priima kaip dalyvavimo arba sporto veiklos vykdymo sąlygą ir privalo jų laikytis.⁶ Kiekviena *pasirašiusioji šalis* nustato taisykles ir procedūras, skirtas užtikrinti, kad visi *pasirašiusieji šaliai* bei organizacijoms jos narėms pavaldūs *sportininkai, sportininkų pagalbinio personalo nariai* ar kiti *asmenys* būtų informuoti apie galiojančias atitinkamų *antidopingo organizacijų* antidopingo taisykles ir įsipareigotų jų laikytis.

⁵ [Komentaras. Kodekso nuostatos, kurias privaloma įtraukti į kiekvienos antidopingo organizacijos taisykles be esminių pakeitimų, yra nurodytos 23.2.2 punkte. Pavyzdžiui, suderinimo tikslais labai svarbu, kad visos pasirašiusiosios šalys savo sprendimus grįstų tokiu pačiu antidopingo taisyklių pažeidimų sąrašu, tokia pačia įrodinėjimo pareiga ir taikytų tokias pačias nuobaudas už tokius pačius antidopingo taisyklių pažeidimus. Šios taisyklės turi būti tokios pačios neatsižvelgiant į tai, ar byla nagrinėjama tarptautinėje federacijoje, nacionaliniu lygmeniu ar Sporto arbitražo teisme (angl. Court of Arbitration for Sport, CAS).

[23.2.2 punktą neįtrauktos Kodekso nuostatos vis tiek yra privalomos iš esmės, net jeigu ir nereikalaujama, kad antidopingo organizacija jas įtrauktų pažodžiui. Šios nuostatos paprastai skirstomos į dvi kategorijas. Pirmą, pagal kurias nuostatas antidopingo organizacijos turi imtis tam tikrų veiksmų, tačiau antidopingo organizacijai nebūtina tas nuostatas naujai suformuluoti savo antidopingo taisyklėse. Pavyzdžiui, kiekviena antidopingo organizacija testavimą privalo planuoti ir atlikti pagal 5 straipsnį, tačiau antidopingo organizacijai šių reikalavimų savo taisyklėse kartoti nereikia. Antra, kai kurios nuostatos yra privalomos iš esmės, tačiau kiekvienai antidopingo organizacijai suteikiama galimybė lanksčiai įgyvendinti nuostatose įtvirtintus principus. Pavyzdžiui, siekiant veiksmingo suderinimo nebūtina visas pasirašiusiąsias šalis versti naudoti vieną bendrą rezultatų valdymo ar nagrinėjimo procesą, jei naudojamas procesas atitinka Kodekse ir Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte nustatytus reikalavimus.]

⁶ [Komentaras. Jei pagal Kodeksą reikalaujama, kad Kodekso laikytųsi asmuo, kuris nėra sportininkas arba sportininkų pagalbinio personalo narys, savaime suprantama, kad nebūtų vykdomas tokio asmens mėginių ėmimas arba testavimas ir dėl antidopingo taisyklių pažeidimo pagal Kodekso nuostatas jis nebūtų kaltinamas dėl draudžiamosios medžiagos arba draudžiamojo metodo vartojimą (naudojimą) arba turėjimą. Tokiam asmeniui drausmės priemonės būtų taikomos tik dėl Kodekso 2.5 punkto (Kliudymas), 2.7 punkto (Neteisėta prekyba), 2.8 punkto (Davimas), 2.9 punkto (Bendrininkavimas), 2.10 punkto (Draudžiami ryšiai) ir 2.11 punkto (Kerštas). Be to, šiems asmenims pagal 21.3 punktą privalomos papildomos pareigos ir atsakomybė. Pareigai reikalauti, kad darbuotojas laikytųsi Kodekso, taikomi galiojantys įstatymai.]

Kiekviena *pasirašiusioji šalis* nustato taisykles ir procedūras, skirtas užtikrinti, kad visi *pasirašiusieji šaliai* ir organizacijoms jos narėms pavaldūs *sportininkai, sportininkų pagalbinio personalo nariai* ar kiti *asmenys* būtų informuoti apie jų asmens duomenų atskleidimą, kaip reikalaujama ar leidžiama pagal *Kodeksą*, bei laikytusi *Kodekse* įtvirtintų antidopingo taisyklių ir kad šias taisykles pažeidžiantiems *sportininkams* ar kitiems *asmenims* būtų skiriamos atitinkamos *nuobaudos*. Šios tik sporte taikomos taisyklės ir procedūros, skirtos užtikrinti visuotiną ir suderintą antidopingo taisyklių laikymąsi, savo esme skiriasi nuo baudžiamojo ir civilinio proceso normų. Joms negali būti taikomi jokie tokie procesams taikytini nacionaliniai reikalavimai ir teisiniai standartai, ir jos negali būti jais suvaržytos, nors jos ir turi būti taikomos paisant proporcingumo ir žmogaus teisių principų. Vertindami konkrečios bylos aplinkybes ir teisinės normas, visi teismai, arbitražo bylas nagrinėjančios kolegijos ir kitos bylą nagrinėjančios institucijos turi suvokti ir gerbti *Kodekso* antidopingo taisyklių savitumą ir tai, kad šios taisyklės atspindi įvairių garbinga sportine kova suinteresuotų šalių iš viso pasaulio bendrą nuomonę.

Kaip numatyta *Kodekse*, kiekviena *antidopingo organizacija* atsako už visų *dopingo kontrolės* aspektų vykdymą. Bet kurį *dopingo kontrolės* arba antidopingo *švietimo* aspektą *antidopingo organizacija* gali pavesti *įgaliotai trečiajai šaliai*, tačiau įgaliojančioji *antidopingo organizacija* turi reikalauti, kad *įgaliota trečioji šalis* tuos aspektus vykdytų laikydamasi *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*, o visa atsakomybė užtikrinti, kad bet kurie perduoti aspektai būtų vykdomi pagal *Kodeksą* tenka *antidopingo organizacijai*.

1 STRAIPSNIS. DOPINGO APIBRĖŽTIS

Dopingas apibrėžiamas kaip vieno ar daugiau antidopingo taisyklių pažeidimų, apibrėžtų *Kodekso 2.1-2.11* punktuose, padarymas.

2 STRAIPSNIS. ANTIDOPINGO TAISYKLIŲ PAŽEIDIMAI

2 straipsnio tikslas – apibrėžti antidopingo taisyklių pažeidimus sudarančias aplinkybes ir elgesį. Dopingo bylas pradeda nagrinėti remiantis įtarimu, kad yra padarytas vienos ar daugiau šių konkrečių taisyklių pažeidimas.

Sportininkai ar kiti *asmenys* turi pareigą žinoti, kas sudaro antidopingo taisyklių pažeidimą ir kokios medžiagos bei metodai yra įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*.

Antidopingo taisyklių pažeidimus sudaro:

2.1 *Draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas sportininko mėginyje*

- 2.1.1 *Sportininko* asmeninė pareiga yra užtikrinti, kad jokia *draudžiamoji medžiaga* nepatektų į jo organizmą. *Sportininkai* yra atsakingi už bet kokias *draudžiamąsias medžiagas* ar jų *metabolitus* arba *liekanas*, kurie randami jų *mėginiuose*. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas pagal 2.1 punktą, nebūtina įrodyti *sportininko* ketinimą vartoti *draudžiamąsias medžiagas*, kaltę ar *neapdairumą* jas vartojus arba sąmoningą jų vartojimą.⁷
- 2.1.2 Pakankamu 2.1 punkte numatyto antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymu yra bet kuris iš šių atvejų: *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas *sportininko A mėginyje*, kai *sportininkas* atsisako *B mėginio* tyrimo ir *B mėginys* lieka neištirtas; arba *sportininko B mėginys* tiriamas ir *sportininko B mėginio* tyrimas patvirtina *draudžiamosios medžiagos*, jos *metabolitų* arba *liekanų*, rastų *sportininko A mėginyje*, buvimą; arba *sportininko A* arba *B mėginys* yra padalijamas į dvi dalis ir padalintojo *mėginio* patvirtinimo dalies tyrimas patvirtina *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų*, rastų padalinto *mėginio* pirmojoje dalyje, buvimą; arba *sportininkas* atsisako padalinto *mėginio* patvirtinimo dalies tyrimo.⁸
- 2.1.3 Išskyrus medžiagas, kurių atžvilgiu sprendimo riba yra konkrečiai nustatyta *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* arba *techniniame dokumente*, antidopingo taisyklių pažeidimu yra laikomas bet kokio *draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* kiekio buvimas *sportininko mėginyje*.
- 2.1.4 Taikant bendrosios 2.1 punkto taisyklės išimtį, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*, *tarptautiniuose standartuose* arba *techniniuose dokumentuose* gali būti nustatyti specialūs pranešimo apie tam tikras *draudžiamąsias medžiagas* arba jų vertinimo kriterijai.

⁷ [2.1.1 punkto komentaras. Pagal šį punktą antidopingo taisyklių pažeidimas yra laikomas padarytu neatsižvelgiant į sportininko kaltę. Įvairiuose savo sprendimuose CAS šią taisyklę įvardijo kaip griežtos atsakomybės taisyklę. Į sportininko kaltę atsižvelgiama skiriant nuobaudas už šios antidopingo taisyklės pažeidimą pagal 10 straipsnį. Šio principo savo sprendimuose nuosekliai laikosi CAS.]

⁸ [2.1.2 punkto komentaras. Antidopingo organizacija, atsakinga už rezultatų valdymą, savo nuožiūra gali nuspręsti, kad reikia ištirti ir B mėginį, net jeigu sportininkas ir nereikalauja, kad B mėginys būtų ištirtas.]

2.2 Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas ar draudžiamojo metodo naudojimas arba bandymas vartoti (naudoti)⁹

- 2.2.1 *Sportininkų asmeninė pareiga yra užtikrinti, kad jokia draudžiamoji medžiaga nepatektų į jų organizmą ir kad joks draudžiamasis metodas nebūtų naudojamas. Todėl tam, kad būtų nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas, padarytas vartojant draudžiamąją medžiagą arba naudojant draudžiamąjį metodą, nebūtina įrodyti sportininko ketinimą vartoti draudžiamąsias medžiagas ar naudoti draudžiamuosius metodus, kaltę ar neapdairumą juos vartojus (naudojus) arba sąmoningą jų vartojimą (naudojimą).*
- 2.2.2 *Nėra svarbu, pasisėkė ar nepasisėkė pavartoti arba bandyti pavartoti draudžiamąją medžiagą arba panaudoti ar bandyti panaudoti draudžiamąjį metodą. Pakanka, kad draudžiamoji medžiaga buvo pavartota ar buvo mėginta ją pavartoti arba draudžiamasis metodas buvo panaudotas ar buvo mėginta jį panaudoti, ir pripažįstamas antidopingo taisyklių pažeidimas.¹⁰*

2.3 Sportininko vengimas ar atsisakymas pateikti mėginį arba jų nepateikimas

Vengimas pateikti mėginį arba atsisakymas pateikti mėginį ar jo nepateikimas be pateisinamos priežasties po to, kai apie tai praneša tinkamai įgaliotas asmuo.¹¹

2.4 Su buvimo vieta susiję sportininko pažeidimai

Bet koks *Registruotajame testuotinių sportininkų sąrašė* esančio sportininko trijų praleistų testų ir (arba) pranešimo nepateikimo atvejų derinys, kaip apibrėžta *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte*, per dvylikos mėnesių laikotarpį.

⁹ [2.2 punkto komentaras. Draudžiamosios medžiagos vartojimą ar bandymą vartoti arba draudžiamojo metodo naudojimą ar bandymą naudoti visada galima nustatyti bet kokiomis patikimomis priemonėmis. Kaip pažymėta 3.2 punkto komentare, priešingai nei nustatyta 2.1 punkte, pagal kurį reikalaujama pateikti įrodymus siekiant nustatyti antidopingo taisyklių pažeidimą, vartojimą (naudojimą) ar bandymą vartoti (naudoti) taip pat galima nustatyti kitomis patikimomis priemonėmis, kaip antai sportininko prisipažinimu, liudytojų parodymais, dokumentiniais įrodymais, išvadomis, gautomis atlikus išilginį profiliavimą, taip pat ir sportininko biologiniam pasui surinktais duomenimis, arba kita analitine informacija, kuri kitais atžvilgiais netenkina visų reikalavimų siekiant nustatyti draudžiamosios medžiagos buvimą pagal 2.1 punktą.

Pavyzdžiui, vartojimą (naudojimą) galima nustatyti remiantis patikimais tyrimo duomenimis, gautais ištyrus A mėginį (nesant patvirtinimo ištyrus B mėginį) arba ištyrus tik B mėginį, jeigu antidopingo organizacija pateikia pakankamą paaiškinimą, kodėl nėra patvirtinimo kitame mėginyje.]

¹⁰ [2.2.2 punkto komentaras. Įrodinėjant bandymą pavartoti draudžiamąją medžiagą arba bandymą panaudoti draudžiamąjį metodą, reikia įrodyti sportininko ketinimą tai daryti. Tai, kad norint įrodyti šį antidopingo taisyklių pažeidimą gali prireikti įrodyti ketinimą, neturi poveikio griežtos atsakomybės principui, taikomam už 2.1 punkto ar 2.2 punkto pažeidimus, padarytus vartojant draudžiamąją medžiagą ar naudojant draudžiamąjį metodą.

Vartodamas draudžiamąją medžiagą, sportininkas padaro antidopingo taisyklių pažeidimą, nebent tokia medžiaga nėra draudžiama ne varžybų metu ir sportininkas ją vartoja ne per varžybas. (Tačiau draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimas mėginyje, paimtame per varžybas, yra 2.1 punkto pažeidimas, neatsižvelgiant į tai, kada ta medžiaga galėjo būti vartota.)]

¹¹ [2.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo taisyklių pažeidimas „vengimas pateikti mėginį“ būtų padarytas, jeigu būtų nustatyta, kad sportininkas sąmoningai vengė dopingo kontrolės pareigūno tam, kad jam nebūtų įteiktas pranešimas arba nebūtų atliktas testas. Pažeidimas, įvardijamas kaip „mėginio nepateikimas“, gali būti padarytas tyčiniu arba aplaidžiu sportininko elgesiu, tuo tarpu „vengimas“ arba „atsisakymas“ pateikti mėginį traktuojamas kaip sportininko tyčinis elgesys.]

- 2.5 Sportininko arba kito asmens vykdomas *kliudymas* arba *bandymas sukliudyti atlikti bet kurią dopingo kontrolės dalį***
- 2.6 Sportininko arba sportininkų pagalbinio personalo nario turima draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas**
- 2.6.1 Sportininkas per varžybas turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet koki draudžiamąjį metodą arba sportininkas ne varžybų metu turi bet kokią ne varžybų metu draudžiamą draudžiamąją medžiagą ar bet koki draudžiamąjį metodą, nebent sportininkas įrodo, kad turėjimas galimas atsižvelgiant į suteiktą leidimą vartoti gydymui (LVG) pagal 4.4 punktą arba turi kitą tinkamą pateisinimą.¹²
- 2.6.2 Sportininkų pagalbinio personalo narys per varžybas turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet koki draudžiamąjį metodą arba sportininkų pagalbinio personalo narys ne varžybų metu turi bet kokią draudžiamąją medžiagą ar bet koki draudžiamąjį metodą, kai juos ne varžybų metu draudžiama vartoti ar naudoti sportininkui, varžyboms arba treniruotėms, nebent sportininkų pagalbinio personalo narys įrodo, kad turėjimas galimas atsižvelgiant į sportininkui išduotą LVG pagal 4.4 punktą arba turi kitą tinkamą pateisinimą.¹³
- 2.7 Sportininko arba kito asmens vykdoma *neteisėta prekyba* arba *bandymas neteisėtai prekiauti bet kokia draudžiamąja medžiaga ar draudžiamuoju metodu***
- 2.8 Sportininko ar kito asmens vykdomas *draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamojo metodo taikymas* bet kuriam sportininkui per varžybas arba bandymas tai daryti, arba *ne varžybų metu draudžiamos draudžiamosios medžiagos davimas ar draudžiamojo metodo taikymas* bet kuriam sportininkui ne varžybų metu arba bandymas tai daryti**
- 2.9 Sportininko arba kito asmens vykdomas bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti**
- Kito asmens pagalba, raginimas, talkinimas, kurstymas, susimokymas, nuslėpimas ar tyčinis bendrininkavimas kita forma arba bandymas bendrininkauti pažeidžiant antidopingo taisykles, bandant pažeisti antidopingo taisykles ar darant 10.14.1 punkto pažeidimą.¹⁴

¹² [2.6.1 ir 2.6.2 punktu] komentaras. Pavyzdžiui, tinkamu pateisinimu nebūtų laikomas draudžiamosios medžiagos įsigijimas ar turėjimas turint tikslą ją duoti draugui ar giminaičiui, išskyrus pateisinamas su sveikata susijusias aplinkybes, kai tas asmuo turėjo gydytojo receptą, pvz. insulino pirkimas diabetu sergančiam vaikui.]

¹³ [2.6.1 ir 2.6.2 punktu] komentaras. Pavyzdžiui, tinkamu pateisinimu gali būti laikomas atvejis, kai a) sportininkas arba komandos gydytojas draudžiamąsias medžiagas (pvz., epinefrino automatinį švirkštą) laiko arba draudžiamuosius metodus naudoja ūmioms ir kritinėms situacijoms spręsti, arba b) sportininkas draudžiamąją medžiagą arba draudžiamąjį metodą turi gydymuisi prieš pat kreipdamasis dėl leidimo vartoti arba naudoti gydymui.]

¹⁴ [2.9 punkto] komentaras. Bendrininkavimas ar bandymas bendrininkauti gali apimti fizinę arba psichologinę pagalbą.]

2.10 Draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai

2.10.1 Sportininko ar kito *antidopingo organizacijai* pavaldaus asmens ryšiai vykdančios profesines ar su sportu susijusias pareigas su bet kuriuo *sportininkų pagalbinio personalo* nariu:

2.10.1.1 kuriam paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis – jeigu jis pavaldus *antidopingo organizacijai*; arba

2.10.1.2 kuris yra pripažintas kaltu ar nagrinėjant jo baudžiamąją, drausmės ar profesinę bylą nustatyta, kad savo atliktais veiksmais jis būtų padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, jeigu tokiame asmeniui būtų taikytinos taisyklės pagal *Kodeksą* – jeigu jis nepavaldus *antidopingo organizacijai* ir jei jo *diskvalifikacijos* klausimas nebuvo svarstomas pagal *Kodeksą* vykdančią *rezultatų valdymo* procesą. Tokiam asmeniui taikomas diskvalifikacijos statusas galioja šešerius (6) metus nuo sprendimo baudžiamajame, profesiniame ar drausmės byloje priėmimo arba tiek, kiek galioja paskirta baudžiamoji, drausmės ar profesinė sankcija, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis; arba

2.10.1.3 kuris suteikia 2.10.1.1 ar 2.10.1.2 punkte apibūdintam asmeniui priedangą arba jam tarpininkauja.

2.10.2 Tam, kad būtų konstatuotas 2.10 punkto pažeidimas, *antidopingo organizacija* turi nustatyti, kad sportininkui arba kitam asmeniui buvo žinoma, kad *sportininkų pagalbinio personalo* narys yra diskvalifikuotas.

Pareiga įrodyti, kad 2.10.1.1 ar 2.10.1.2 punkte nurodyti ryšiai su *sportininkų pagalbinio personalo* nariu nėra palaikomi vykdančios profesines ar su sportu susijusias pareigas ir (arba) kad tokių ryšių pagrįstai nebuvo galima išvengti, tenka sportininkui ar kitam asmeniui.

Antidopingo organizacijos, turinčios informacijos apie *sportininkų pagalbinį personalą*, atitinkančią 2.10.1.1, 2.10.1.2 ar 2.10.1.3 punkte nustatytus kriterijus, šią informaciją pateikia WADA.¹⁵

2.11 Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti

Jei tokia veika nėra laikoma 2.5 punkto pažeidimu, tai:

2.11.1 bet koks veiksmas, kuriuo grasinama arba siekiama įbauginti kitą asmenį, kad šis asmuo su įtariamu antidopingo taisyklių pažeidimu arba įtariamu Kodekso nesilaikymu susijusios informacijos sąžiningai nepraneštų WADA, *antidopingo organizacijai*, teisėsaugos, reguliavimo arba profesinei drausmės institucijai, WADA arba *antidopingo organizacijos* bylas nagrinėjančiai institucijai arba tyrimą vykdančiam asmeniui.

2.11.2 Kerštas asmeniui, kuris su įtariamu antidopingo taisyklių pažeidimu arba įtariamu Kodekso nesilaikymu susijusius įrodymus arba informaciją sąžiningai pateikė WADA, *antidopingo*

¹⁵ [2.10 punkto komentaras. Sportininkams ir kitiems asmenims negalima dirbti su treneriais, instruktoriais, gydytojais ar kitu sportininkų pagalbinio personalu, kurie yra diskvalifikuoti dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba kurie yra pripažinti kaltais baudžiamajame byloje arba bausti už profesinius pažeidimus dėl dopingo. Taip pat draudžiami ryšiai su bet kuriuo kitu sportininku, kuris diskvalifikavimo laikotarpiu veikia kaip treneris arba sportininkų pagalbinio personalo narys. Keletas draudžiamų ryšių rūšių pavyzdžių: būti treniruojamam, gauti strategiją, techniką ar medicininę konsultaciją; gauti gydymą, procedūras ar receptus; pateikti bet kokius organizmo produktus ištyrimui; leisti sportininkų pagalbinio personalo nariui būti agentu ar atstovu. Draudžiami ryšiai nebūtinai turi būti susiję su kokios nors formos kompensacija.]

Nors pagal 2.10 punktą nereikalaujama, kad antidopingo organizacija sportininkui arba kitam asmeniui praneštų apie sportininkų pagalbinio personalo diskvalifikacijos statusą, toks pranešimas, jei būtų pateiktas, būtų svarbiu įrodymu konstatuojant, kad sportininkas arba kitas asmuo žinojo apie sportininkų pagalbinio personalo diskvalifikacijos statusą.]

organizacijai, teisėsaugos, reguliavimo arba profesinei drausmės institucijai, WADA arba antidopingo organizacijos bylas nagrinėjančiai institucijai arba tyrimą vykdančiam asmeniui.¹⁶

Pagal 2.11 punktą kerštas, grasinimas ir bauginimas apima prieš šį *asmenį* nukreiptus veiksmus, kurie sąžiningai nėra pagrįsti arba kaip atsakas yra neproporcingi.¹⁷

3 STRAIPSNIS. DOPINGO ĮRODYMAS

3.1 Įrodinėjimo pareiga ir standartai

Antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Įrodinėjimo standartu laikoma, ar *antidopingo organizacija* būtų nagrinėjančiai kolegijai įtikinamai įrodo antidopingo taisyklių pažeidimą, atsižvelgiant pareikšto įtarimo rimtumą. Šis įrodinėjimo standartas visais atvejais yra aukštesnis nei paprasčiausia tikimybių pusiausvyra, bet žemesnis nei neginčijamas pažeidimo įrodymas.¹⁸ Jeigu pagal *Kodeksą sportininkas* ar kitas *asmuo*, įtariamą dopingo taisyklių pažeidimu, turi įrodinėjimo pareigą paneigti prezumpciją ar įrodyti nurodytus faktus arba aplinkybes, įrodinėjimo standartas taikomas pagal tikimybių pusiausvyrą, išskyrus 3.2.2 ir 3.2.3 punktuose nurodytais atvejais.

3.2 Faktų ir prezumpcijų įrodymo metodai

Antidopingo taisyklių pažeidimo faktai gali būti įrodomi bet kokiomis patikimomis priemonėmis, tarp jų ir prisipažinimais.¹⁹ Dopingo bylose taikomos šios įrodinėjimo taisyklės:

3.2.1 Taikoma prezumpcija, kad tyrimų metodai ar *sprendimų apimtis*, kuriuos patvirtina WADA pasikonsultavusi su atitinkama mokslo bendruomene arba kuriuos peržiūri tokio paties lygmens specialistai, yra moksliskai pagrįsti. Bet kuris *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris siekia nuginčyti, kad buvo įvykdytos šios prezumpcijos sąlygos, arba paneigti šią mokslinio pagrįstumo prezumpciją, apie atsisakymą pripažinti ir atsisakymo pripažinti pagrindą pirma praneša WADA, ir tai yra išankstinė bet kokio atsisakymo pripažinti sąlyga. Apie atsisakymą pripažinti WADA savo iniciatyva gali informuoti ir pradinė būtų nagrinėjanti institucija, apeliacinė institucija arba CAS. Gavusi tokį pranešimą ir su atsisakymu pripažinti susijusią bylos medžiagą, WADA per dešimt (10) dienų taip pat turi teisę įstoti į būtų šalies teisėmis, kaip *amicus curiae* arba pateikti įrodymus tokioje byloje kitu būdu. Bylas nagrinėjant CAS,

¹⁶ [2.11.2 punkto komentaras. Šiuo punktu siekiama apsaugoti asmenis, kurie teikia sąžiningus pranešimus, o ne asmenis, kurie teikia žinomai melagingus pranešimus.]

¹⁷ [2.11.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, kerštu būtų laikomi veiksmai, kuriais keliama grėsmė pranešimą pateikusių asmenų, jų šeimų arba su jais susijusių asmenų fizinei ar psichinei gerovei arba ekonominiams interesams. Kerštu nebūtų laikomas antidopingo organizacijos sąžiningas įtarimas dėl pranešimą pateikusių asmens padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo. Pagal 2.11 punktą laikoma, kad pranešimas nėra pateiktas sąžiningai, jei jį pateikiantis asmuo žino, kad pranešimas yra melagingas.]

¹⁸ [3.1 punkto komentaras. Šis įrodinėjimo standartas, kurio turi laikytis antidopingo organizacija, prilygsta daugelio kitų šalių profesinių nusižengimų bylose taikomam standartui.]

¹⁹ [3.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, antidopingo organizacija gali nustatyti antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 2.2 punktą remdamasi sportininko prisipažinimu, patikimais trečiųjų asmenų parodymais, patikimais dokumentiniais įrodymais, patikimais tyrimų duomenimis ištyrus A arba B mėginį, kaip numatyta 2.2 punkto komentaruose, arba išvadomis, padarytomis iš sportininko kraujo ar šlapimo mėginių profilio, kaip antai sportininko biologinio paso duomenimis.]

WADA prašymu CAS teisėjų kolegija paskiria tinkamą mokslo ekspertą, kuris teisėjų kolegijai padėtų įvertinti paneigimą.²⁰

- 3.2.2 Taikoma prezumpcija, kad WADA akredituotos laboratorijos ir kitos WADA patvirtintos laboratorijos mėginių analizę ir saugojimo procedūras atliko pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą*. Sportininkas ar kitas asmuo gali paneigti šią prezumpciją įrodydamas, kad buvo nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*.

Jeigu sportininkas ar kitas asmuo paneigia ankstesnę prezumpciją įrodydamas, kad buvo nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*, tuomet antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nelėmė *teigiamo testo rezultato*.²¹

- 3.2.3 Nukrypimai nuo bet kurių kitų *tarptautinių standartų* ar kitų Kodekse arba antidopingo organizacijos taisyklėse nustatytų antidopingo taisyklių ar politikos nedaro tyrimų rezultatų ar kitų antidopingo taisyklių pažeidimo įrodymų negaliojančiais ir nėra gynybos argumentas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo.²² Tačiau tuo atveju, jeigu sportininkas ar kitas asmuo įrodo, kad nukrypimas nuo kurios nors iš toliau išvardytų specifinių *tarptautinio standarto* nuostatų pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą gavus *teigiamą testo rezultatą* arba padarius su buvimo vieta susijusio pažeidimą, tuomet antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė *teigiamo testo rezultato* ar su buvimo vieta susijusio pažeidimo:

i) nukrypus nuo *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* nuostatų dėl mėginių paėmimo ir mėginių tvarkymo, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą dėl *teigiamo testo rezultato*, antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė *teigiamo testo rezultato*;

ii) nukrypus nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto* arba *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* nuostatų dėl *teigiamų rezultatų pagal paso duomenis*, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą, antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė antidopingo taisyklių pažeidimo;

iii) nukrypus nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto* nuostatų dėl reikalavimo pranešti sportininkui apie B mėginio indelio atidarymą, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo

²⁰ [3.2.1 punkto komentaras. Tam tikrų draudžiamųjų medžiagų atveju WADA gali duoti nurodymą WADA akredituotoms laboratorijoms nepranešti apie teigiamus testų rezultatus, jei nustatyta draudžiamosios medžiagos arba jos metabolitų ar liekanų koncentracija yra mažesnis nei minimalus praneštinis lygis. WADA sprendimas dėl minimalaus praneštinio lygio nustatymo arba draudžiamųjų medžiagų, kurioms turėtų būti taikomi minimalūs praneštiniai lygiai, yra neskundžiamas. Be to, laboratorijos nustatyta tokios draudžiamosios medžiagos koncentracija mėginyje gali būti laikoma tik apytikriai įvertinimu ir jokių atvejų tuo, kad tiksliai draudžiamosios medžiagos koncentracija mėginyje gali būti mažesnė nei minimalus praneštinis lygis, negalima remtis kaip gynybos argumentu dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, grindžiamo tos draudžiamosios medžiagos buvimu mėginyje.]

²¹ [3.2.2 punkto komentaras. Sportininkas ar kitas asmuo turi pareigą įrodyti, remdamasis tikimybių pusiausvyros principu, kad buvo nukrypta nuo *Tarptautinio laboratorijų standarto* ir tai pagrįstai galėjo lemti *teigiamą testo rezultatą*. Sportininkui ar kitam asmeniui remiantis tikimybių pusiausvyros principu įrodžius nukrypimą, sportininkui arba kitam asmeniui taikoma šiek tiek žemesnio įrodinėjimo standarto priežastinio ryšio įrodymo pareiga – „pagrįstai galėjo lemti“. Jeigu sportininkas ar kitas asmuo patenkina šį standartą, įrodinėjimo našta bylą nagrinėjančiai kolegijai įtikinamai įrodyti, kad nukrypimas nelėmė *teigiamo testo rezultato*, tenka antidopingo organizacijai.]

²² [3.2.3 punkto komentaras. Dėl nukrypimų nuo *tarptautinio standarto* arba kitos taisyklės, nesusijusios su mėginių paėmimu ar tvarkymu, teigiamais rezultatais pagal paso duomenis ar sportininkų informavimo apie buvimo vietą pažeidimais arba B mėginio indelio atidarymu, – pavyzdžiui, nukrypimai nuo *Tarptautinio švietimo standarto*, *Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto* arba *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautinių standartų*, – WADA gali atlikti reikalavimų laikymosi vertinimą, tačiau tai nėra gynybos argumentas dopingo taisyklių pažeidimo byloje ir nėra svarbu vertinant, ar sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą. Antidopingo organizacijos padarytas 20.7.7 punkte nurodyto dokumento pažeidimas taip pat nelaikomas gynybos argumentu antidopingo taisyklių pažeidimo byloje.]

taisyklių pažeidimą dėl teigiamo testo rezultato, antidopingo organizacija turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas *nenulėmė teigiamo testo rezultato*;²³

iv) nukrypus nuo *Tarptautinio rezultatų valdymo standarto* nuostatų dėl pranešimo sportininkui, jei tai pagrįstai galėjo lemti antidopingo taisyklių pažeidimą dėl su buvimo vieta susijusio pažeidimo, *antidopingo organizacija* turi pareigą įrodyti, kad toks nukrypimas nenulėmė su buvimo vieta susijusio pažeidimo.

3.2.4 Apeliacine tvarka neskundžiamu kompetentingos jurisdikcijos teismo ar profesinės drausmės tribunolo sprendimu konstatuoti faktai yra neginčijamas įrodymas *sportininko* ar kito *asmens*, kurio atžvilgiu priimtas sprendimas dėl šių faktų, nenaudai, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad sprendimu buvo pažeisti bendrieji teisingumo principai.

3.2.5 Nagrinėdama antidopingo taisyklių pažeidimą, bylą nagrinėjanti kolegija gali padaryti antidopingo taisyklių pažeidimu kaltinamam *sportininkui* ar kitam *asmeniui* nepalankias išvadas, remdamasi *sportininko* ar kito *asmens* atsisakymu dalyvauti bylos nagrinėjime (asmeniškai arba telefonu, kaip nurodė bylą nagrinėjanti kolegija) arba atsakyti į bylą nagrinėjančios kolegijos ar antidopingo taisyklių pažeidimu kaltinančios *antidopingo organizacijos* klausimus per protingą terminą iš anksto prieš bylos nagrinėjimą to pareikalavus.

4 STRAIPSNIS. *DRAUDŽIAMŲJŲ MEDŽIAGŲ IR METODŲ SĄRAŠAS*

4.1 *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo paskelbimas ir peržiūra*

Prireikus, bet ne rečiau kaip kartą metuose, WADA paskelbia *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kaip *tarptautinį standartą*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* projekto ir visi pakeitimai nedelsiant raštu pateikiami visoms *pasirašiusiosioms šalims* ir vyriausybėms, kad jos pateiktų pastabas ir suteiktų konsultacijas. Kasmet atnaujinamą *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* redakciją ir visus pakeitimus WADA nedelsiant išplatina visoms *pasirašiusiosioms šalims*, WADA akredituotoms ar patvirtintoms laboratorijoms bei vyriausybėms ir paskelbia WADA interneto svetainėje, o kiekviena *pasirašiusioji šalis* imasi tinkamų priemonių, kad *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* būtų išplatintas jos nariams ir padaliniais. Kiekviena *antidopingo organizacija* savo taisyklėse nustato, kad jei *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* ar jo pakeitimuose nenurodyta kitaip, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* ir jo pakeitimai įsigalioja pagal *antidopingo organizacijos* taisykles praėjus trimis mėnesiams po to, kai WADA *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* paskelbia, o *antidopingo organizacijai* nereikia imtis jokių tolesnių veiksmų.²⁴

4.2 *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai*

4.2.1 *Draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai*

²³ [3.2.3 punkto iii papunkčio komentaras. Antidopingo organizacija įvykdytų savo pareigą įrodyti, kad nukrypimas nelėmė teigiamo testo rezultato įrodydama, kad, pavyzdžiui, B mėginio indelio atidarymą ir tyrimą stebėjo nepriklausomas liudininkas ir nebuvo pastebėta jokių nukrypimų.]

²⁴ [4.1 punkto komentaras. Prireikus, *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* operatyviai peržiūrimas ir paskelbiamas. Tačiau siekiant aiškumo, naujas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* bus skelbiamas kasmet, neatsižvelgiant į tai, ar jis buvo keistas, ar ne. WADA savo interneto svetainėje visuomet skelbia naujausią *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas* yra neatskiriama Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte dalis. Apie visus *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* pakeitimus WADA informuoja UNESCO generalinį direktorių.]

Į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtraukiamos tos *draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai*, kurie visada yra uždrausti kaip dopingas (ir per varžybas, ir ne varžybų metu) dėl jų savybės, leidžiančios pagerinti sportinius rezultatus būsimose varžybose arba dėl jų maskuojančios savybės, taip pat tos medžiagos ir metodai, kurie uždrausti tik per varžybas. *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* WADA gali praplėsti konkrečiai sporto šakai. *Draudžiamosios medžiagos* ir *draudžiamieji metodai* gali būti įtraukiami į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* bendra kategorija (pvz. anaboliniai preparatai) arba nurodant konkrečią medžiagą ar metodą.²⁵

4.2.2 Nurodytosios medžiagos arba nurodytieji metodai

Taikant 10 straipsnį, visos *draudžiamosios medžiagos* yra *nurodytosios medžiagos*, išskyrus kai *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* nurodyta kitaip. Joks *draudžiamasis metodas* nėra *nurodytasis*, nebent kaip *nurodytasis metodas* jis yra konkrečiai įvardytas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*.²⁶

4.2.3 Medžiagos, kuriomis piktnaudžiaujama

Taikant 10 straipsnį laikoma, kad *medžiagos, kuriomis piktnaudžiaujama*, apima tas *draudžiamąsias medžiagas*, kurios *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* yra konkrečiai įvardytos kaip *medžiagos, kuriomis piktnaudžiaujama*, nes visuomenėje jomis dažnai piktnaudžiaujama ne sporte.

4.2.4 Naujos *draudžiamųjų medžiagų* arba *draudžiamųjų metodų* klasės

Jeigu WADA išplečia *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtraukdama į jį naują *draudžiamųjų medžiagų* arba *draudžiamųjų metodų* klasę pagal 4.1 punktą, WADA vykdomasis komitetas nustato, ar kurios nors, ar visos naujos klasės *draudžiamosios medžiagos* arba *draudžiamieji metodai* laikomi *nurodytosiomis medžiagomis* arba *nurodytaisiais metodais* pagal 4.2.2 punktą arba *medžiagomis, kuriomis piktnaudžiaujama*, pagal 4.2.3 punktą.

4.3 Medžiagų ir metodų įtraukimo į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kriterijai

Spręsdama, ar įtraukti medžiagą arba metodą į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, WADA vadovaujasi šiais kriterijais:

4.3.1 Medžiaga ar metodas laikomas tinkamu įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, jeigu WADA savo nuožiūra nustato, kad medžiaga ar metodas tenkina bet kuriuos du iš šių trijų kriterijų:

4.3.1.1 medicininiais ar kitais moksliniais tyrimais, farmakologiniu poveikiu arba patirtimi įrodyta, kad medžiaga ar metodas, viena (-as) arba vartojant (naudojant) su kitomis medžiagomis ir metodais, gali pagerinti arba pagerina sportinius rezultatus;²⁷

²⁵ [4.2.1 punkto komentaras. Medžiagos vartojimas ne varžybų metu, kai ją vartoti draudžiama tik per varžybas, nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, nebent per varžybas paimto mėginio rezultatas yra teigiamas, t.y. rasta medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų.]

²⁶ [4.2.2 punkto komentaras. 4.2.2 punkte įvardytos nurodytosios medžiagos ir nurodytieji metodai jokių atveju neturėtų būti laikomi mažiau svarbiais ar mažiau pavojingais, nei kitos dopingo medžiagos ar metodai. Tikriausiai sakant, paprasčiausiai yra didesnė tikimybė, kad sportininkas tokias medžiagas vartojo ne sportiniams rezultatams pagerinti.]

²⁷ [4.3.1.1 punkto komentaras. Pagal šį punktą tikėtina, kad gali būti tokių medžiagų, kurias vartoti atskirai nedraudžiama, tačiau draudžiama vartoti kartu su tam tikromis kitomis medžiagomis. Medžiaga, įtraukta į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* kaip galinti pagerinti sportinius rezultatus tik vartojama kartu su kita medžiaga, taip ir pažymima ir yra draudžiama tik tuomet, jeigu yra abiejų medžiagų sujungimo įrodymų.]

- 4.3.1.2 medicininiais ar kitais moksliniais tyrimais, farmakologiniu poveikiu arba patirtimi įrodyta, kad patvirtinta, kad medžiagos vartojimas arba metodo naudojimas kelia tikrą arba galimą grėsmę sportininko sveikatai;
- 4.3.1.3 WADA nustato, kad medžiagos vartojimas arba metodo naudojimas prieštarauja sportinei dvasiai, aprašyti Kodekso įvade.
- 4.3.2 Medžiaga ar metodas taip pat įtraukiami į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, jeigu WADA nustato, kad medicininiai ar kiti moksliniai įrodymai, farmakologinis poveikis arba patirtis rodo, kad medžiaga arba metodas gali maskuoti kitų *draudžiamųjų medžiagų vartojimą* ar *draudžiamųjų metodų naudojimą*.²⁸
- 4.3.3 WADA sprendimas dėl į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą* įtrauktinų *draudžiamųjų medžiagų* ir *draudžiamųjų metodų*, medžiagų skirstymo į kategorijas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* ir medžiagos klasifikavimo kaip draudžiamosios visada arba tik per varžybas, medžiagos arba metodo klasifikavimas kaip *nurodytosios medžiagos*, *nurodytojo metodo* arba *medžiagos, kuria yra piktnaudžiaujama*, yra galutinis ir sportininkas ar kitas asmuo negali jo užginčyti, taip pat užginčyti ir (bet tuo neapsiribojant) remdamasis argumentu, kad medžiaga ar metodas nebuvo maskavimo reagentas arba negalėjo pagerinti sportinių rezultatų, nesukėlė pavojaus sveikatai ar neprieštaravo sportinei dvasiai.

4.4 Leidimai vartoti gydymui (LVG)

- 4.4.1 *Draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas ir (arba) *draudžiamosios medžiagos vartojimas* ar *draudžiamąjo metodo naudojimas* arba bandymas vartoti ar naudoti, turėjimas ar paskyrimas arba bandymas turėti ar paskirti nelaikomas antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu jis atitinka LVG, išduoto pagal *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautinius standartus*, nuostatas.
- 4.4.2 Sportininkai, kurie nėra tarptautinio lygmens sportininkai, prašymą išduoti LVG paduoda savo nacionalinei antidopingo organizacijai. Nacionalinei antidopingo organizacijai prašymą atmetus, sportininkai apeliaciją gali paduoti tik 13.2.2 punkte nurodytai apeliacinei institucijai.
- 4.4.3 Sportininkai, kurie yra tarptautinio lygmens sportininkai, turi kreiptis į savo tarptautinę federaciją.²⁹
- 4.4.3.1 Jeigu sportininkas jau turi savo nacionalinės antidopingo organizacijos išduotą LVG atitinkamai medžiagai ar metodui ir tas LVG tenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo jį pripažinti. Jeigu tarptautinė federacija laikosi nuomonės, kad LVG šių kriterijų netenkina ir todėl atsisako jį pripažinti, ji privalo nedelsiant pranešti sportininkui ir jo nacionalinei antidopingo organizacijai, nurodydama priežastis. Sportininkas arba nacionalinė antidopingo organizacija per dvidešimt vieną (21) dieną nuo pranešimo gavimo gali perduoti klausimą persvarstyti WADA. Perdavus klausimą persvarstyti WADA, nacionalinės antidopingo organizacijos išduotas LVG išlieka galioti iki bus priimtas WADA sprendimas, kai testavimas atliekamas per nacionalinio lygmens varžybas ir ne varžybose (bet negalioja

²⁸ [4.3.2 punkto] komentaras. Vykdamą procesą kiekvienais metais visos pasirašiusiosios šalys, vyriausybės ir kiti suinteresuoti asmenys kviečiami WADA teikti pastabas dėl *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* turinio.]

²⁹ [4.4.3 punkto] komentaras. Jeigu tarptautinė federacija atsisako pripažinti nacionalinės antidopingo organizacijos išduotą LVG tik dėl to, kad trūksta medicininių dokumentų ar kitos informacijos, reikalingos įrodyti atitiktį *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautinių standartų kriterijams*, klausimas svarstyti WADA neperduodamas. Bylos medžiagą reikia papildyti ir pateikti tarptautinei federacijai dar kartą.

Jeigu tarptautinė federacija nusprendžia testuoti sportininką, kuris nėra tarptautinio lygmens sportininkas, ji privalo pripažinti tam sportininkui jo nacionalinės federacijos išduotą LVG.]

tarptautinio lygmens *varžybų* atžvilgiu). Klausimo neperdavus persvarstyti WADA per dvidešimt vienos dienos terminą, *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija* turi nuspręsti, ar pradinis *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduotas LVG turėtų likti galioti atliekant *testavimą* nacionalinio lygmens *varžybose* ir *ne varžybose* (su sąlyga, kad *sportininkas* nebėra *tarptautinio lygmens sportininkas* ir nedalyvauja *tarptautinio lygmens varžybose*). Kol bus priimtas *nacionalinės antidopingo organizacijos* sprendimas, LVG lieka galioti atliekant *testavimą* nacionalinio lygmens *varžybose* ir *ne varžybose* (tačiau negalioja *tarptautinio lygmens varžyboms*).

4.4.3.2 Jeigu *sportininkas* dar neturi jo *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduoto LVG atitinkamai medžiagai ar metodui, prašymą dėl LVG *sportininkas* privalo pateikti tiesiogiai savo tarptautinei federacijai, iš karto jo prireikus. Jeigu tarptautinė federacija (arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kai ji sutinka prašymą svarstyti už tarptautinę federaciją) *sportininko* prašymą atmeta, ji privalo nedelsiant informuoti *sportininką*, nurodydama priežastis. Jeigu tarptautinė federacija *sportininko* prašymą patenkina, ji privalo pranešti ne tik *sportininkui*, bet ir jo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir jeigu, *nacionalinės antidopingo organizacijos* manymu, LVG netenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytų kriterijų, ji gali per dvidešimt vieną (21) dieną nuo pranešimo gavimo klausimą perduoti persvarstyti WADA. *Nacionalinei antidopingo organizacijai* perdavus klausimą persvarstyti WADA, tarptautinės federacijos išduotas LVG išlieka galioti iki bus priimtas WADA sprendimas, kai testavimas atliekamas per *tarptautinio lygmens varžybas* ir *ne varžybų metu* (bet negalioja nacionalinio lygmens *varžybų* atžvilgiu). *Nacionalinei antidopingo organizacijai* neperdavus klausimo persvarstyti WADA, tarptautinės federacijos išduotas LVG tampa galiojančiu ir nacionalinio lygmens *varžyboms*, kai pasibaigia peržiūrai skirtas dvidešimt vienos (21) dienos laikotarpis.

4.4.4 *Didžiųjų renginių organizatorius* gali pareikalausti, kad *sportininkai* jam paduotų prašymą išduoti LVG, jeigu jie dėl *renginio* nori vartoti *draudžiamąją medžiagą* arba *naudoti draudžiamąjį metodą*. Tokiu atveju:

4.4.4.1 *didžiųjų renginių organizatorius* privalo užtikrinti, kad *sportininkas* galėtų paduoti prašymą išduoti LVG, jeigu jam toks dar neišduotas. Išdavus LVG, jis galioja tik jame nurodytam *renginiui*;

4.4.4.2 jeigu *sportininkas* jau turi savo *nacionalinės antidopingo organizacijos* ar tarptautinės federacijos išduotą LVG ir tas LVG tenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus kriterijus, tuomet *didžiųjų renginių organizatorius* privalo jį pripažinti. Jeigu *didžiųjų renginių organizatorius* nusprendžia, kad LVG šių kriterijų netenkina ir todėl atsisako jį pripažinti, ji privalo nedelsiant informuoti *sportininką*, paaiškindamas priežastis;

4.4.4.3 *didžiųjų renginių organizatoriaus* sprendimą nepripažinti arba neišduoti LVG *sportininkas* gali apskusti apeliacine tvarka tik *didžiųjų renginių organizatoriaus* šiam tikslui įsteigtai ar paskirtai nepriklausomai institucijai. Jeigu *sportininkas* apeliacijos nepaduoda (arba apeliacija atmetama), jis negali vartoti atitinkamos medžiagos ar naudoti atitinkamo metodo dėl *renginio*, tačiau bet koks jo *nacionalinės antidopingo organizacijos* ar tarptautinės federacijos jam išduotas LVG tai medžiagai ar metodui lieka galioti už to *renginio* ribų.³⁰

³⁰ [4.4.4.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, nepriklausoma apeliacinė institucija tam tikrų renginių atžvilgiu gali būti CAS ad hoc padalinys arba panaši institucija, arba WADA gali sutikti vykdyti šią funkciją pati. Jei šios funkcijos nesiima nei CAS, nei WADA, WADA išlaiko teisę (bet ne pareigą) bet kuriuo metu persvarstyti renginio atžvilgiu priimtus sprendimus dėl LVG pagal 4.4.6 punktą.]

- 4.4.5 Jeigu *antidopingo organizacija* nusprendžia paimti *sportininko*, kuris nėra nei *tarptautinio lygmens*, nei *nacionalinio lygmens sportininkas*, *mėginį*, o tas *sportininkas* vartoja *draudžiamąją medžiagą* ar *naudoja draudžiamąjį metodą* gydymuisi, *antidopingo organizacija* gali jam leisti pateikti prašymą išduoti LVG atgaline data.
- 4.4.6 WADA privalo peržiūrėti tarptautinės federacijos sprendimą nepripažinti *nacionalinės antidopingo organizacijos* išduoto LVG, kurį jai perduoda *sportininkas* arba *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*. WADA taip pat privalo peržiūrėti tarptautinės federacijos sprendimą išduoti LVG, kurį jai perduoda *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija*. WADA gali bet kuriuo metu peržiūrėti bet kokius kitus sprendimus dėl LVG suinteresuotų šalių prašymu arba savo iniciatyva. Jeigu peržiūrimas sprendimas dėl LVG tenkina *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus kriterijus, WADA jo nekeičia. Jeigu sprendimas dėl LVG tų kriterijų netenkina, WADA jį panaikina.³¹
- 4.4.7 Dėl bet kokio tarptautinės federacijos (arba *nacionalinės antidopingo organizacijos*, kai ji sutinka svarstyti prašymą už tarptautinę federaciją) sprendimo dėl LVG, kurio neperžiūri WADA arba kurį WADA peržiūri, bet po peržiūros nepanaikina, apeliaciją *sportininkas* ir (arba) *sportininko nacionalinė antidopingo organizacija* gali paduoti tik CAS.³²
- 4.4.8 Apeliaciją dėl WADA sprendimo panaikinti LVG sprendimą *sportininkas*, *nacionalinė antidopingo organizacija* ir (arba) suinteresuota tarptautinė federacija gali paduoti tik CAS.
- 4.4.9 Per protingą laiką nepriėmus sprendimo dėl tinkamai pateikto prašymo išduoti (pripažinti) LVG arba peržiūrėti LVG sprendimą, laikoma, kad prašymas atmestas ir galima naudotis peržiūros ir (arba) apeliacijos teisėmis.

4.5 Stebėsenos programa

WADA, konsultuodamasi su *pasirašiusiosiomis šalimis* ir vyriausybėmis, parengia stebėsenos programą, skirtą stebėti medžiagas, kurių nėra *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*, bet kurias WADA pageidauja stebėti, siekdama nustatyti galimus piktnaudžiavimo jomis sporte atvejus. Be to, WADA į stebėsenos programą gali įtraukti medžiagas, kurios nėra įtrauktos į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*, tačiau bus stebimos tam tikromis sąlygomis, pvz., stebėti tam tikrų medžiagų, kurios yra draudžiamos tik *varžybose*, *naudojimą ne varžybų metu* arba daugelio medžiagų *vartojimą* kartu nedidelėmis dozėmis (viena po kitos), siekiant nustatyti *vartojimo* paplitimą arba sudaryti galimybę priimti tinkamus sprendimus dėl jų tyrimo laboratorijose ar statuso *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašė*.

WADA paskelbia medžiagas, kurios bus stebimos.³³ Laboratorijos apie praneštus šių medžiagų *vartojimo* arba aptikto jų buvimo atvejus praneš WADA. Bent kartą metuose WADA tarptautinėms federacijoms ir *nacionalinėms antidopingo organizacijoms* pateikia suvestinę informaciją pagal sporto šakas apie stebimas medžiagas. Tokiuose stebėsenos programos pranešimuose nepateikiama papildomų duomenų, pagal kuriuos stebėsenos rezultatus būtų galima susieti su konkrečiais *mėginiais*. WADA įgyvendina priemones, skirtas užtikrinti griežtą atskirų *sportininkų* anonimiškumą

³¹ [4.4.6 punkto] komentaras. WADA turi teisę reikalauti mokesčio už a) bet kokią peržiūrą, prašomą atlikti pagal 4.4.6 punktą; ir b) bet kokią peržiūrą, kurią ji nusprendžia atlikti, jei peržiūrimas sprendimas panaikinamas.]

³² [4.4.7 punkto] komentaras. Tokiais atvejais apeliacija duodama dėl tarptautinės federacijos LVG sprendimo, o ne dėl WADA sprendimo neperžiūrėti LVG sprendimo arba (jį peržiūrėjus) nepanaikinti LVG sprendimo. Tačiau terminas skundui dėl LVG sprendimo paduoti nepradedamas skaičiuoti tol, kol WADA nepaskelbia savo sprendimo. Bet kokių atvejų, ir WADA peržiūrėjus sprendimą, ir jo neperžiūrėjus, WADA pranešama apie apeliaciją, kad ji galėtų dalyvauti jos svarstyje, jei manys, kad to reikia.]

³³ [4.5 punkto] komentaras. Siekiant pagerinti stebėsenos programos efektyvumą, į paskelbtą stebėsenos programą įtraukus naują medžiagą, laboratorijos gali pakartotinai tvarkyti duomenis ir anksčiau ištirtus mėginius, kad nustatytų kurios nors naujos medžiagos buvimą.]

tokių pranešimų atžvilgiu. Praneštas stebimos medžiagos *vartojimas* ar aptiktas jos buvimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas.

5 STRAIPSNIS. *TESTAVIMAS IR TYRIMAI*

5.1 *Testavimo ir tyrimų paskirtis*

Testavimas ir tyrimai gali būti atliekami bet kuriuo kovos su dopingo vartojimo tikslu.³⁴

5.1.1 *Testavimas* atliekamas siekiant gauti tyrimu pagrįstus įrodymus, ar *sportininkas* padarė Kodekso 2.1 punkto (*Draudžiamosios medžiagos* ar jos *metabolitų* arba *liekanų* buvimas *sportininko mėginyje*) arba 2.2 punkto (*Sportininko vykdomas draudžiamosios medžiagos vartojimas* ar *draudžiamojo metodo naudojimas* arba *bandymas vartoti (naudoti)*) pažeidimą.

5.2 *Teisė atlikti testus*

Bet kuriuo metu ir bet kurioje vietoje pateikti *mėginį sportininko* gali pareikalauti bet kuri *antidopingo organizacija*, turinti teisę atlikti jo testus.³⁵ *Testavimui renginiuose* taikomi 5.3 punkte nustatyti apribojimai:

- 5.2.1 kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* turi įgaliojimus *per varžybas* ir *ne varžybų metu* atlikti testus visų *sportininkų*, kurie yra tos šalies piliečiai, nuolatiniai gyventojai, licencijų turėtojai ar sporto organizacijų nariai arba kurie yra tos *nacionalinės antidopingo organizacijos* šalyje;
- 5.2.2 kiekviena tarptautinė federacija turi įgaliojimus *per varžybas* ir *ne varžybų metu* testuoti visus *sportininkus*, kurie yra saistomi jos taisyklėmis, taip pat tuos, kurie dalyvauja tarptautiniuose renginiuose arba dalyvauja tos tarptautinės federacijos taisyklėmis reglamentuojamuose renginiuose arba kurie yra tos tarptautinės federacijos ar nacionalinių federacijų, kurios yra jos narės, arba tų nacionalinių federacijų narių nariai ar licencijų turėtojai;
- 5.2.3 kiekvienas *didžiųjų renginių organizatorius*, taip pat Tarptautinis olimpinis komitetas ir Tarptautinis paralimpinis komitetas, turi įgaliojimus savo renginiuose *varžybose* ir *ne varžybų metu* testuoti visus *sportininkus*, kurie įregistruoti kaip vieno iš jos būsimų renginių dalyviai ar kuriuos *didžiųjų renginių organizatorius* turi teisę testuoti dėl būsimo renginio kitu pagrindu;
- 5.2.4 WADA turi *testavimo per varžybas* ir *ne varžybų metu* įgaliojimus, kaip nurodyta 20.7.10 punkte;
- 5.2.5 *antidopingo organizacijos* gali testuoti bet kurią sportinę veiklą vykdančią *sportininką*, kurio atžvilgiu jos turi *testavimo* įgaliojimus, taip pat ir *sportininkus*, kuriems paskirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis;
- 5.2.6 jeigu tarptautinė federacija ar *didžiųjų renginių organizatorius nacionalinei antidopingo organizacijai* paveda atlikti bet kurią *testavimo* dalį arba dėl to sudaro su ja sutartį (tiesiogiai arba per nacionalinę federaciją), ta *nacionalinė antidopingo organizacija* gali rinkti

³⁴ [5.1 punkto komentaras. Jei *testavimas* atliekamas antidopingo tikslais, tyrimų rezultatai ir duomenys pagal antidopingo organizacijos taisykles gali būti naudojami kitais teisėtais tikslais. Žr., pvz., 23.2.2 punkto komentara.]

³⁵ [5.2 punkto komentaras. Papildomas įgaliojimas atlikti *testavimą* gali būti suteikiamas pagal dvišalius ar daugiašalius pasirašiusiųjų šalių susitarimus. Jeigu *sportininkas* nenurodė 60 minučių *testavimo* laikotarpio nuo 23:00 iki 6:00 valandos ar kitaip nesutiko būti testuojamas per tą laikotarpį, prieš testuodama *sportininką* tomis valandomis, antidopingo organizacija turėtų turėti rimtą ir konkretų įtarimą, kad *sportininkas* gali vartoti dopingą. Prieštaravimas, kad antidopingo organizacija neturėjo pakankamo įtarimo, kad atliktų *testavimą* per šį laikotarpį, negali būti gynybinis argumentas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo remiantis tokiu testu arba bandymu atlikti testą.]

papildomus *mėginius* arba nurodyti laboratorijai atlikti kitų rūšių tyrimus *nacionalinės antidopingo organizacijos* sąskaita. Jeigu renkami papildomi *mėginiai* arba atliekami kitų rūšių tyrimai, apie tai informuojama tarptautinė federacija arba *didžiųjų renginių organizatorius*.

5.3 Testavimas renginyje

- 5.3.1 Išskyrus toliau numatytus atvejus, už *testavimo renginio vietoje renginio laikotarpiu* inicijavimą ir vadovavimą jam yra atsakinga tik viena organizacija. *Tarptautiniuose renginiuose* teisę atlikti *testavimą* turi tarptautinė organizacija, kuri yra *renginio* valdymo organas (pvz., olimpinėse žaidynėse – Tarptautinis olimpinis komitetas, pasaulio čempionate – tarptautinė federacija, Panamerikos žaidynėse – Panamerikos sporto organizacija). *Nacionaliniuose renginiuose* teisę atlikti *testavimą* turi atitinkamos šalies *nacionalinė antidopingo organizacija*. *Renginio* valdymo organui paprašius, bet koks *testavimas renginio laikotarpiu ne renginio vietoje* derinamas su tuo valdymo organu.³⁶
- 5.3.2 Jeigu *antidopingo organizacija*, kuri nėra atsakinga už *testavimo renginyje* inicijavimą ir koordinavimą, tačiau šiaip turėtų teisę *testavimą* atlikti, nori vykdyti *sportininkų testavimą renginio laikotarpiu renginio vietoje*, tokia *antidopingo organizacija* pirma kreipiasi į *renginio* valdymo organą, kad gautų leidimą tokį *testavimą* atlikti ir koordinuoti. Jeigu *antidopingo organizacijos* netenkina *renginio* valdymo organo atsakymas, *antidopingo organizacija*, remdamasi *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarte* nustatytais procedūromis, gali paprašyti, kad WADA duotų leidimą vykdyti *testavimą* ir nustatyti, kaip tokį *testavimą* koordinuoti. WADA nepritaria tokiam *testavimui* prieš tai nepasikonsultavusi su *renginio* valdymo organu ir jo neinformavusi. WADA sprendimas yra galutinis ir neskundžiamas. Išskyrus leidime vykdyti *testavimą* numatytus atvejus, tokie testai laikomi *ne varžybų metu* atliekamais testais. Už bet kokio tokio testo *rezultatų valdymą* yra atsakinga testą inicijavusi *antidopingo organizacija*, nebent *renginio* valdymo organo taisyklėse būtų numatyta kitaip.³⁷

5.4 Testavimo reikalavimai

- 5.4.1 *Antidopingo organizacijos* testų paskirstymo planavimą ir *testavimą* vykdo taip, kaip reikalaujama *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte*.
- 5.4.2 Jei įmanoma, *testavimas* koordinuojamas per ADAMS sistemą siekiant kuo labiau padidinti bendrų *testavimo* pastangų veiksmingumą ir išvengti nereikalingo pasikartojančio *testavimo*.

5.5 Informacija apie sportininko buvimo vietą

Sportininkai, kuriuos jų tarptautinė federacija ir (arba) *nacionalinė antidopingo organizacija* įtraukė į *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, pateikia informaciją apie buvimo vietą *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte* nurodytu būdu, o už 2.4 punkto pažeidimus jiems skiriamos *nuobaudos 10.3.2 punkte* nustatyta tvarka. Tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos* koordinuoja tokių *sportininkų* identifikavimą ir informacijos apie jų buvimo vietą rinkimą. Kiekviena tarptautinė federacija ir *nacionalinė antidopingo organizacija* per ADAMS pateikia sąrašą, kuriame į jos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą* įtraukti sportininkai nurodyti pagal vardą ir

³⁶ [5.3.1 punkto] komentaras. Kai kurie tarptautinių renginių valdymo organai gali patys atlikti *testavimą renginio laikotarpiu ne renginio vietoje* ir todėl gali norėti suderinti tą *testavimą* su *nacionalinės antidopingo organizacijos* atliekamu *testavimu*.]

³⁷ [5.3.2 punkto] komentaras. Prieš duodama pritarimą nacionalinei antidopingo organizacijai inicijuoti ir vykdyti *testavimą tarptautiniame renginyje*, WADA pasikonsultuoja su tarptautine organizacija, kuri yra *renginio* valdymo organas. Prieš duodama pritarimą tarptautinei federacijai inicijuoti ir vykdyti *testavimą nacionaliniame renginyje*, WADA pasikonsultuoja su šalies, kurioje vyksta renginys, nacionaline antidopingo organizacija. Antidopingo organizacija, kuri inicijuoja *testavimą* ir jam vadovauja, gali savo nuožiūra sudaryti sutartis su įgaliotomis trečiosiomis šalimis, kurioms ji perduoda atsakomybę už mėginių paėmimą arba kitus dopingo kontrolės proceso aspektus.]

pavardę. Prieš sportininkus įtraukiant į *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą* ir išbraukus iš sąrašo, jie apie tai informuojami. Jų teikiama informacija apie savo buvimo vietą jiems esant *Registruotajame testuotųjų sportininkų sąraše* per ADAMS yra prieinama WADA ir kitoms antidopingo organizacijoms, turinčioms įgaliojimus testuoti sportininką, kaip numatyta 5.2 punkte. Ši informacija visada laikoma griežtoje paslapyje ir naudojama tiktai dopingo kontrolei planuoti, koordinuoti ir vykdyti, informacijai, susijusiai su sportininko biologinio paso ar kitų tyrimų rezultatais, pateikti, galimo antidopingo taisyklių pažeidimo tyrimui pagrįsti arba padėti nagrinėti bylą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo. Ji sunaikinama pagal *Tarptautinį privatumo ir asmens duomenų apsaugos standartą*, kai tampa nebeaktuali šiais tikslais.

Antidopingo organizacijos, vadovaudamosi *Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu*, gali rinkti informaciją apie buvimo vietą iš sportininkų, kurie nėra įtraukti į *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą* ir pagal savo taisykles skirti atitinkamas ir proporcingas Kodekso 2.4 punkte nenumatytas nuobaudas.

5.6 Iš sportinės veiklos pasitraukusių sportininkų grįžimas į varžybas

5.6.1 Jeigu į *Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą* įtrauktas tarptautinio ar nacionalinio lygmens sportininkas pasitraukia iš aktyvaus sporto, o po to nori į jį sugrįžti, sportininkas nesivaržo tarptautiniuose renginiuose ar nacionaliniuose renginiuose tol, kol sportininkas nesudaro galimybių jį testuoti prieš šešis mėnesius raštu pranešęs savo tarptautinei federacijai ar nacionalinei antidopingo organizacijai. WADA, konsultuodamasi su atitinkama tarptautine federacija ir nacionaline antidopingo organizacija, gali taikyti taisyklės, kuria reikalaujama raštu pranešti prieš šešis mėnesius, išimtį, jeigu griežtas šios taisyklės taikymas būtų neteisingas sportininko atžvilgiu. Šį sprendimą galima apskųsti pagal 13 straipsnį.³⁸

5.6.1.1 Bet kokie varžybų rezultatai, pasiekti pažeidžiant 5.6.1 punktą, anuliuojami, nebent sportininkas galėtų įrodyti, kad jis pagrįstai negalėjo žinoti, kad tai buvo tarptautinis renginys arba nacionalinis renginys.

5.6.2 Jeigu sportininkas pasitraukia iš sportinės veiklos nepasibaigus jo diskvalifikacijos laikotarpiui, sportininkas apie pasitraukimą turi raštu pranešti diskvalifikacijos laikotarpį skyrusiai antidopingo organizacijai. Jeigu sportininkas nori grįžti aktyvų sportą, tarptautiniuose renginiuose ar nacionaliniuose renginiuose jis negali varžytis tol, kol nesudaro galimybių jį testuoti prieš šešis mėnesius (arba laikotarpį, atitinkantį likusį diskvalifikacijos laiką nuo sportininko pasitraukimo iš sporto dienos, jeigu tas laikotarpis ilgesnis nei šeši (6) mėnesiai)) raštu pranešęs savo tarptautinei federacijai ar nacionalinei antidopingo organizacijai.

5.7 Tyrimai ir duomenų rinkimas

Antidopingo organizacijos turi turėti pajėgumus tyrimams vykdyti ir duomenims rinkti ir tyrimus vykdo bei duomenis renka pagal *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimus*.

6 straipsnis. Mėginių tyrimas

Mėginiai tiriami vadovaujantis šiais principais:

6.1 Naudojimasis akredituotomis ir patvirtintomis laboratorijomis bei kitomis laboratorijomis

Siekiant pagal 2.1 punktą tiesiogiai nustatyti teigiamus testo rezultatus, mėginiai tiriami tik WADA akredituotose ar kitaip WADA patvirtintose laboratorijose. WADA akredituotas ar WADA patvirtintas

³⁸ [5.6.1 punkto komentaras. Išimties taikymo pateisinimo gaires pateikia WADA.]

laboratorijas mėginiams ištirti vien savo nuožiūra pasirenka už rezultatų valdymą atsakinga antidopingo organizacija³⁹

6.1.1 Kaip numatyta 3.2 punkte, antidopingo taisyklių pažeidimo faktai gali būti įrodomi bet kokiomis patikimomis priemonėmis. Tai gali būti, pavyzdžiui, patikimas laboratorijos arba kitoks ekspertinis testavimas ne WADA akredituotose arba patvirtintose laboratorijose.

6.2 Mėginių tyrimo ir duomenų analizės tikslas

Mėginiai ir susiję analitiniai duomenų arba *dopingo kontrolės* informacija analizuojami siekiant aptikti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą įtrauktų draudžiamųjų medžiagų ir draudžiamųjų metodų* bei kitų medžiagų, kaip nurodo WADA pagal 4.5 punktą, arba siekiant antidopingo organizacijai padėti gauti atitinkamų sportininko šlapimo, kraujo ar kitos tarpląstelinės medžiagos rodiklių profilį, taip pat DNR ir genomų profilį, arba bet koku kitu teisėtu kovos su dopingo vartojimu tikslu.⁴⁰

6.3 Mėginių ir duomenų moksliniai tyrimai

Mėginiai, susiję analitiniai duomenys ir *dopingo kontrolės* informacija gali būti naudojami kovos su dopingo vartojimu tikslais, tačiau moksliniams tyrimams joks mėginys negali būti naudojamas be raštiško sportininko sutikimo. Mokslinių tyrimų tikslais naudojami mėginiai ir susiję analitiniai duomenys arba *dopingo kontrolės* informacija pirmiausia turi būti tvarkomi taip, kad mėginių ir susijusių analitinių duomenų arba *dopingo kontrolės* informacijos nebūtų galima susieti su konkrečiu sportininku.⁴¹ Su mėginiais ir susijusiais analitiniais duomenimis arba *dopingo kontrolės* informacija susijusiuose moksliniuose tyrimuose laikomasi 19 straipsnyje nustatytų principų.

6.4 Mėginių tyrimo ir pranešimo apie rezultatus standartai⁴²

Laboratorijos mėginius tiria ir apie rezultatus praneša pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą*.

6.4.1 Laboratorijos savo iniciatyva ir savo sąskaita gali tirti mėginius siekdamos nustatyti, ar nėra *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodų*, kurie nėra įtraukti į standartinę mėginio tyrimo parinktį, arba kaip reikalauja mėginių paėmimą inicijavusi ir tam vadovavusi antidopingo organizacija. Tokių tyrimų rezultatai pranešami antidopingo organizacijai ir

³⁹ [6.1 punkto komentaras. Dėl ekonominių ir geografinio pasiekiamumo priežasčių konkrečioms tyrimams atlikti, pavyzdžiui, ištirti kraują, kurį per nustatytą terminą reikia pristatyti iš paėmimo punkto į laboratoriją, WADA gali patvirtinti laboratorijas, kurios nėra WADA akredituotos laboratorijos. Prieš patvirtindama tokią laboratoriją, WADA įsitikina, kad ji atitinka aukštus WADA taikomus ištyrimo ir saugojimo standartus. 2.1 punkto pažeidimai gali būti nustatyti tik ištyrus mėginį WADA akredituotoje laboratorijoje arba kitoje WADA patvirtintoje laboratorijoje. Kitų punktų pažeidimai gali būti nustatomi naudojant kitų laboratorijų atliktų tyrimų rezultatus, jei tie rezultatai yra patikimi.]

⁴⁰ [6.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, atitinkama profilio informacija galėtų būti naudojama vadovaujant tiksliniam testavimui arba padedant nagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimo bylą pagal 2.2 punktą, arba abiem tikslais. Taip pat žr. 5.1 ir 23.2.2 punktų komentarus.]

⁴¹ [6.3 punkto komentaras. Kaip ir daugelyje medicinos ar mokslo sričių, mėginių ir susijusios informacijos naudojimas kokybės užtikrinimo, kokybės gerinimo, metodų gerinimo ir tobulinimo ar tiriamosios grupės nustatymo tikslais nelaikomas moksliniu tyrimu. Leidžiamas su moksliniais tyrimais nesusijusiais tikslais naudoti mėginiai ir susijusi informacija taip pat pirmiausia, tinkamai atsižvelgiant į 19 straipsnyje nustatytus principus ir Tarptautinio laboratorijų standarto bei Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto reikalavimus, turi būti tvarkomi taip, kad jų nebūtų galima susieti su konkrečiu sportininku.]

⁴² [6.4 punkto komentaras. Šio punkto tikslas – praplėsti „sumanaus testavimo“ principą iki mėginio tyrimo parinktės taip, kad kuo veiksmingiau ir operatyviau būtų aptiktas dopingas. Pripažįstama, kad kovos su dopingu ištekliai yra riboti ir kad mėginių tyrimo parinktės išplėtimu kai kuriose sporto šakose ir šalyse būtų galima sumažinti mėginių, kuriuos galima tirti, skaičių.]

galioja lygiai taip pat bei užtraukia tokias pačias *nuobaudas*, kaip bet koks kitas tyrimo rezultatas.

6.5 Papildomas *mėginių* tyrimas iki *rezultatų valdymo* arba *rezultatų valdymo* metu

Laboratorijos teisė vykdyti pakartotinį arba papildomą *mėginio* tyrimą neribojama iki tol, kol *antidopingo organizacija sportininkui* praneša, kad remiantis *mėginiu* jis kaltinamas antidopingo taisyklių pažeidimu pagal 2.1 punktą. Po šio pranešimo norėdama vykdyti papildomą to *mėginio* tyrimą, *antidopingo organizacija* tai gali daryti, gavusi *sportininko* sutikimą arba bylą nagrinėjančios institucijos sutikimą.

6.6 Papildomas *mėginio* tyrimas po pranešimo, kad rezultatas neigiamas arba dėl kitų priežasčių nekonstatavus antidopingo taisyklių pažeidimo

Laboratorijai pranešus, kad *mėginio* rezultatas neigiamas, arba dėl kitos priežasties dėl *mėginio* nekonstatavus antidopingo taisyklių pažeidimo, jis gali būti saugomas ir bet kuriuo metu papildomai tiriamas 6.2 punkte apibrėžtu tikslu tik *antidopingo organizacijos*, kuri inicijavo *mėginio* paėmimą ir jam vadovavo, arba WADA nurodymu. Bet kuri kita teisė testuoti *sportininką* turinti *antidopingo organizacija*, norinti atlikti papildomą saugomo *mėginio* tyrimą, jį gali atlikti gavusi *mėginio* paėmimą inicijavusios ir jam vadovavusios *antidopingo organizacijos* arba WADA leidimą ir atsako už paskesnę *rezultatų valdymą*. WADA arba kitos *antidopingo organizacijos* inicijuotas *mėginio* saugojimas arba papildomas tyrimas atliekamas WADA arba tos organizacijos sąskaita. Papildomas *mėginių* tyrimas vykdomas pagal *Tarptautinio laboratorijų standarto* reikalavimus.

6.7 A arba B *mėginio* padalijimas

Jei WADA, *rezultatų valdymo* įgaliojimus turinti *antidopingo organizacija* ir (arba) WADA akredituota laboratorija (pitarus WADA arba *rezultatų valdymo* įgaliojimus turinčiai *antidopingo organizacija*) nori padalyti A arba B *mėginį*, kad pirmoji padalintojo *mėginio* dalis būtų naudojama A *mėginio* tyrimui, o antroji padalintojo *mėginio* dalis – patvirtinimui, taikomos *Tarptautiniame laboratorijų standarte* nustatytos procedūros.

6.8 WADA teisė perimti *mėginius* ir duomenis

WADA gali bet kuriuo metu savo nuožiūra, apie tai įspėdama arba neįspėdama, fiziškai perimti bet kurią laboratorijos arba *antidopingo organizacijos* turimą *mėginį* ir susijusius analitinius duomenis arba informaciją. WADA prašymu *mėginį* arba duomenis turinti laboratorija arba *antidopingo organizacija* nedelsdama suteikia WADA prieigą ir sudaro jai galimybę fiziškai perimti *mėginį* arba duomenis.⁴³ Jei prieš *mėginio* arba duomenų perėmimą WADA iš anksto neįspėjo laboratorijos arba *antidopingo organizacijos*, toks pranešimas laboratorijai ir kiekvienai *antidopingo organizacijai*, kurių *mėginiai* arba duomenys yra perimti WADA, pateikiamas per pagrįstą laiką po perėmimo. Atlikus paimto *mėginio* arba duomenų analizę ir tyrimą bei nustačius įtariamą antidopingo taisyklių

⁴³ [6.8 punkto komentaras. Priešinimasis arba atsisakymas fiziškai perduoti WADA mėginius arba duomenis gali būti laikomas kliudymu, bendrininkavimu arba reikalavimų nevykdymu kaip numatyta Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje ir gali būti laikomas Tarptautinio laboratorijų standarto pažeidimu. Jei būtina, laboratorija ir (arba) antidopingo organizacija padeda WADA užtikrinti, kad paimtus mėginius arba duomenis nebūtų vėluojama išvežti iš atitinkamos šalies.]

pažeidimą, WADA gali duoti nurodymą kitai *antidopingo organizacijai*, turinčiai teisę testuoti sportininką, perimti mėginio rezultatų valdymą.⁴⁴

7 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: ATSAKOMYBĖ, PIRMINĖ PERŽIŪRA, PRANEŠIMAS IR LAIKINAS NUŠALINIMAS⁴⁵

Vykdamas *rezultatų valdymą* pagal Kodeksą (kaip nustatyta 7, 8 ir 13 straipsniuose) nustatomas procesas antidopingo taisyklių pažeidimo byloms sąžiningai, operatyviai ir veiksmingai spręsti. Kiekvieną *rezultatų valdymą* vykdanči *antidopingo organizacija* nustato galimų antidopingo taisyklių pažeidimų iki bylų nagrinėjimo kolegijoje nagrinėjimo administravimo procesą, kuriame laikomasi šiame straipsnyje nustatytų principų. Nors kiekvienai *antidopingo organizacijai* gali priimti ir vykdyti savo *rezultatų valdymo* procesą, kiekvienos *antidopingo organizacijos rezultatų valdymas* turi atitikti bent *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte* nustatytus reikalavimus.

7.1 Atsakomybė už rezultatų valdymą

Išskyrus Kodekso 6.6, 6.8 ir 7.1.3–7.1.5 punktuose numatytus atvejus, už *rezultatų valdymą* yra atsakinga ir ji savo darbo tvarkos taisyklėse reglamentuoja *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo mėginių paėmimą ir jam vadovavo (arba, jeigu mėginiai nebuvo imami, *antidopingo organizacija*, kuri pirma sportininkui ar kitam asmeniui praneša apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, o po to uoliai tą antidopingo taisyklių pažeidimą tiria). Nesvarbu, kuri organizacija vykdo *rezultatų valdymą*, atsižvelgiama į šiame straipsnyje, 8 ir 13 straipsniuose bei *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte* nustatytus principus, o į kiekvienos *antidopingo organizacijos* taisyklės 23.2.2 punkte nustatytas taisyklės įtraukiamos ir įgyvendinamos be esminių pakeitimų.

7.1.1 Jeigu tarp *antidopingo organizacijų* iškyla ginčas dėl to, kuri *antidopingo organizacija* yra atsakinga už *rezultatų valdymą*, WADA nusprendžia, kuri organizacija yra atsakinga. WADA sprendimą bet kuri ginče dalyvaujanti *antidopingo organizacija* gali apskųsti CAS per septynias (7) dienas nuo pranešimo apie WADA sprendimą. CAS skundą išnagrinėja pagreitinata tvarka dalyvaujant vienam arbitrai. *Antidopingo organizacija*, norinti *rezultatų valdymą* vykdyti ne pagal 7.1 punkte numatytus įgaliojimus, gali kreiptis dėl WADA pritarimo.

7.1.2 Jeigu nacionalinė *antidopingo organizacija* nusprendžia paimti papildomus mėginius pagal 5.2.6 punktą, tuomet ji laikoma *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo mėginių paėmimą ir jam vadovavo. Tačiau, jeigu nacionalinė *antidopingo organizacija* tik nurodo laboratorijai atlikti papildomų rūšių tyrimus nacionalinės *antidopingo organizacijos* sąskaita, tuomet

⁴⁴ [6.8 punkto komentaras. Savaimė suprantama, kad WADA mėginių arba analitinių duomenų vienašališkai neperims be pagrįstos priežasties, susijusios su įtariamu antidopingo taisyklių pažeidimu, pasirašiusios šalies nesilaikomais reikalavimais arba kito asmens vykdomais dopingo veiksmais. Tačiau sprendimą dėl to, ar yra pagrįsta priežastis, WADA priima savo nuožiūra ir jis yra neskundžiamas. Pagrįstos priežasties buvimas arba nebuvimas nėra gynybos argumentas byloje dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba nuobaudų.]

⁴⁵ [7 straipsnio komentaras. Skirtingos pasirašiusiosios šalys susikūrė savus rezultatų valdymo būdus. Nors tie įvairūs būdai nėra visiškai suderinti, daugelis jų pasirodė esą teisingos ir veiksmingos rezultatų valdymo sistemos. Kodeksas nepakeičia kiekvienos iš pasirašiusiųjų šalių rezultatų valdymo sistemų. Tačiau šiame straipsnyje ir Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte yra nustatyti pagrindiniai kiekvienai pasirašiusiajai šaliai privalomi principai, kuriais siekiama užtikrinti esminį rezultatų valdymo proceso nešališkumą. Kiekvienos pasirašiusiosios šalies konkrečios antidopingo taisyklės turi atitikti šiuos pagrindinius principus. Nebūtina visos antidopingo organizacijos iškeltos antidopingo bylos yra nagrinėjamos bylų nagrinėjimo kolegijoje. Galimi atvejai, kai sportininkas ar kitas asmuo sutinka su sankcija, kuri jam skirta pagal Kodeksą arba kuri, antidopingo organizacijos manymu, yra tinkama, jei leidžiama lanksčiai taikyti sankcijas. Bet kokių atvejų apie tokio sutikimo pagrindu paskirtą sankciją bus pranešta šalims, kurios turi teisę paduoti apeliaciją pagal 13.2.3 punktą, kaip numatyta 4 straipsnyje, ir ji bus paskelbta, kaip numatyta 14.3 punkte.]

tarptautinė federacija arba *didžiųjų renginių organizatorius* laikomas *antidopingo organizacija*, kuri inicijavo *mėginių* paėmimą ir jam vadovavo.

- 7.1.3 Tais atvejais, kai pagal *nacionalinės antidopingo organizacijos* taisykles tai *nacionalinei antidopingo organizacijai* nesuteikti įgaliojimai *sportininko* ar kito *asmens*, kuris nėra tos šalies pilietis, nuolatinis gyventojas, licencijos turėtojas arba sporto organizacijos narys, atžvilgiu arba *nacionalinė antidopingo organizacija* tokiais įgaliojimais naudotis atsisako, *rezultatų valdymą* vykdo atitinkama tarptautinė federacija arba to *sportininko* arba kito *asmens* atžvilgiu įgaliojimus turinti trečioji šalis, kaip numatyta tarptautinės federacijos taisyklėse. WADA iniciatyva atlikto testo ar papildomo tyrimo arba WADA nustatyto antidopingo taisyklių pažeidimo *rezultatų valdymą* vykdo WADA paskirta *antidopingo organizacija*, turinti įgaliojimus atitinkamo *sportininko* arba kito *asmens* atžvilgiu.⁴⁶
- 7.1.4 Atsakomybę už *rezultatų*, susijusių su *didžiųjų renginių organizatoriaus* vykdomame *renginyje* inicijuotu ar jo metu paimtu *mėginiu* arba tokiam *renginyje* įvykusiui antidopingo taisyklių pažeidimu, *valdymą* tą *renginį* vykdeš *didžiųjų renginių organizatorius* prisiima bent ribota apimtimi: nagrinėja, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir, jei taip, *anuliuoja* pagal 9 straipsnį ir 10.1 punktą, atima tame *renginyje* gautus medalius, taškus arba prizus ir išieško su antidopingo taisyklių pažeidimu susijusias išlaidas. Tuo atveju, jei *didžiųjų renginių organizatorius* prisiima tik ribotą atsakomybę už *rezultatų valdymą*, atitinkamo atvejo *rezultatų valdymą* užbaigti jis perduoda atitinkamai tarptautinei federacijai.
- 7.1.5 *Rezultatų valdymą* konkrečiu atveju WADA gali pavesti *antidopingo organizacijai*, turinčiai teisę atlikti *rezultatų valdymą*. Tai *antidopingo organizacijai* atsisakius atlikti *rezultatų valdymą* per protingą WADA nustatytą terminą, toks atsisakymas laikomas reikalavimų nevykdymu ir atsakomybę už *rezultatų valdymą* vietoj atsisakiusios *antidopingo organizacijos* WADA gali pavesti kitai įgaliojimus *sportininko* arba kito *asmens* atžvilgiu turinčiai ir tai atlikti norinčiai *antidopingo organizacijai* arba, jei tokios *antidopingo organizacijos* nėra, bet kuriai kitai tai atlikti norinčiai *antidopingo organizacijai*. Tokiu atveju atsisakiusi *antidopingo organizacija* WADA paskirtai kitai *antidopingo organizacijai* atlygina *rezultatų valdymo* išlaidas ir mokesčius advokatams, o išlaidų ir mokesčių advokatams neatlyginimas laikomas reikalavimų nevykdymu.⁴⁷
- 7.1.6 *Rezultatų valdymą* galimo su buvimo vieta susijusio pažeidimo (pranešimo nepateikimo arba praleistu testo) atžvilgiu administruoja tarptautinė federacija arba *nacionalinė antidopingo organizacija*, kuriai atitinkamas *sportininkas* teikia informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte*. *Antidopingo organizacija*, kuri nustato pranešimo nepateikimo arba praleisto testo atvejį, apie tai informaciją pateikia WADA per ADAMS, iš kur ji pateikiama kitoms atitinkamoms *antidopingo organizacijoms*.

7.2 Įtariamų antidopingo taisyklių pažeidimų patikrinimas ir pranešimas

Įtariamų antidopingo taisyklių pažeidimų patikrinimas vykdomas ir apie juos pranešama vadovaujantis *Tarptautiniu rezultatų valdymo standartu*.

⁴⁶ [7.1.3 punkto komentaras. Sportininko ar kito asmens tarptautinė federacija yra paskirta paskutine instancija rezultatų valdymo klausimais siekiant išvengti galimybes, kad nei viena antidopingo organizacija neturėtų rezultatų valdymo įgaliojimų. Tarptautinė federacija savo antidopingo taisyklėse gali nustatyti, kad rezultatų valdymą vykdo sportininko ar kito asmens nacionalinė antidopingo organizacija.]

⁴⁷ [7.1.5 punkto komentaras. Jeigu WADA kitai antidopingo organizacijai paveda atlikti rezultatų valdymą arba kitą dopingo kontrolės veiklą, tai nėra laikoma WADA deleguota veikla.]

7.3 Anksčiau padarytų antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymas

Prieš sportininkui ar kitam asmeniui pranešdama apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, kaip numatyta pirmiau, *antidopingo organizacija* paieško informacijos ADAMS ir susisiečia su WADA ar kitomis atitinkamomis *antidopingo organizacijomis*, siekdama išsiaiškinti, ar koks nors antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo padarytas anksčiau.

7.4 Laikinam nušalinimui taikomi principai⁴⁸

7.4.1 Privalomas laikinas nušalinimas gavus teigiamą testo rezultatą arba teigiamą rezultatą pagal paso duomenis

Toliau apibūdintos *pasirašiusiosios šalys* priima taisykles, kuriose numato, kad gavus *teigiamą testo rezultatą* arba *teigiamą rezultatą pagal paso duomenis* (atlikus *teigiamo rezultato pagal paso duomenis* patikrinimo procesą) dėl *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo*, išskyrus dėl *nurodytosios medžiagos* arba *nurodytojo metodo*, po pagal 7.2 punktą privalomo patikrinimo ir pranešimo nedelsiant skiriamas laikinas nušalinimas nuo sportinės veiklos, kai: *pasirašiusioji šalis* yra renginio valdymo organas (taikoma atitinkamam renginiui); *pasirašiusioji šalis* yra atsakinga už komandos atranką (taikoma tai komandos atrankai); kai *pasirašiusioji šalis* yra atitinkama tarptautinė federacija; arba kai *pasirašiusioji šalis* yra kita antidopingo organizacija, turinti įgaliojimus vykdyti *rezultatų valdymą* įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo atžvilgiu. Privalomo laikino nušalinimo galima nebetaikyti, jeigu: i) bylą nagrinėjančiai kolegijai sportininkas įrodo, kad pažeidimo priežastimi galėjo būti *užterštas produktas*, arba ii) pažeidimas yra susijęs su *medžiaga, kuria piktnaudžiaujama*, ir sportininkas įrodo turįs teisę į sutrumpintą diskvalifikacijos laikotarpį pagal 10.2.4.1 punktą. Bylą nagrinėjančios institucijos sprendimas palikti galioti privalomą laikiną nušalinimą remiantis sportininko pareiškimu dėl užteršto produkto neskundžiamas.

7.4.2 Neprivalomas laikinas nušalinimas remiantis teigiamu testo rezultatu dėl nurodytųjų medžiagų, nurodytųjų metodų, užterštų produktų arba kitais antidopingo taisyklių pažeidimais

Pasirašiusioji šalis gali priimti taisykles, taikomas bet kuriam renginiui, kurio valdymo organas yra *pasirašiusioji šalis*, arba bet kuriam komandos atrankos procesui, už kurį atsakinga *pasirašiusioji šalis*, arba, kai *pasirašiusioji šalis* yra suinteresuota tarptautinė federacija arba turi *rezultatų valdymo* įgaliojimus įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo atžvilgiu, kuriomis leidžiama taikyti laikiną nušalinimą už 7.4.1 punkte nenurodytus antidopingo taisyklių pažeidimus prieš atliekant sportininko B mėginio tyrimą arba galutinį bylos nagrinėjimą 8 straipsnyje aprašyta tvarka.

7.4.3 Bylos nagrinėjimo arba apeliacijos galimybė

Nepaisant 7.4.1 ir 7.4.2 punktų nuostatų, laikino nušalinimo negalima taikyti, jeigu antidopingo organizacijos taisyklėse sportininkui ar kitam asmeniui nesuteikiama: a)

⁴⁸ [7.4 punkto komentaras. Antidopingo organizacija gali vienašališkai skirti laikiną nušalinimą tik po to, kai yra atliktas Kodekse nurodytas vidinis patikrinimas. Be to, laikiną nušalinimą skirianti pasirašiusioji šalis užtikrina, kad sportininkui būtų suteikta preliminarus bylos nagrinėjimo galimybė prieš paskiriant laikiną nušalinimą ar iš karto jį paskyrus arba pagreitinto galutinio nagrinėjimo galimybę pagal 8 straipsnį nedelsiant po laikino nušalinimo pritaikymo. Sportininkas turi apeliacijos teisę pagal 13.2.3 punktą. Retu atveju, kai B mėginio tyrimas nepatvirtina A mėginio rezultato, sportininkui, kuriam buvo taikytas laikinas nušalinimas, leidžiama, esant palankioms aplinkybėms, dalyvauti paskesnėse varžybose per renginį.]

Taip pat, priklausomai nuo atitinkamos komandinės sporto šakos tarptautinės federacijos taisyklių, sportininkui gali būti leista dalyvauti tolesnėse varžybose, jeigu varžybose tebedalyvauja jo komanda.

Sportininko ar kito asmens laikino nušalinimo laikotarpis įskaičiuojamas į bet kokią diskvalifikacijos laikotarpį, kuris galutinai skiriamas ar pripažįstamas, kaip numatyta 10.13.2 punkte.]

preliminaraus bylos nagrinėjimo galimybė arba prieš skiriant laikiną nušalinimą, arba nedelsiant jau paskyrus *laikiną nušalinimą*; arba b) pagreitinto bylos nagrinėjimo galimybė pagal 8 straipsnį nedelsiant jau paskyrus *laikiną nušalinimą*. Antidopingo organizacijos taisyklėse taip pat numatoma galimybė pagreitinta tvarka apskusti *laikiną nušalinimą* arba sprendimą neskirti *laikinojo nušalinimo* 13 straipsnyje nustatyta tvarka.

7.4.4 Savanoriškas sutikimas *laikinai nusišalinti*

Sportininkai gali savo iniciatyva savanoriškai sutikti *laikinai nusišalinti*, jei tai padaroma anksčiau nei pasibaigia vėlesnis iš šių terminų: i) pasibaigia dešimties (10) dienų terminas nuo pranešimo apie B mėginį (atsisakymo duoti B mėginį) arba dešimt (10) dienų nuo pranešimo apie bet kurį kitą antidopingo taisyklių pažeidimą, arba ii) po dienos, kai *sportininkas* po tokio pranešimo varžosi pirmą kartą. Kiti *asmenys* gali savo iniciatyva savanoriškai sutikti *laikinai nusišalinti* per dešimt (10) dienų nuo pranešimo apie antidopingo taisyklių pažeidimą. Savanoriškai nusišalinus, *laikinasis nušalinimas* galioja visa apimtimi ir yra traktuojamas taip pat kaip pagal 7.4.1 arba 7.4.2 punktą skirtas *laikinas nušalinimas*, tačiau taikoma sąlyga, kad *laikinai nusišalinęs sportininkas* arba kitas *asmuo* savo sutikimą nusišalinti gali bet kuriuo metu atsiimti ir tokiu atveju pirmesnis *laikino nusišalinimo* laikotarpis neįskaičiuojamas į *sportininko* arba kitas *asmens* diskvalifikacijos laikotarpį.

7.4.5 Jeigu *laikinas nušalinimas* taikomas remiantis teigiamu A mėginio testo rezultatu, o paskesnis B mėginio tyrimas (jeigu to reikalauja *sportininkas* arba *antidopingo organizacija*) nepatvirtinta A mėginio tyrimo rezultato, tuomet *sportininkui* nebetaikomas joks *laikinas nušalinimas* dėl 2.1 punkto pažeidimo. Tais atvejais, kai *sportininkas* (arba *sportininko* komanda, kaip numatyta galiojančiose *didžiųjų renginių organizatoriaus* arba tarptautinės federacijos taisyklėse) pašalinamas iš *renginio* dėl 2.1 punkto pažeidimo, o paskesnis B mėginio tyrimas nepatvirtina A mėginio rezultato, tokiu atveju *sportininkas* ar jo komanda gali tęsti dalyvavimą *renginyje*, jei jiems dar įmanoma į jį sugrįžti nedarant jokio kito poveikio *renginiui*.

7.5 Rezultatų valdymo sprendimai

7.5.1 *Antidopingo organizacijų rezultatų valdymo* sprendimai arba išvados neturi apsiriboti tam tikra geografinė teritorija arba sporto šaka. Juose turi būti nagrinėjami ir išspręsti šie klausimai (vien jais neapsiribojant): i) ar padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas arba ar turėtų būti taikomas *laikinas nušalinimas*, faktinis tokio sprendimo pagrindas ir konkretūs pažeisti Kodekso straipsniai ir ii) visos *nuobaudos* dėl antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų), įskaitant pagal 9 straipsnį ir 10.10 punktą taikytiną *anuliavimą*, medalių arba prizų atėmimą, *diskvalifikacijos* laikotarpį (ir jo pradžios laiką) bei *finansines nuobaudas*, tačiau *didžiųjų renginių organizatoriai* neprivalo priimti sprendimų dėl *diskvalifikavimo* arba *finansinių nuobaudų* kituose, o ne jų *renginiuose*.⁴⁹

7.5.2 *Didžiųjų renginių organizatoriaus rezultatų valdymo* sprendimas arba išvada dėl kurio nors iš jo *renginių* gali būti ribotos apimties, tačiau juose turi būti nagrinėjami ir išspręsti bent šie klausimai: i) ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, faktinis tokio sprendimo pagrindas ir konkretūs pažeisti Kodekso straipsniai, ir ii) pagal 9 straipsnį ir 10.1 punktą taikytinas *anuliavimas* ir atitinkamas medalių, taškų ir prizų atėmimas. Tuo atveju, jei *didžiųjų renginių organizatorius* prisiima tik ribotą atsakomybę už *rezultatų valdymo* sprendimus, jis privalo laikytis 7.1.4 punkto.⁵⁰

⁴⁹ [7.5.1 punkto komentaras. Rezultatų valdymo sprendimai apima sprendimus dėl laikino nušalinimo.]

⁵⁰ [7.5.2 punkto komentaras. Išskyrus *didžiųjų renginių organizatorių rezultatų valdymo* sprendimus, kiekviename antidopingo organizacijos sprendime turėtų būti įvertinta, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir visos dėl pažeidimo skirtos nuobaudos, įskaitant *anuliavimą*, kuris nėra skiriamas pagal 10.1 punktą (tai paliekama *renginio valdymo organui*). Remiantis 15 straipsniu, toks sprendimas ir pagal jį skirtos nuobaudos automatiškai galioja kiekvienoje kiekvienos šalies sporto šakoje. Pavyzdžiui, pagal rungtynėse paimto mėginio teigiamą rezultatą

7.6 Pranešimas apie *rezultatų valdymo* sprendimus

Sportininkams, kitiems asmenims, pasirašiusiosioms šalims ir WADA apie rezultatų valdymo sprendimus pranešama 14 straipsnyje ir Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte nustatyta tvarka.

7.7 Pasitraukimas iš sporto⁵¹

Jeigu sportininkas ar kitas asmuo iš sporto pasitraukia dar vykstant rezultatų valdymo procesui, rezultatų valdymo procesą vykdanči antidopingo organizacija išlaiko teisę užbaigti savo rezultatų valdymo procesą. Jei sportininkas ar kitas asmuo pasitraukia prieš prasidedant rezultatų valdymo procesui, rezultatų valdymo įgaliojimus turi antidopingo organizacija, kuri būtų turėjusi rezultatų valdymo įgaliojimus sportininko ar kito asmens atžvilgiu tuo metu, kai sportininkas ar kitas asmuo padarė antidopingo taisyklių pažeidimą.

8 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: TEISĖ Į TEISINGĄ BYLOS NAGRINĖJIMĄ IR PRANEŠIMAS APIE PRIIMTĄ SPRENDIMĄ

8.1 Teisingas bylos nagrinėjimas

Kiekviena už rezultatų valdymą atsakinga antidopingo organizacija bet kuriam asmeniui, kuriam pareikštas įtarimas padarius antidopingo taisyklių pažeidimą, bent jau užtikrina, kad per protingą laiko tarpą jo byla teisingai išnagrinės nešališka ir nepriklausomai veikianti teisėjų kolegija, vadovaudamasi WADA Tarptautiniu rezultatų valdymo standartu. Laiku priimtas motyvuotas sprendimas su konkrečiu bet kokios (-ių) diskvalifikacijos laikotarpio ir remiantis 10.10 punktu anuliuotų rezultatų priežasties (-ių) paaiškinimu yra viešai skelbiamas, kaip numatyta 14.3 punkte⁵²

8.2 Su renginiais susijusių bylų nagrinėjimas

Su renginiais susijusios bylos gali būti nagrinėjamos pagreitinoto proceso tvarka, kiek tai leidžiama pagal atitinkamos antidopingo organizacijos ir bylų nagrinėjančios kolegijos taisykles.⁵³

8.3 Teisės į bylos nagrinėjimą atsisakymas

Teisės į bylos nagrinėjimą galima atsisakyti konkrečiai tai pareiškiant arba sportininkui ar kitam asmeniui per antidopingo organizacijos taisyklėse numatytą konkretų laikotarpį neužginčijus antidopingo organizacijos pareikšto įtarimo antidopingo taisyklių pažeidimo padarymu.

nusprendus, kad sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą, sportininko rezultatai tose rungtynėse būtų anuliuojami remiantis 9 straipsniu, o visi kiti rungtynių rezultatai, sportininko pasiekti nuo mėginio paėmimo dienos per diskvalifikacijos laikotarpį taip pat anuliuojami remiantis 10.10 punktu; teigiamą testo rezultatą gavus testuojant renginyje, būtent didžiųjų renginių organizatorius turėtų nuspręsti, ar kito to sportininko asmeniniai rezultatai, tame renginyje pasiekti iki mėginio paėmimo, taip pat būtų anuliuojami remiantis 10.1 punktu.]

⁵¹ [7.7 punkto komentaras. Sportininko arba kito asmens veiksmai, padaryti kol sportininkas arba kitas asmuo dar nebuvo pavaldus antidopingo organizacijai, nebūtų laikomi antidopingo taisyklių pažeidimu, tačiau tai gali būti teisėtas pagrindas atsisakyti tą sportininką arba kitą asmenį priimti į kurios nors sporto organizacijos narius.]

⁵² [8.1 punkto komentaras. Šiame punkte reikalaujama, kad tam tikru rezultatų valdymo proceso momentu sportininkui ar kitam asmeniui būtų sudaryta galimybė jo bylą nagrinėti laiku, teisingai ir nešališkai. Šie principai yra įtvirtinti ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 6 straipsnio 1 dalyje ir tai yra tarptautinėje teisėje visuotinai pripažįstami principai. Šiuo punktu nesiekama pakeisti kiekvienos antidopingo organizacijos bylų nagrinėjimo taisyklių, o norima užtikrinti, kad kiekviena antidopingo organizacija bylų nagrinėjimo procesą numatytų vadovaudamasi šiais principais.]

⁵³ [8.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, bylos nagrinėjimą būtų galima pagreitinoti didžiojo renginio išvakarėse, kai sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo yra būtinas siekiant nustatyti sportininko tinkamumą dalyvauti renginyje arba per renginį, kai byloje priimtas sprendimas lems sportininko rezultatų galiojimą arba tolesnį dalyvavimą renginyje.]

8.4 Pranešimas apie sprendimus

Motyvuotą sprendimą byloje arba, kai teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta, motyvuotą sprendimą su paaiškinimu, kokių veiksmų imtasi, *sportininkui* ir kitoms pagal 13.2.3 punktą apeliacijos teisę turinčioms *antidopingo organizacijoms* 14 straipsnyje numatyta tvarka pateikia ir 14.3 punkte nustatyta tvarka paskelbia už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija*.

8.5 Nagrinėjimas tik CAS

Byla dėl tarptautinio lygmens sportininkui, nacionalinio lygmens sportininkui ar kitam asmeniui pareiktų įtarimų antidopingo taisyklių pažeidimais gali būti nagrinėjama tiesiogiai CAS, jeigu dėl to sutinka *sportininkas* arba kitas *asmuo*, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* ir WADA.⁵⁴

9 STRAIPSNIS. AUTOMATIŠKAS INDIVIDUALIŲ REZULTATŲ ANULIAVIMAS

Antidopingo taisyklių pažeidimas *individualiose sporto šakose*, nustatytas testais *per varžybas*, automatiškai užtraukia tose *varžybose* pasiekto rezultato *anuliavimą* ir visas atitinkamas *nuobaudas*, tarp jų ir bet kokių medalių, taškų bei prizų atėmimą.⁵⁵

10 STRAIPSNIS. SANKCIJŲ TAIKYMAS ASMENIMS⁵⁶

10.1 Renginio, per kurį padaromas antidopingo taisyklių pažeidimas, rezultatų anuliavimas

Antidopingo taisyklių pažeidimas, padarytas per *renginį* ar dėl jo, *renginio* valdymo organo sprendimu gali užtraukti visų *sportininko* individualių rezultatų, pasiektų per tą *renginį*, *anuliavimą* ir visas atitinkamas *nuobaudas*, tarp jų visų medalių, taškų ir prizų atėmimą, išskyrus 10.1.1 punkte numatytu atveju.⁵⁷

⁵⁴ [8.5 punkto komentaras. Tam tikrais atvejais bylos nagrinėjimo pirmoje instancijoje tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu ir po to bylos nagrinėjimo iš naujo CAS bendros išlaidos gali būti didelės. Kai visos šiame punkte įvardytos šalys įsitikina, kad jų interesai bus tinkamai apsaugoti nagrinėjant bylą tik vieną kartą, nėra būtinybės, kad sportininkas ar antidopingo organizacijos patirtų papildomų išlaidų dėl bylos nagrinėjimo du kartus. Antidopingo organizacija CAS posėdyje gali dalyvauti stebėtojos teisėmis.]

⁵⁵ [9 straipsnio komentaras. Komandinėse sporto šakose anuliuojami visi atskirų žaidėjų laimėti apdovanojimai. Tačiau komandai anuliavimas taikomas pagal 11 straipsnį. Sporto šakų grupėje, kur nėra komandinių sporto šakų, bet apdovanojimai teikiami komandoms, kai vienas ar daugiau komandos narių pažeidžia antidopingo taisykles, apdovanojimų anuliavimo ar kita drausmės priemonė komandai taikoma pagal galiojančias tarptautinės federacijos taisykles.]

⁵⁶ [10 straipsnio komentaras. Sankcijų suderinimas yra viena iš antidopingo sričių, sukėlusių daugiausia diskusijų. Suderinimas reiškia, kad vertinant kiekvienos bylos unikalias aplinkybes taikomos tos pačios taisyklės ir kriterijai. Argumentai prieš sankcijų suderinimą grindžiami sporto šakų skirtumais, kaip antai: kai kurių sporto šakų sportininkai yra profesionalai, kurie iš sporto gauna dideles pajamas, o kitų – tikri mėgėjai; tose sporto šakose, kuriose sportininko karjera yra trumpa, standartinis diskvalifikacijos laikotarpis sportininkui turi turėti didesnę poveikį, negu tose sporto šakose, kuriose sportinė karjera tradiciškai yra daug ilgesnė. Pagrindinis argumentas už suderinimą yra tas, kad paprasčiausiai yra neteisinga, jog du tos pačios šalies sportininkai, kurių testai dėl tokios pačios draudžiamosios medžiagos panašiomis aplinkybėmis buvo teigiami, susilauktų skirtingų sankcijų vien todėl, kad atstovauja skirtingoms sporto šakoms. Be to, pernelyg didelis bausmių skyrimo lankstumas dažnai vertinamas kaip nepriimtina galimybė kai kurioms sporto organizacijoms būti atlaidesnėms dopingo vartotojų atžvilgiu. Sankcijų nesuderinimas taip pat dažnai tampa tarptautinių federacijų ir nacionalinių antidopingo organizacijų ginčų priežastimi.]

⁵⁷ [10.1 punkto komentaras. Pagal 9 straipsnį anuliuojami visi vienose varžybose (pvz., 100 m. plaukimas nugara), kuriose sportininko testo rezultatas buvo teigiamas, pasiekti rezultatai, tuo tarpu pagal šį punktą gali būti anuliuojami visi rezultatai, pasiekti visose renginio (pvz., Vandens sporto federacijos pasaulio čempionato) rungtyse.]

Aplinkybės, į kurias atsižvelgtina sprendžiant, ar *anuliuoti* kitus *renginyje* pasiektus rezultatus galėtų būti, *pavyzdžiui*, sportininko padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo rimtumas ir ar kitose *varžybose* sportininko testo rezultatai buvo neigiami.

10.1.1 Jeigu sportininkas įrodo, kad pažeidimas padarytas nesant jo *kaltės* ar *aplaidumo*, sportininko individualūs rezultatai kitose *varžybose* nėra *anuliuojami*, nebent sportininko rezultatai kitose *varžybose*, nei *varžybos*, per kurias buvo pažeistos antidopingo taisyklės, galėjo būti paveikti sportininko padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo.

10.2 Diskvalifikacija už draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo buvimą, vartojimą (naudojimą) ar bandymą vartoti (naudoti) arba turėjimą

Diskvalifikacijos laikotarpis už 2.1, 2.2 ar 2.6 punkto pažeidimą skiriamas, kaip nurodyta toliau, tačiau jis gali būti panaikintas, sutrumpintas arba sustabdytas pagal 10.5, 10.6 ar 10.7 punktus:

10.2.1 Diskvalifikacijos laikotarpis pagal 10.2.4 punktą yra ketveri (4) metai, kai:

10.2.1.1 antidopingo taisyklių pažeidimas nėra susijęs su *nurodytąja medžiaga* arba *nurodytuoju metodu*, nebent sportininkas ar kitas *asmuo* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis;⁵⁸

10.2.1.2 antidopingo taisyklių pažeidimas yra susijęs su *nurodytąja medžiaga* arba *nurodytuoju metodu* ir *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas buvo tyčinis.

10.2.2 Jeigu 10.2.1 punktas netaikomas, pagal 10.2.4.1 punktą diskvalifikacijos laikotarpis yra dveji (2) metai.

10.2.3 10.2 punkte vartojama sąvoka „tyčinis“ skirta įvardyti sportininkus ar kitus *asmenis*, kurie žino, kad jų daromais veiksmais yra pažeidžiamos antidopingo taisyklės, arba žino, jog yra didelės rizikos, kad tokie veiksmai gali sudaryti arba lemti antidopingo taisyklių pažeidimą, bet akivaizdžiai tos rizikos nepaiso.⁵⁹ Galioja ginčijama prezumpcija, kad antidopingo taisyklių pažeidimas, kurio priežastimi buvo *teigiamas* tik *per varžybas draudžiamos medžiagos testo rezultatas*, nėra tyčinis, jeigu ta medžiaga yra *nurodytoji medžiaga* ir sportininkas gali įrodyti, kad *draudžiamoji medžiaga* buvo vartojama *ne varžybų metu*. Antidopingo taisyklių pažeidimas, kurį lėmė *teigiamas* medžiagos, kuri draudžiama tik *per varžybas, testo rezultatas* nėra laikomas tyčiniu, jeigu ta medžiaga nėra *nurodytoji medžiaga* ir sportininkas gali įrodyti, kad *draudžiamoji medžiaga* buvo vartojama *ne varžybų metu* su sportiniais rezultatais nesusijusioje situacijoje.

10.2.4 Nepaisant jokių kitų 10.2 punkto nuostatų, jei antidopingo taisyklių pažeidimas yra susijęs su *medžiaga, kuria piktnaudžiaujama*:

10.2.4.1 jei sportininkas gali įrodyti, kad nuryta arba vartota buvo *ne varžybose* ir tai buvo nesusiję su sportiniais rezultatais, taikomas trijų (3) mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpis.

Be to, pagal 10.2.4.1 punktą skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas iki vieno (1) mėnesio, jeigu sportininkas arba kitas *asmuo* sėkmingai užbaigia už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* patvirtintą gydymo nuo *medžiagos, kuria piktnaudžiaujama*, programą.⁶⁰ Šiame punkte

⁵⁸ [10.2.1.1 punkto komentaras. Jei teoriškai sportininkui arba kitam asmeniui yra įmanoma įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis neįrodant, kaip draudžiamosios medžiagos pateko į jo sistemą, dopingo byloje pagal 2.1 punktą mažai tikėtina, kad sportininkas, neįrodėdamas draudžiamosios medžiagos šaltinio, sėkmingai įrodytų, kad jo veika buvo netyčinė.]

⁵⁹ [10.2.3 punkto komentaras. 10.2.3 punkte numatyta speciali sąvokos „tyčinis“ apibrėžtis taikoma tik 10.2 punkto tikslais.]

⁶⁰ [10.2.4.1 punkto komentaras. Sprendimas dėl to, ar gydymo programa yra patvirtinta ir ar sportininkas arba kitas *asmuo* sėkmingai ją užbaigė, priimamas tik antidopingo organizacijos nuožiūra. Šiuo punktu antidopingo

nustatytas *diskvalifikacijos* laikotarpis negali būti sutrumpintas remiantis jokia 10.6 punkto nuostata;

10.2.4.2 Jei nuryta, pavartota arba turėta rungtynėse ir sportininkas gali įrodyti, kad nuryta, vartota arba turėta buvo ne sportiniams rezultatams pagerinti, tuomet nurijimas, pavartojimas arba turėjimas nelaikomas tyčiniu pagal 10.2.1 punktą ir nėra pagrindu sunkinančioms aplinkybėms pagal 10.4 punktą konstatuoti.

10.3 Diskvalifikacija už kitus antidopingo taisyklių pažeidimus

Diskvalifikacijos laikotarpis, skiriamas už kitus, nei 10.2 punkte nurodytus, antidopingo taisyklių pažeidimus, jeigu netaikomas 10.6 ar 10.7 punktas, yra toks:

- 10.3.1 už 2.3 ar 2.5 punkto pažeidimus skiriamas ketverių (4) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, išskyrus: i) *mėginio* nepateikimo atveju, jeigu sportininkas gali įrodyti, kad antidopingo taisyklių pažeidimas nebuvo tyčinis – tokiu atveju *diskvalifikacijos* laikotarpis yra dveji (2) metai; ii) visais kitais atvejais, jeigu sportininkas arba kitas asmuo gali įrodyti išimties aplinkybes, kuriomis pateisinamas *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimas – *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų (2) metų iki ketverių (4) metų, atsižvelgiant į sportininko arba kito asmens kaltės laipsnį; arba iii) su pažeidžiamu asmeniu, sportininku mėgėju susijusiu atveju didžiausia bausmė yra dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, o mažiausia – papeikimas netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, atsižvelgiant į pažeidžiamo asmens arba sportininko mėgėjo kaltės laipsnį;
- 10.3.2 už 2.4 punkto pažeidimus skiriamas dvejų (2) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vieno (1) metų, atsižvelgiant į sportininko kaltės laipsnį. Šiame punkte numatyta pasirinkimo galimybė skirti dvejų (2) arba vieno (1) metų *diskvalifikacijos* laikotarpį sportininkams netaikoma, jeigu paskutiniu momentu būna keičiama buvimo vieta arba kiti veiksmai kelia rimtą įtarimą, kad sportininkas bandė išvengti testavimo;
- 10.3.3 už 2.7 ar 2.8 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo ketverių (4) metų iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo. 2.7 arba 2.8 punkto pažeidimas įtraukiant pažeidžiamą asmenį laikomas ypač sunkiu pažeidimu ir, jeigu jį įvykdo sportininkų pagalbinis personalas ir pažeidimas nesusijęs su nurodytosiomis medžiagomis, sportininkų pagalbiniam personalui užtraukia *diskvalifikaciją* visam gyvenimui. Be to, apie esminius 2.7 ar 2.8 punkto pažeidimus, kuriais gali būti nusižengta ir su sportu nesusijusiems įstatymams ir kitiems teisės aktams, pranešama kompetentingoms valdymo, profesinėms ar teisinėms institucijoms;⁶¹
- 10.3.4 už 2.9 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų (2) iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo pažeidimo sunkumo;
- 10.3.5 už 2.10 punkto pažeidimus skiriamas dvejų (2) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris gali būti sutrumpintas iki ne mažiau kaip vieno (1) metų, atsižvelgiant į sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį bei kitas bylos aplinkybes;⁶²

organizacijoms siekiama suteikti laisvės savo nuožiūra sprendžiant, kokios gydymo programos gali būti pripažįstamos teisėtomis ir kompetentingomis, o kokios – fiktyviomis. Numatoma, kad pagrįstų gydymo programų charakteristikos gali žymiai skirtis ir laikui bėgant keistis, todėl WADA nebūtų praktiška rengti privalomus priimtinių gydymo programų kriterijus.]

⁶¹ [10.3.3 punkto komentaras. Tiems, kurie sportininkams duoda dopingo ar dangsto dopingo vartojimą, turėtų būti taikomos daug griežtesnės sankcijos, nei sportininkams, kurių testų rezultatai yra teigiami. Kadangi paprastai sporto organizacijų įgaliojimai apsiriboja akreditacijos, narystės ar kitų sporto veiklos teikiamų privilegijų panaikinimu, pranešimas apie sportininkų pagalbinį personalą kompetentingoms institucijoms yra svarbi dopingo vartojimo atgrasymo priemonė.]

⁶² [10.3.5 punkto komentaras. Jei 2.10 punkte (Draudžiami sportininko arba kito asmens ryšiai) paminėtas „kitas asmuo“ yra juridinis, o ne fizinis, tas asmuo gali būti baudžiamas pagal 12 straipsnį.]

10.3.6 už 2.11 punkto pažeidimus skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo dvejų (2) metų iki *diskvalifikacijos* visam gyvenimui, priklausomai nuo *sportininko* ar kito *asmens* padaryto pažeidimo sunkumo.⁶³

10.4 *Sunkinančios aplinkybės, dėl kurių gali būti ilginamas diskvalifikacijos laikotarpis*

Jeigu *antidopingo organizacija* atskiru *antidopingo taisyklių* pažeidimo, išskyrus pažeidimus pagal 2.7 punktą (*Neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti*), 2.8 punktą (*Draudžiamosios medžiagos davimas ar taikymas arba bandymas juos duoti ar taikyti*), 2.9 punktą (*Bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti*) arba 2.11 punktą (*Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti*), atveju nustato *sunkinančių aplinkybių*, kurios pateisina ilgesnio nei standartinėje sankcijoje numatytas *diskvalifikacijos* laikotarpio skyrimą, *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris kitu atveju būtų taikomas, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą ir *sunkinančių aplinkybių* pobūdį yra prailginamas papildomu ne ilgesniu kaip dvejų (2) metų *diskvalifikacijos* laikotarpiu, nebent *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti, kad *antidopingo taisyklių* pažeidimo nepadarė sąmoningai.⁶⁴

10.5 *Diskvalifikacijos laikotarpio panaikinimas, kai nėra kaltės ar aplaidumo*

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* konkrečiu atveju įrodo savo *kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimą, tuomet priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis panaikinamas.⁶⁵

10.6 *Diskvalifikacijos laikotarpio sutrumpinimas, kai nėra didelės kaltės ar aplaidumo*

10.6.1 Sankcijų už 2.1, 2.2 ar 2.6 punktų pažeidimus sušvelninimas tam tikromis aplinkybėmis

Pagal 10.6.1 punktą negali būti švelninamos ir tarpusavyje subendrinamos kelios sankcijos.

10.6.1.1 *Nurodytosios medžiagos* arba *nurodytieji metodai*

Kai *antidopingo taisyklių* pažeidimas yra susijęs su *nurodytąja medžiaga* (išskyrus *medžiagą, kuria piktnaudžiaujama*) arba *nurodytuoju metodu* ir *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali įrodyti *didelės kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimą, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, o didžiausia bausmė – dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnį.

10.6.1.2 *Užteršti produktai*

⁶³ [10.3.6 punkto komentaras. Elgesys, pripažintas pažeidžiančiu ir 2.5 punktą (*Kliudymas*), ir 2.11 punktą (*Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti*) baudžiamas pagal pažeidimą, už kurį skiriama griežtesnė sankcija.]

⁶⁴ [10.4 punkto komentaras. Pažeidimai pagal 2.7 punktą (*Neteisėta prekyba arba bandymas neteisėtai prekiauti*), 2.8 punktą (*Draudžiamosios medžiagos davimas arba bandymas juos duoti*), 2.9 punktą (*Bendrininkavimas arba bandymas bendrininkauti*) arba 2.11 punktą (*Sportininko arba kito asmens veiksmai siekiant atgrasinti nuo pranešimo institucijoms arba už tai atkeršyti*) į 10.4 punkto taikymo sritį neįtraukti todėl, kad sankcijose už šiuos pažeidimus jau numatyta pakankamai diskrecijos diskvalifikuoti visam gyvenimui, kad būtų galima atsižvelgti į kokią nors sunkinančią aplinkybę.]

⁶⁵ [10.5 punkto komentaras. Šis punktas ir 10.6.2 punktas taikomi tik skiriant sankcijas; jie netaikomi nustatant, ar yra padarytas *antidopingo taisyklių* pažeidimas. Jie taikomi tik ypatingais atvejais, pavyzdžiui, jei *sportininkas* galėtų įrodyti, kad, nepaisant visų jo pastangų, jam slapta pakenkė varžovas. Priešingai, kaltės ar aplaidumo nebuvimas nebūtų taikomas šiais atvejais: a) gautas teigiamas testas dėl etiketė nepažymėto ar užteršto vitamino arba maisto papildų (*sportininkai* atsakingi už tai, ką jie nuryja (2.1 punktas) ir buvo įspėti dėl papildo užkrėtimo galimybių); b) *sportininko* asmeninis gydytojas arba instruktorius *sportininkui* duoda draudžiamąją medžiagą jam to neatskleidęs (*sportininkai* atsakingi už medicinos personalo pasirinkimą ir medicinos personalo informavimą, kad jiems negalima duoti jokių draudžiamųjų medžiagų); ir c) *sportininko* sutuoktinis, treneris arba kitas *asmuo* iš *sportininko* aplinkos slapta pakenkia *sportininko* maistui ar gėrimui (*sportininkai* yra atsakingi už tai, ką nuryja, ir už tų asmenų, kuriems leidžia rūpintis savo maistu ar gėrimais, veiksmus). Tačiau, priklausomai nuo kiekvieno konkretaus atvejo unikalių aplinkybių, bet kurio iš paminėtų pavyzdžių atveju gali būti taikoma švelnesnė sankcija pagal 10.6 punktą remiantis *didelės kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimu.)

Tais atvejais, kai sportininkas ar kitas asmuo gali įrodyti ir *didelės kaltės*, ir *apleidimo* nebuvimą ir kad aptikta *draudžiamoji medžiaga* (išskyrus *medžiagą, kuria piktnaudžiaujama*) buvo užterštame produkte, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, o didžiausia bausmė – dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, atsižvelgiant į sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį.⁶⁶

10.6.1.3 Pažeidžiami asmenys arba sportininkai mėgėjai

Jei antidopingo taisyklių pažeidimą, nesusijusį su *medžiaga, kuria piktnaudžiaujama*, padaro *pažeidžiamas asmuo* arba *sportininkas mėgėjas*, ir tas *pažeidžiamas asmuo* ar *sportininkas mėgėjas* gali įrodyti *didelės kaltės* arba *apleidimo* nebuvimą, tuomet mažiausia bausmė yra papeikimas netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, o didžiausia bausmė – dvejų (2) metų *diskvalifikacija*, atsižvelgiant į *pažeidžiamo asmens* ar *sportininko mėgėjo kaltės* laipsnį.

10.6.2 Didelės kaltės ar apleidimo nebuvimo sąlygos taikymas netaikant 10.6.1 punkto⁶⁷

Jeigu konkrečiu atveju, kai netaikomas 10.6.1 punktas, sportininkas ar kitas asmuo įrodo, kad jo *didelės kaltės* ar *apleidimo* nėra, tuomet, taikant 10.7 punkte numatytą papildomo *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo ar panaikinimo galimybę, priešingu atveju skirtinas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas remiantis sportininko ar kito asmens kaltės laipsniu, tačiau sutrumpintas *diskvalifikacijos* laikotarpis negali būti trumpesnis nei pusė priešingu atveju skirtino *diskvalifikacijos* laikotarpio. Jeigu priešingu atveju būtų *diskvalifikuojama* visam gyvenimui, pagal šį punktą sutrumpintas laikotarpis negali būti mažesnis nei aštuoneri (8) metai.

10.7 Diskvalifikacijos laikotarpio arba kitų nuobaudų panaikinimas, sutrumpinimas ir sustabdymas dėl kitų priežasčių nei kaltė

10.7.1 Svari pagalba atskleidžiant ar įrodant Kodekso pažeidimus⁶⁸

10.7.1.1 Prieš priimdama galutinį sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį arba prieš pasibaigiant apeliacijos padavimo laikotarpiui, antidopingo organizacija, atsakinga už rezultatų, susijusių su antidopingo taisyklių pažeidimu, valdymą, gali sustabdyti dalį konkrečiu atveju paskirtų nuobaudų (išskyrus anuliavimą ir privalomą viešą paskelbimą), jeigu sportininkas ar kitas asmuo antidopingo organizacijai, teisėsaugos institucijai arba profesinės drausmės priežiūros institucijai suteikė svarią pagalbą ir dėl to: i) antidopingo organizacija atskleidė arba išaiškino kito asmens padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą; arba ii) teisėsaugos arba drausmės

⁶⁶ [10.6.1.2 punkto komentaras. Siekiant pasinaudoti šiuo straipsniu, sportininkas arba kitas asmuo turi įrodyti net tik, kad aptiktos draudžiamosios medžiagos buvo užterštame produkte, bet ir atskirai įrodyti didelės kaltės arba apleidimo nebuvimą. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad sportininkams yra žinoma kad maisto papildus jie vartoja savo rizika. Užterštų produktų atvejais sankcijos sumažinimas dėl didelės kaltės arba apleidimo nebuvo taikytas retai, nebent sportininkas buvo ypač atsargus prieš vartodamas užterštą produktą. Vertinant, ar sportininkas gali įrodyti užteršto produkto šaltinį, būtų svarbu, pavyzdžiui, nustatyti, ar sportininkas užterštą produktą iš tiesų vartojo, ar sportininkas produktą, kuris vėliau buvo pripažintas užterštu, deklaravo dopingo kontrolės anketoje.]

Šis punktas turėtų būti taikomas tik tam tikrame gamybos procese pagamintiems produktams. Jei teigiamą testo rezultatą lemia aplinkos sukelta „ne produkto“, pavyzdžiui, vandentiekio vandens arba ežero vandens, tarša tokiomis aplinkybėmis, kokiomis joks protingas asmuo nesitikėtų jokios antidopingo taisyklių pažeidimo rizikos, paprastai pagal 10.5 punktą kaltės arba apleidimo nebūtų konstatuota.]

⁶⁷ [10.6.2 punkto komentaras. 10.6.2 punktas gali būti taikomas bet kokiam antidopingo taisyklių pažeidimui, išskyrus tuos atvejus, kai ketinimas yra antidopingo taisyklių pažeidimo sudėties elementas (pvz., 2.5, 2.7, 2.8, 2.9 ar 2.11 punktai) arba konkrečios sankcijos elementas (pvz., 10.2.1 punktas) arba kai diskvalifikacijos ribos atitinkamame punkte jau yra numatytos pagal sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį.]

⁶⁸ [10.7.1 punkto komentaras. Sportininkų, sportininkų pagalbinio personalo ir kitų asmenų, pripažįstančių savo klaidas ir norinčių, kad būtų išaiškinti kiti antidopingo taisyklių pažeidimai, bendradarbiavimas yra svarbus sąžiningam sportui.]

priežiūros institucija atskleidė arba išaiškino kito *asmens* padarytą baudžiamąjį nusikaltimą arba profesinių taisyklių pažeidimą ir *svarią pagalbą* teikiančio *asmens* suteikta informacija pateikiama už *rezultatų valdymą* atsakingai *antidopingo organizacijai*; arba iii) dėl to už *Kodekso, tarptautinio standarto* arba *techninio dokumento* reikalavimų nesilaikymą WADA iškelia bylą *pasirašiusiajai šaliai*, WADA akredituotai laboratorijai arba *sportininkų pasų* valdymo skyriui (kaip apibrėžta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*); arba iv) gavus WADA pritarimą, teisėsaugos arba drausmės priežiūros institucija išaiškina baudžiamąjį nusikaltimą arba profesinių ar sporto taisyklių pažeidimą ne dėl dopingo, o dėl kito sporto sąžiningumo pažeidimo. Priėmus sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį arba pasibaigus apeliacijos padavimo terminui, *antidopingo organizacija* gali sustabdyti tik dalį priešingu atveju taikytinų *nuobaudų* gavusi WADA ir atitinkamos tarptautinės federacijos sutikimą.

Laikotarpis, kuriam priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sustabdytas, nustatomas remiantis *sportininko* ar kito *asmens* padaryto antidopingo taisyklių pažeidimo sunkumu ir *sportininko* ar kito *asmens* suteiktos *svarios pagalbos* svarba pastangoms kovojant su dopingo vartojimu sporte, *Kodekso* reikalavimų nesilaikymu ir (arba) sporto sąžiningumo pažeidimais. Galima sustabdyti ne daugiau nei tris ketvirtadalius priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio. Jeigu priešingu atveju būtų taikomas *diskvalifikacijos* visam gyvenimui laikotarpis, pagal šį punktą nesustabdyto laikotarpio trukmė privalo būti ne mažesnė kaip aštuoneri (8) metai. Pagal šį punktą į priešingu atveju taikytiną *diskvalifikacijos* laikotarpį neįskaitomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris galėtų būti pridedamas remiantis 10.9.3.2 punktu.

Sportininko arba kito *svarią pagalbą* suteikti siekiančio *asmens* prašymu už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* sudaro *sportininkui* arba kitam *asmeniui* galimybę informaciją *antidopingo organizacijai* teikti pagal *susitarimą dėl teisinių pasekmių netaikymo*.

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* nustoja bendradarbiauti ir teikti visapusišką ir patikimą *svarią pagalbą*, kurios pagrindu buvo sustabdytas *nuobaudos, nuobaudas* sustabdžiusi *antidopingo organizacija* vėl taiko pradines *nuobaudas*. *Antidopingo organizacijos* sprendimą vėl taikyti sustabdytas *nuobaudas* arba jų netaikyti bet kuris apeliacijos teisę turintis *asmuo* gali apskųsti pagal 13 straipsnį.

10.7.1.2 Siekiant ir toliau *sportininkus* bei kitus *asmenis* skatinti *antidopingo organizacijoms* teikti *svarią pagalbą, rezultatų valdymą* vykdančios *antidopingo organizacijos* prašymu ar *sportininko* arba kito *asmens*, kuris padarė antidopingo taisyklių arba kitą *Kodekso* pažeidimą arba yra įtariamas jo padarymu, prašymu, bet kuriuo *rezultatų valdymo* proceso metu, taip pat priėmus sprendimą dėl apeliacijos pagal 13 straipsnį, WADA gali sutikti su, jos manymu, tinkamu taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio ir kitų *nuobaudų* taikymo sustabdymu. Ypatingomis aplinkybėmis WADA gali sutikti, kad dėl suteiktos *svarios pagalbos* taikomo *diskvalifikacijos* laikotarpio sustabdymo trukmė būtų ilgesnė, o kitos susijusios *nuobaudos* būtų švelnesnės, nei numatyta šiame straipsnyje, arba kad *diskvalifikacijos* laikotarpis net visai nebūtų taikomas, nebūtų privalomai *viešai paskelbiama* ir (arba) nereikėtų grąžinti piniginių prizų, mokėti baudų arba padengti išlaidų. WADA pritarus, taikomos šiame straipsnyje numatytos *nuobaudos*. Nepaisant 13 straipsnio, WADA sprendimai pagal 10.7.1.2 punktą yra neskundžiami.

10.7.1.3 Jeigu *antidopingo organizacija* dėl suteiktos *svarios pagalbos* sustabdo taikytinos sankcijos dalies taikymą, tuomet kitai *antidopingo organizacijai*, turinčiai teisę paduoti apeliaciją pagal 13.2.3 punktą, pateikiamas pranešimas su sprendimo motyvais, kaip numatyta 14 straipsnyje.

Ypatingomis aplinkybėmis, kai WADA nusprendžia, kad tai būtų naudingiausia kovojant su dopingo vartojimu, WADA gali įgalioti *antidopingo organizaciją* sudaryti atitinkamas konfidencialumo sutartis, kuriomis būtų nustatyti informacijos apie sutikimą teikti *svarią pagalbą* arba teikiamos svarios pagalbos pobūdį atskleidimo apribojimai bei atidėjimai.

10.7.2 Prisipažinimas padarius antidopingo taisyklių pažeidimą, kai nėra kitų įrodymų

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kai dar nėra gavęs pranešimo apie *mėginį*, iš kurių galėtų būti nustatytas antidopingo taisyklių pažeidimas, paėmimą (arba, jei tai nėra 2.1 punkte nurodytas antidopingo taisyklių pažeidimas – kai dar nėra gavęs pirmo pranešimo apie pažeidimą, dėl kurio prisipažinta pagal 7 straipsnį) ir prisipažinimo metu tas prisipažinimas yra vienintelis patikimas pažeidimo įrodymas, tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas, bet ne daugiau kaip iki pusės priešingu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio.⁶⁹

10.7.3 Keleto sankcijos sušvelninimo pagrindų taikymas

Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo turįs teisę į sankcijos sušvelninimą pagal daugiau nei vieną 10.5, 10.6 ar 10.7 punkto nuostatą, prieš sušvelninant sankciją ar sustabdant jos taikymą pagal 10.7 punktą, priešingu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis nustatomas pagal 10.2, 10.3, 10.5 ir 10.6 punktų nuostatas. Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo turįs teisę į *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimą arba sustabdymą pagal 10.7 punkto nuostatas, tuomet *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti sutrumpintas arba sustabdytas, tačiau ne daugiau kaip iki vieno ketvirtadalio kitu atveju taikytino *diskvalifikacijos* laikotarpio.

10.8 Rezultatų valdymo susitarimai

10.8.1 Sankcijos už tam tikrus antidopingo taisyklių pažeidimus sutrumpinimas vienais metais, greitai prisipažinus ir sutikus su sankcija

Jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo*, *antidopingo organizacijai* pranešus apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, už kurį numatomas ketverių (4) metų arba ilgesnis *diskvalifikacijos* laikotarpis (įskaitant pagal 10.4 punktą numatytą *diskvalifikacijos* laikotarpį), pažeidimą pripažįsta ir su numatomu *diskvalifikacijos* laikotarpiu sutinka ne vėliau kaip po dvidešimties (20) dienų nuo pranešimo apie antidopingo taisyklių pažeidimą gavimo, *antidopingo organizacijos* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis šiam *sportininkui* arba kitam *asmeniui* gali būti vienais metais sutrumpintas. Jeigu *sportininkui* arba kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis vienais metais sutrumpinamas pagal šį 10.8.1 punktą, skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis papildomai negali būti trumpinamas remiantis jokių kitu punktu.⁷⁰

10.8.2 Susitarimas dėl bylos išsprendimo

Jeigu *sportininkas* arba kitas *asmuo* pripažįsta antidopingo taisyklių pažeidimą po to, kai *antidopingo organizacija* jį tuo apkaltina, ir sutinka su *antidopingo organizacijai* ir WADA

⁶⁹ [10.7.2 punkto komentaras. Šis punktas taikytinas, jei sportininkas ar kitas asmuo savo noru prisipažįsta padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, kai jokia antidopingo organizacija dar nežino, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas. Jis netaikytinas tuo atveju, jei prisipažinimas gaunamas tuomet, kai sportininkas ar kitas asmuo jau suvokia, kad bus pagautas. Diskvalifikacijos laikotarpio sutrumpinimo laikas turėtų būti nustatomas remiantis tikimybe, kad sportininkas ar kitas asmuo būtų buvęs pagautas darant pažeidimą, jeigu jis nebūtų prisipažinęs savo noru.]

⁷⁰ [10.8.1 punkto komentaras. Pavyzdžiui, jei antidopingo organizacija tvirtina, kad sportininkas pažeidė 2.1 punktą dėl anabolinių steroidų vartojimo ir numato taikyti ketverių (4) metų diskvalifikacijos laikotarpį, pats sportininkas diskvalifikacijos laikotarpį gali sutrumpinti iki trejų (3) metų, per šiame punkte nustatytą terminą pripažindamas pažeidimą ir sutikdamas su trejų metų diskvalifikacijos laikotarpiu, netaikant papildomų sutrumpinimų. Tokiu būdu byla yra išsprendžiama be būtinybės rengti posėdį.]

priimtinomis nuobaudomis, jų nuožiūra: a) *diskvalifikacijos* laikotarpis *sportininkui* arba kitam *asmeniui* gali būti sutrumpintas *antidopingo organizacijai* ir WADA antidopingo taisyklių pažeidimą įvertinus pagal 10.1-10.7 punktų nuostatas, įtariamo pažeidimo sunkumą, *sportininko* arba kito *asmens kaltės* laipsnį ir tai, kaip greitai *sportininkas* arba kitas *asmuo* pažeidimą pripažino; ir b) *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti pradedamas taikyti jau *mėginio* paėmimo dieną arba tą dieną, kurią buvo padarytas kitas paskutinis antidopingo taisyklių pažeidimas. Vis dėlto kiekvienu atveju taikant šį punktą, *sportininkas* ar kitas *asmuo* diskvalifikuojamas bent pusei *diskvalifikacijos* laikotarpio, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią *sportininkas* ar kitas *asmuo* sutiko su sankcijos arba *laikino nušalinimo* paskyrimu ir vėliau jo laikėsi. WADA ir *antidopingo organizacijos* sprendimas sudaryti sprendimą dėl bylos išsprendimo arba jo nesudaryti, *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo dydis ir jo pradžios data nėra nagrinėjami arba peržiūrimi bylą nagrinėjančios institucijos ir nėra skundžiami remiantis 13 straipsniu.

Sportininko arba kito *asmens* susitarimą dėl bylos išsprendimo pagal šį punktą siekiančio sudaryti *asmens* prašymu, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* sudaro *sportininkui* arba kitam *asmeniui* galimybę antidopingo taisyklių pažeidimo klausimą su *antidopingo organizacija* aptarti remiantis susitarimu dėl *teisinių pasekmių netaikymo*.⁷¹

10.9 Pažeidimų daugetas

10.9.1 Antras arba trečias antidopingo taisyklių pažeidimas

10.9.1.1 Už *sportininko* ar kito *asmens* padarytą antrą antidopingo taisyklių pažeidimą skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis yra ilgiausias iš šių:

a) šešių mėnesių *diskvalifikacijos* laikotarpis; arba

b) *diskvalifikacijos* laikotarpis, taikytinas šių laikotarpių intervale:

i) *diskvalifikacijos* laikotarpio, skirto už pirmąjį antidopingo taisyklių pažeidimą ir taikytino už antrąjį antidopingo taisyklių pažeidimą, jį traktuojant kaip pirmąjį pažeidimą, suma; ir

ii) dvigubai ilgesnis nei priešingu atveju už antrą antidopingo taisyklių pažeidimą, kuris traktuojamas kaip pirmas pažeidimas, taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis.

Diskvalifikacijos laikotarpis šiame intervale nustatomas įvertinus aplinkybių visumą ir *sportininko* arba kito *asmens kaltės* dėl antrojo pažeidimo laipsnį.

10.9.1.2 Trečias antidopingo taisyklių pažeidimas visada užtraukia *diskvalifikaciją* visam gyvenimui, nebent trečias pažeidimas tenkintų *diskvalifikacijos* laikotarpio panaikinimo ar sutrumpinimo sąlygą pagal 10.5 ar 10.6 punktą arba būtų susijęs su 2.4 punkto pažeidimu. Šiais konkrečiais atvejais *diskvalifikacijos* laikotarpis yra nuo aštuonerių (8) metų iki gyvenimo pabaigos.

10.9.1.3 10.9.1.1 ir 10.9.1.2 punktuose nustatytas *diskvalifikacijos* laikotarpis gali būti papildomas sutrumpintas taikant 10.7 punktą.

10.9.2 Antidopingo taisyklių pažeidimas, dėl kurio *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodė jo *kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimą, pagal 10.9 punktą nelaikomas pažeidimu. Be to, pažeidimu pagal 10.9 punktą nelaikomas antidopingo taisyklių pažeidimas, už kurį skirta *nuobauda* remiantis 10.2.4.1 punktu.

⁷¹ [10.8.2 punkto komentaras. 10 straipsnyje numatytos lengvinančios arba sunkinančios aplinkybės vertinamos priimant sprendimą dėl susitarime dėl bylos išsprendimo nustatytų nuobaudų ir taikomos tik susitarime nustatytais sąlygomis.

Kai kuriose valstybėse *diskvalifikacijos* laikotarpio skyrimas paliekamas tik bylą nagrinėjančios institucijos nuožiūrai. Tose valstybėse *antidopingo organizacija* negali pagal 10.8.1 punktą taikyti tam tikro *diskvalifikacijos* laikotarpio ir neturi teisės dėl *diskvalifikacijos* laikotarpio susitarti pagal 10.8.2 punktą. Tokiais atvejais 10.8.1 ir 10.8.2 punktai netaikomi, tačiau bylą nagrinėjanti institucija gali į juos atsižvelgti.]

10.9.3 Papildomos taisyklės dėl tam tikro galimo pažeidimų daugeto

10.9.3.1 Skiriant sankcijas pagal 10.9 punktą, išskyrus 10.9.3.2 ir 10.9.3.3 punktuose nurodytais atvejais, antidopingo taisyklių pažeidimas laikomas antru pažeidimu tik tuo atveju, jeigu *antidopingo organizacija* gali įrodyti, kad *sportininkas* ar kitas *asmuo* padarė papildomą antidopingo taisyklių pažeidimą po to, kai *sportininkui* ar kitam *asmeniui* buvo pranešta pagal 7 straipsnį arba po to, kai *antidopingo organizacija* dėjo pakankamai pastangų pranešti apie pirmą antidopingo taisyklių pažeidimą. Jeigu *antidopingo organizacija* to įrodyti negali, pažeidimai kartu vertinami kaip vienas pirmas pažeidimas, o sankcija skiriama už tą pažeidimą, kuris užtraukia griežtesnę sankciją, įskaitant ir taikomas *sunkinančias aplinkybes*. Visų *varžybų*, vykusių nuo ankstesnio antidopingo taisyklių pažeidimo, rezultatai anuliuojami, kaip numatyta 10.10 punkte.⁷²

10.9.3.2 Jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad *sportininkas* arba kitas *asmuo* iki pranešimo padarė papildomą antidopingo taisyklių pažeidimą ir papildomas pažeidimas padarytas dvylika (12) arba daugiau mėnesių iki pirmajame pranešime nurodyto pažeidimo arba po pirmajame pranešime nurodyto pažeidimo, *diskvalifikacijos* už papildomą pažeidimą laikotarpis skaičiuojamas taip tarsi papildomas pažeidimas būtų atskiras pirmasis pažeidimas ir šis *diskvalifikacijos* laikotarpis su *diskvalifikacijos* už pirmiau praneštą pažeidimą laikotarpiu yra subendrinamas sudedant, o ne apimant. Pagal 10.9.3.2 punktą subendrinti pažeidimai pagal 10.9.1 punktą laikomi vienu pažeidimu.

10.9.3.3 Jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad *sportininkas* arba kitas *asmuo* padarė pagrindinį įtariamą 2.5 punkte nustatytų dopingo taisyklių pažeidimą, susijusį su *dopingo kontrolės* procesu, 2.5 punkto pažeidimas laikomas atskiru pirmuoju pažeidimu ir *diskvalifikacijos* už šį pažeidimą laikotarpis su *diskvalifikacijos* už pagrindinį antidopingo taisyklių pažeidimą laikotarpiu yra subendrinamas sudedant, o ne apimant. Pagal 10.9.3.3 punktą subendrinti pažeidimai pagal 10.9.1 punktą laikomi vienu pažeidimu.

10.9.3.4 Jeigu *antidopingo organizacija* nustato, kad *sportininkas* arba kitas *asmuo* *diskvalifikacijos* laikotarpiu padaro antrą arba trečią antidopingo taisyklių pažeidimą, *diskvalifikacijos* už pažeidimų daugetą laikotarpiai subendrinami sudedant, o ne apimant.

10.9.4 Antidopingo taisyklių pažeidimo daugetas per dešimties metų laikotarpį

Pagal 10.9 punktą kiekvienas antidopingo taisyklių pažeidimas turi būti padarytas per tą patį dešimties metų laikotarpį tam, kad jie būtų laikomi pažeidimų daugetu.

10.10 Varžybų rezultatų anuliavimas, paėmus mėginius arba pažeidus antidopingo taisykles

Pagal 9 straipsnį automatiškai anuliuojami ne tik *varžybų*, kuriose gautas teigiamas *mėginio* testo rezultatas, bet ir visi kiti *sportininko* varžybų rezultatai, pasiekti nuo tos dienos, kurią buvo paimtas (per varžybas ar ne varžybų metu) *mėginys*, kurio testo rezultatas teigiamas, arba kurią buvo padarytas kitas antidopingo taisyklių pažeidimas iki *laikino nušalinimo* arba *diskvalifikacijos* laikotarpio pradžios, taikant visas atitinkamas *nuobaudas*, įskaitant bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą, jeigu teisingumas nereikalauja kitaip.⁷³

⁷² [10.9.3.1 punkto komentaras. Ta pati taisyklė taikoma tais atvejais, kai po sankcijos paskyrimo antidopingo organizacijai tampa žinomi faktai apie antidopingo taisyklių pažeidimą, padarytą prieš pranešant apie pirmą pažeidimą. Tuomet antidopingo organizacija sankciją skiria remdamasi ta sankcija, kuri būtų buvusi taikyta, jeigu sprendimas dėl abiejų pažeidimų būtų buvęs priimtas kartu, taip pat atsižvelgdama į sunkinančias aplinkybes.]

⁷³ [10.10 punkto komentaras. Nė viena šio Kodekso nuostata sąžiningiems sportininkams ar kitiems asmenims, patyrusiems žalą dėl antidopingo taisyklės pažeidusio asmens veiksmų, neužkertamas kelias įgyvendinti jiems suteiktos teisės reikalauti kad toks asmuo atlygintų žalą.]

11.11 Atimti piniginiai prizai

Antidopingo organizacija arba kita *pasirašiusioji šalis*, atgavusi dėl antidopingo taisyklių pažeidimo atimtą piniginį prizą, imasi deramų priemonių, kad piniginis prizas būtų skirtas ir paskirstytas *sportininkams*, kurie būtų turėję į jį teisę, jei prizo netekęs *sportininkas* nebūtų varžęsis. Tarptautinė federacija savo taisyklėse gali numatyti, ar į perskirstytus piniginius prizus atsižvelgiama jos vykdomuose sportininkų reitinguose.⁷⁴

10.12 Finansinės nuobaudos

Antidopingo organizacijos savo taisyklėse gali numatyti proporcingą išlaidų susigrąžinimą arba finansines sankcijas už antidopingo taisyklių pažeidimus. Tačiau finansines sankcijas *antidopingo organizacijos* gali taikyti tik tuomet, kai jau yra paskirtas ilgiausias taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis. Finansines sankcijas galima taikyti tik laikantis proporcingumo principo. Išlaidų susigrąžinimas arba finansinė sankcija negali būti laikoma *diskvalifikacijos* ar kitos pagal *Kodeksą* taikytinos sankcijos sumažinimo pagrindu.

10.13 Diskvalifikacijos laikotarpio pradžia

Jeigu *sportininkui* už antidopingo taisyklių pažeidimą jau taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda pirmąją dieną nuo dabartinio *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos. Kitu atveju, išskyrus toliau numatytus atvejus, *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda galutinio sprendimo byloje, kuriuo skiriama *diskvalifikacija*, priėmimo dieną arba, jeigu teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta arba byla nenagrinėjama, tą dieną, kurią *diskvalifikacija* pripažįstama arba kitaip paskiriama.

10.13.1 Vėlavimas ne dėl sportininko ar kito asmens kaltės

Jei bylos nagrinėjimo procesas ar kiti *dopingo kontrolės* veiksmai užsitęsia ir *sportininkas* arba kitas *asmuo* gali įrodyti, kad užtęsta ne dėl *sportininko* ar kito *asmens* kaltės, sankciją skirianti institucija gali nustatyti, kad *diskvalifikacijos* laikotarpis prasideda nuo pat *mėginio* paėmimo dienos arba nuo paskutinio antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo dienos, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė. Visi varžybų rezultatai, pasiekti per *diskvalifikacijos* laikotarpį, įskaitant atgaline tvarka taikomą *diskvalifikaciją*, anuluojami.⁷⁵

10.13.2 Laikino nušalinimo ar diskvalifikacijos laikotarpio įskaitymas

10.13.2.1 Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* laikosi *laikino nušalinimo*, tuomet tokio *laikino nušalinimo* laikotarpis įskaitomas į *sportininko* ar kito *asmens* *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas. Jei *sportininkas* arba kitas *asmuo* *laikino nušalinimo* nesilaiko, *sportininkui* arba kitam *asmeniui* skirtas *laikinio nušalinimo* laikotarpis nėra įskaitomas. Jeigu taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, paskirtas sprendimu, kuris vėliau apskundžiamas, tuomet toks *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis įskaitomas į bet kokį kitą *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas apeliacine tvarka.

10.13.2.2 Jeigu *sportininkas* ar kitas *asmuo* savo noru raštu sutinka su *rezultatų valdymo* įgaliojimus turinčios *antidopingo organizacijos* siūlomu *laikinu nušalinimu* ir po to laikinai nusišalina, toks *sportininko* ar kito *asmens* savanoriško *laikino nusišalinimo*

⁷⁴ [10.11 punkto] komentaras. Šuo punktu nesiekama antidopingo organizacijai arba kitai pasirašiusiai šaliai nustatyti pozityvią pareigą išieškoti atimtus piniginius prizus. Nusprendusi nesiimti priemonių dėl atimto piniginio prizo išieškojimo, antidopingo organizacija teisę išieškoti piniginį prizą gali perduoti sportininkui (-ams), kurie priešingu atveju jį būtų gavę. „Deramos priemonės, kad piniginis prizas būtų skirtas ir paskirstytas“ reiškia atgautų atimtų piniginių prizų panaudojimą tarptautinės federacijos jos ir sportininkų suderinta tvarka.]

⁷⁵ [10.13.1 punkto] komentaras. Kitų, nei 2.1 punkte nurodytų, antidopingo taisyklių pažeidimų atveju, antidopingo organizacijai gali prireikti gana daug laiko nustatyti ir išnagrinėti antidopingo taisyklių pažeidimui įrodyti pakankamus faktus, ypač kai sportininkas ar kitas asmuo ėmėsi aktyvių veiksmų, kad nebūtų išaiškintas. Tokiomis aplinkybėmis šiame punkte numatytas galimybė paankstinti sankcijos taikymo datą neturėtų būti naudojama.]

laikotarpis įskaitomas į bet kokią *diskvalifikacijos* laikotarpį, kuris gali būti galiausiai paskirtas. *Sportininko* ar kito *asmens* savanoriško sutikimo *laikinais nusišalinti* kopija nedelsiant pateikiama kiekvienai šaliai, kuri turi teisę gauti pranešimą apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1 punktą.⁷⁶

10.13.2.3 Joks laikotarpis neįskaitomas į *diskvalifikacijos* laikotarpį iki *laikino nušalinimo* laikotarpio ar savanoriško *laikino nusišalinimo* laikotarpio įsigaliojimo dienos, nesvarbu, ar *sportininkas* pats nusprendė nedalyvauti varžybose, ar buvo nušalintas komandos.

10.13.2.4 *Komandinėse sporto šakose*, kai *diskvalifikacijos* laikotarpis skiriamas komandai, *diskvalifikacijos* laikotarpis, jei teisingumas nereikalauja kitaip, skaičiuojamas nuo galutinio sprendimo byloje dėl *diskvalifikacijos* priėmimo dienos arba, jeigu teisės į bylos nagrinėjimą atsisakyta, nuo tos dienos, kurią *diskvalifikacija* pripažįstama arba kitaip paskiriama. Joks komandos *laikino nušalinimo laikotarpis* (nei paskirtas, nei savanoriškai pripažintas) neįskaitomas į bendrą taikytiną *diskvalifikacijos* laikotarpį.

10.14 Statusas *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpiu

10.4.1 Draudimas dalyvauti *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpiu

Joks *diskvalifikuotas* arba *laikinais nušalintas sportininkas* ar kitas *asmuo* per *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpį jokia būdu negali dalyvauti jokiose varžybose ar veikloje (išskyrus patvirtintas švietimo antidopingo srityje ar reabilitacijos programas), kurias įgalioja organizuoti ar organizuoja kuri nors *pasirašiusioji šalis*, *pasirašiusiai šaliai* priklausanti organizacija arba *pasirašiusiosios šalies* organizacijai priklausantis klubas ar kita organizacija, ar varžybose, kurias įgalioja organizuoti ar organizuoja bet kokia profesionalų lyga ar kita tarptautinio arba nacionalinio lygmens *renginių* organizacija, taip pat bet kokiaje kitoje prestižinėje arba nacionalinio lygmens sporto veikloje, kurią finansuoja vyriausybės įstaiga.⁷⁷

Sportininkas ar kitas *asmuo*, kuriam skirtas ilgesnis nei ketverių (4) metų *diskvalifikacijos* laikotarpis, po ketverių (4) *diskvalifikacijos* laikotarpio metų gali *sportininko* teisėmis dalyvauti vietos sporto *renginiuose*, kuriems nereikia *Kodeksą pasirašiusiosios šalies* ar *Kodeksą pasirašiusiosios šalies* narės leidimo arba kurie jiems nepavaldūs, tačiau tik tol, kol vietos sporto *renginys* nėra tokio lygmens, dėl kurio *sportininkas* ar kitas *asmuo* galėtų įgyti teisę tiesiogiai ar netiesiogiai varžytis (ar rinkti taškus) nacionaliniame čempionate ar tarptautiniame renginyje, ir jeigu jame *sportininkas* ar kitas *asmuo* jokiose pareigose nedirba su *pažeidžiamais asmenimis*.

⁷⁶ [10.13.2.2 punkto komentaras. *Sportininko savanoriškas sutikimas laikinai nusišalinti nėra sportininko prisipažinimas ir jokia būdu nesuteikia pagrindo padaryti sportininkui nepalankių išvadų.*]

⁷⁷ [10.14.1 punkto komentaras. Pavyzdžiui, pagal Kodekso 10.14.2 punktą *diskvalifikuoti* arba *laikinais nušalinti sportininkai* negali dalyvauti treniruočių stovyklose, parodomosiose varžybose ar praktiniuose užsiėmimuose, kuriuos organizuoja jų nacionalinė federacija ar klubas, kuris yra tos nacionalinės federacijos narys arba kurį finansuoja vyriausybės įstaiga. Be to, *diskvalifikuotas* arba *sportininkas*, neužsitraukdamas 10.14.3 punkte nustatytų nuobaudų, negali varžytis Kodekso nepasirašiusiosios šalies profesionalų lygoje (pvz., nacionalinėje ledo ritulio lygoje, nacionalinėje krepšinio asociacijoje ir kt.), renginiuose, kuriuos organizuoja nepasirašiusiosios šalies tarptautinių renginių organizatorius ar nepasirašiusiosios šalies nacionalinio lygmens renginių organizatorius. Sąvoka „veikla“ taip pat reiškia, pavyzdžiui, administravimo veiklą, kaip antai pareigūno, direktoriaus, tarnautojo, darbuotojo arba šiame punkte aprašytos organizacijos savanorio pareigų atlikimą. Vienoje sporto šakoje skirta *diskvalifikacija* pripažįstama ir kitose sporto šakose (žr. 15.1 punktą dėl automatinių sprendimų privalomumo). *Diskvalifikuotam sportininkui* arba kitam asmeniui bet kuriuo *diskvalifikacijos* laikotarpiu draudžiama eiti trenerio ar kurio nors kito sportininkų pagalbinio asmens pareigas, o šio draudimo nesilaikymas gali sąlygoti kito sportininko 2.10 punkto pažeidimą. *Diskvalifikacijos* laikotarpiu pasiektas rezultatų standartas jokia tikslu negali būti pripažįstamas pasirašiusiosios šalies arba jos nacionalinių federacijų.]

Sportininkas ar kitas *asmuo*, kuriam taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, ir toliau yra *testuojamas* ir jam taikomi *antidopingo organizacijos* reikalavimai teikti informaciją apie jo buvimo vietą.

10.14.2 Grįžimas į treniruotes

Taikant 10.14.1 punkto išimtį, *sportininkas* gali grįžti į komandos treniruotes arba vėl naudotis *pasirašiusiai šaliai* priklausančios organizacijos klubo ar kitos jai priklausančios organizacijos sporto įranga per trumpesnę iš šių laikotarpių: 1) du (2) paskutinius mėnesius iki *sportininko diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos; arba 2) paskutinį paskirto *diskvalifikacijos* laikotarpio ketvirtadalį.⁷⁸

10.14.3 Draudimo dalyvauti *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpiu pažeidimas

Jei *diskvalifikuotas sportininkas* ar kitas *asmuo* nesilaiko 10.14.1 punkte nustatyto draudimo dalyvauti *diskvalifikacijos* laikotarpiu, tokio dalyvavimo rezultatai *anuliuojami* ir prie pradinės *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos pridedamas naujas pradinės *diskvalifikacijos* laikotarpio trukmės *diskvalifikacijos* laikotarpis. Naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis, įskaitant papeikimą netaikant *diskvalifikacijos* laikotarpio, gali būti koreguojamas atsižvelgiant į *sportininko* ar kito *asmens kaltės* laipsnį arba kitas bylos aplinkybes. Ar *sportininkas* arba kitas *asmuo* pažeidė draudimą dalyvauti ir ar tikslinga koreguoti *diskvalifikacijos* laikotarpį, sprendžia *antidopingo organizacija*, kuri per *rezultatų valdymo* procesą paskyrė pradinį *diskvalifikacijos* laikotarpį. Šį sprendimą galima apskūsti pagal 13 straipsnį.

Sportininkui arba kitam *asmeniui*, kuris *laikino nušalinimo* laikotarpiu pažeidžia 10.14.1 punkte numatytą draudimą dalyvauti, joks *laikino nusišalinimo* laikotarpis nėra įskaitomas ir tokio dalyvavimo rezultatai yra *anuliuojami*.

Jei *sportininkų pagalbinio personalo narys* arba kitas *asmuo* padeda *asmeniui* pažeisti dalyvavimo *diskvalifikacijos* ar *laikino nušalinimo* metu draudimą, tokiam *sportininkų pagalbinio personalo nariui* ar kitam *asmeniui* įgaliojimus jo atžvilgiu turinti *antidopingo organizacija* už tokią pagalbą skiria sankcijas už 2.9 punkto pažeidimą.

10.14.4 Finansinės paramos neteikimas *diskvalifikacijos* laikotarpiu

Be to, *asmeniui*, padariusiam bet kokią *antidopingo taisyklių* pažeidimą, už kurį pagal 10.5 ar 10.6 punktą netaikoma sušvelninta sankcija, *pasirašiusiosios šalys*, *pasirašiusiųjų šalių* organizacijos narės ir vyriausybės neteikia su sportine veikla susijusios finansinės paramos ar jos dalies ir nemoka kitų su sportu susijusių išmokų.

10.15 Automatiškas sankcijos paskelbimas

Paskyrus sankciją, ją privaloma automatiškai paskelbti, kaip numatyta 14.3 punkte.

11 STRAIPSNIS. KOMANDOMS SKIRIAMOS NUOBAUDOS

11.1 Testavimas *komandinėse sporto šakose*

Jeigu daugiau kaip vienam *komandinės sporto šakos* komandos nariui pagal 7 straipsnį pranešama apie įvykdytą *antidopingo taisyklių* pažeidimą, susijusį su *renginiu*, *renginio* valdymo organas *renginio laikotarpiu* atlieka atitinkamą visos komandos *tikslinį testavimą*.

⁷⁸ [10.14.2 punkto komentaras. Daugelyje komandinių sporto šakų ir kai kuriose individualiose sporto šakose (pvz. šuoliuose su slidėmis arba gimnastikoje) sportininkai negali veiksmingai treniruotis vien savarankiškai taip, kad pasibaigus *diskvalifikacijos* laikotarpiui būtų pasirengę varžytis. Per šiame punkte aprašytą treniravimosi laikotarpį *diskvalifikuotas sportininkas* negali varžytis arba užsiimti jokia 10.14.1 punkte aprašyta veikla, išskyrus treniruotes.]

11.2 *Komandinėse sporto šakose taikomos nuobaudos*

Nustačius, kad daugiau kaip du *komandinės sporto šakos* komandos nariai pažeidė antidopingo taisyklės *renginio laikotarpiu*, *renginio* valdymo organas *nuobaudas* skiria ne tik atskiriems antidopingo taisyklės pažeidusiems *sportininkams*, bet atitinkamą sankciją taiko ir visai komandai (pvz., taškų atėmimą, teisės dalyvauti *varžybose* ar *renginyje anuliavimą* arba kitą sankciją).

11.3 *Komandinėse sporto šakose renginio valdymo organas arba tarptautinė federacija gali skirti griežtesnes nuobaudas*

Renginio valdymo organas gali nuspręsti nustatyti *renginio* taisykles, kuriomis remiantis *komandinėse sporto šakose* per tą *renginį* taikomos *nuobaudos* yra griežtesnės, nei numatyta 11.2 punkte.⁷⁹ Tarptautinė federacija taip pat gali nuspręsti nustatyti taisykles, kuriomis jos kompetencijai priklausančiose *komandinėse sporto šakose* gali būti taikomos griežtesnės *nuobaudos*, nei numatyta 11.2 punkte.

12 STRAIPSNIS. KITOMS SPORTO ORGANIZACIJOMS TAIKOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ SANKCIJOS

Kiekviena *pasirašiusioji šalis* priima taisykles, kurios kiekvieną organizaciją narę ir kiekvieną kitą jai pavaldžią sporto organizaciją įpareigoję laikytis *Kodekso*, jį įgyvendinti, puoselėti ir užtikrinti jo laikymąsi tos organizacijos kompetencijos srityje. Sužinojusi, kad kuri nors iš jos organizacijų narių arba kitų jai pavaldžių sporto organizacijų šios pareigos nevykdo, *pasirašiusioji šalis* tokios organizacijos atžvilgiu imasi atitinkamų priemonių.⁸⁰ *Pasirašiusios šalies* priemonėse ir taisyklėse numatoma galimybė visas tos organizacijos nares arba jų grupę pašalinti iš tam tikrų nurodytų būsimų *renginių* arba visų per tam tikrą laikotarpį vykdomų *renginių*.⁸¹

13 STRAIPSNIS. REZULTATŲ VALDYMAS: APELIACIJOS⁸²

13.1 Sprendimai, kuriuos galima apskųsti

Sprendimus, priimtus pagal *Kodeksą* arba vadovaujantis pagal *Kodeksą* patvirtintomis taisyklėmis, galima apskųsti pagal *Kodekso 13.2-13.4 punktus* ar remiantis kita *Kodekse* arba *tarptautiniuose standartuose* nustatyta tvarka. Apskundus tokius sprendimus, jie lieka galioti, kol svarstomi apeliacine tvarka, jeigu apeliacinė instancija nenurodo kitaip.

⁷⁹ [11.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas galėtų nustatyti taisykles, kuriomis komandos teisę dalyvauti Olimpinėse žaidynėse būtų reikalaujama anuliuoti dėl mažesnio žaidynių laikotarpio padaryto antidopingo taisyklių pažeidimų skaičiaus.]

⁸⁰ [12 straipsnio komentaras. Šiuo straipsniu nesiekama pasirašiusiai šaliai nustatyti pareigos vykdyti aktyvią kiekvienos jos organizacijos narės įsipareigojimų nevykdymo atvejų stebėseną, tačiau reikalaujama, kad apie tokius atvejus sužinojusi, pasirašiusioji šalis imtųsi priemonių.]

⁸¹ [12 straipsnio komentaras. Šiame straipsnyje aiškiai nurodyta, kad Kodeksu neribojamos jokios drausminimo teisės, kurias organizacijos gali turėti. Pasirašiusiosioms šalims už Kodekso nesilaikymą taikytinos sankcijos numatytos 24.1 punkte]

⁸² [13 straipsnio komentaras. Kodeksu siekiama, kad antidopingo bylos būtų sprendžiamos vykdant teisingus ir skaidrius vidinius procesus suteikiant galutinio apskundimo apeliacine tvarka galimybę. Antidopingo organizacijų antidopingo srities sprendimai paaiškinami 14 straipsnyje. Nurodytieji asmenys ir organizacijos, taip pat WADA šiuos sprendimus gali apskųsti. Atkreiptinas dėmesys, kad į suinteresuotųjų asmenų ir organizacijų, turinčių apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį, apibrėžtį neįtraukti sportininkai ar jų nacionalinės federacijos, kurie gali turėti naudos iš varžovo diskvalifikacijos.]

13.1.1 Neribota peržiūros apimtis

Peržiūra apeliacine tvarka apima visus bylai svarbius klausimus ir aiškiai neapsiriboja pradinį sprendimą priėmusio subjekto atliktos peržiūros klausimais ar apimtimi. Bet kuri apeliacijos šalis gali teikti įrodymus, reikšti teisinius argumentus ir reikalavimus, kurie nebuvo keliami nagrinėjant bylą pirmojoje instancijoje, jei jie kyla dėl to paties dalyko arba pirmojoje instancijoje nurodytų arba nagrinėtų bendrųjų faktų ar aplinkybių.⁸³

13.1.2 CAS neatsižvelgia į skundžiamas išvadas

Priimdamas savo sprendimus CAS neturi atsižvelgti į institucijos, kurios sprendimas apskūstas, teisę spręsti savo nuožiūra.⁸⁴

13.1.3 WADA neprivalo išnaudoti vidinių teisės gynimo priemonių⁸⁵

Kai WADA turi apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį ir jokia kita šalis neapskundė galutinio sprendimo per *antidopingo organizacijos* vykdytą procesą, tokį sprendimą WADA gali apskūsti tiesiogiai CAS ir neprivalo išnaudoti kitų teisių gynimo priemonių *antidopingo organizacijos* vykdomame procese.

13.2 Sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, nuobaudų, laikino nušalinimo, sprendimų vykdymo ir kompetencijos apskundimas

Sprendimą, kad buvo įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas, sprendimą už antidopingo taisyklių pažeidimą skirti *nuobaudas* ar *nuobaudų* neskirti, ar sprendimą, kad nebuvo įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas; sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo byla nebegali būti svarstoma dėl procesinių priežasčių (pavyzdžiui, dėl senaties); WADA sprendimą netaikyti taisyklės, kuria reikalaujama, kad į varžybas norintis sugrįžti *sportininkas* raštu praneštų prieš šešis mėnesius, išimties pagal 5.6.1 punktą; WADA sprendimą dėl *rezultatų valdymo* pagal 7.1 punktą; *antidopingo organizacijos* sprendimą *teigiamo testo rezultato* ar *netipinio rezultato* nelaikyti antidopingo taisyklių pažeidimu ar sprendimą nebetirti antidopingo taisyklių pažeidimo po tyrimo, atlikto pagal *Tarptautinį rezultatų valdymo standartą*; sprendimą skirti arba panaikinti *laikiną nušalinimą* po *preliminaraus bylos nagrinėjimo*; atvejį, kai *antidopingo organizacija* nesilaiko 7.4 punkto nuostatų; sprendimą, kad *antidopingo organizacija* neturi įgaliojimų priimti sprendimą dėl įtariamo antidopingo taisyklių pažeidimo ar skirti už jį *nuobaudas*; sprendimą pagal 10.7.1 punktą sustabdyti *nuobaudas* arba jų nesustabdyti, arba atnaujinti pradines *nuobaudas* arba jų neatnaujinti; 7.1.4 ir 7.1.5 punktų nesilaikymo atvejį; 10.8.1 punkto nesilaikymo atvejį; sprendimą pagal 10.14.3 punktą; *antidopingo organizacijos* sprendimą nevykdyti kitos *antidopingo organizacijos* sprendimo pagal 15 straipsnį; ir sprendimą pagal 27.3 punktą galima apskūsti tik 13.2 punkte nustatyta tvarka.

13.2.1 Apeliacijos, susijusios su tarptautinio lygmens sportininkais ar tarptautiniais renginiais

Sprendimus byloje, susijusiose su dalyvavimu *tarptautiniame renginyje*, ar byloje, susijusiose su *tarptautinio lygmens sportininkais*, galima apskūsti tiesiogiai CAS.⁸⁶

13.2.2 Apeliacijos, susijusios su kitais sportininkais ar kitais asmenimis

⁸³ [13.1.1 punkto] komentaras. Patikslinta formuluotė nesiekia iš esmės pakeisti 2015 m. Kodekso, o tik jį patikslinti. Pavyzdžiui, jeigu bylą nagrinėjant pirmojoje instancijoje sportininkui buvo pareikšti kaltinimai tik dėl kliudymo, nors ta pati veika gali būti laikoma bendrininkavimu, skundą apeliacine tvarka reiškianti šalis apeliaciniame skunde sportininką gali kaltinti ir kliudymu, ir bendrininkavimu.

⁸⁴ [13.1.2 punkto] komentaras. CAS bylą nagrinėja *de novo*. Ankstesni procesai neriboja įrodymų ir neturi įtakos bylą svarstant CAS.]

⁸⁵ [13.1.3 punkto] komentaras. Kai sprendimas priimamas iki galutinio antidopingo organizacijos proceso etapo (pavyzdžiui, per pirmą bylos nagrinėjimą) ir jokia šalis to sprendimo neapskundžia kito antidopingo organizacijos proceso lygmens organui (pvz., valdybai), tuomet WADA gali neatlikti kitų antidopingo organizacijos vidaus proceso veiksmų ir paduoti apeliaciją tiesiogiai CAS.]

⁸⁶ [13.2.1 punkto] komentaras. CAS sprendimai yra galutiniai ir privalomi, išskyrus atvejus, kai peržiūra vykdoma pagal arbitražo sprendimų panaikinimui ar vykdymui taikytiną teisę.]

Tais atvejais, kai 13.2.1 punktas netaikomas, sprendimą galima apskųsti apeliacinei institucijai pagal nacionalinės *antidopingo organizacijos* nustatytas taisykles. Tokioms apeliacijoms taikomose taisyklėse laikomasi šių principų:

- bylos nagrinėjimas laiku;
- teisinga, nešališka ir *nepriklausomai veikianti* bei *instituciškai nepriklausoma* byla nagrinėjanti kolegija;
- teisė būti atstovaujamam advokato paties *asmens* sąskaita; ir
- laiku priimtas, raštiškas ir motyvuotas sprendimas.

Jei pirmiau apibūdintos institucijos nėra arba apeliacijos metu į ją kreiptis nėra galimybės, *sportininkas* arba kitas *asmuo* turi teisę apeliaciją pateikti CAS.

13.2.3 Asmenys, kurie turi apeliacijos teisę

13.2.3.1 Apeliacijos, susijusios su *tarptautinio lygmens sportininkais* ar *tarptautiniais renginiais*

Bylose pagal 13.2.1 punktą teisę paduoti apeliaciją CAS turi šios šalys: a) *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris yra skundžiamo sprendimo subjektas; b) kita bylos, kurioje priimtas sprendimas, šalis; c) atitinkama tarptautinė federacija; d) *asmens* gyvenamosios vietos šalies ar šalių, kurių pilietis ar licencijos turėtojas *asmuo* yra, nacionalinė *antidopingo organizacija*; e) Tarptautinis olimpinis komitetas ar Tarptautinis parolimpinis komitetas, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kai sprendimas gali turėti poveikį olimpinėms žaidynėms ar parolimpinėms žaidynėms, taip pat ir kai sprendimas turi poveikį teisei dalyvauti olimpinėse žaidynėse ar parolimpinėse žaidynėse; ir f) WADA.

13.2.3.2 Apeliacijos, susijusios su kitais *sportininkais* ar kitais *asmenimis*

Bylose pagal 13.2.2 punktą, šalys, kurios turi teisę apeliaciją paduoti apeliacinei institucijai, yra tos, kurios nurodytos nacionalinės *antidopingo organizacijos* taisyklėse, tačiau jos yra bent jau šios šalys: a) *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuris yra skundžiamo sprendimo subjektas; b) kita bylos, kurioje priimtas sprendimas, šalis; c) atitinkama tarptautinė federacija; d) *asmens* gyvenamosios vietos šalies ar šalių, kurių pilietis ar licencijos turėtojas *asmuo* yra, nacionalinė *antidopingo organizacija*; e) Tarptautinis olimpinis komitetas ar Tarptautinis parolimpinis komitetas, priklausomai nuo konkretaus atvejo, kai sprendimas gali turėti poveikį olimpinėms žaidynėms ar parolimpinėms žaidynėms, taip pat ir kai sprendimas turi poveikį teisei dalyvauti olimpinėse žaidynėse ar parolimpinėse žaidynėse; ir f) WADA. Bylose pagal 13.2.2 punktą WADA, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas ir atitinkama tarptautinė federacija taip pat turi teisę CAS paduoti apeliaciją dėl apeliacinės institucijos priimtų sprendimų. Bet kuri apeliaciją padavusi šalis turi teisę į CAS pagalbą, kad iš *antidopingo organizacijos*, kurios sprendimas skundžiamas, gautų visą reikalingą informaciją; informacija pateikiama, jeigu taip nurodo CAS.

13.2.3.3 Pareiga pranešti

Visos CAS pateiktos apeliacijos šalys privalo užtikrinti, kad apie apeliaciją laiku būtų pranešta WADA ir visoms kitoms teisę pateikti apeliaciją turinčioms šalims.

13.2.3.4 Šalims, išskyrus WADA, taikomas terminas apeliacijai pateikti

Šalims, kurios nėra WADA, taikomą terminą apeliacijai pateikti nustato *rezultatų valdymą* vykdančios *antidopingo organizacijos* taisyklės.

13.2.3.5 WADA taikomas terminas apeliacijai pateikti

Laikotarpis, per kurį WADA turi teisę paduoti apeliaciją, yra vėlesnis iš šių:

a) dvidešimt viena (21) diena, skaičiuojant nuo tos dienos, kurią kita bylos šalis galėjo paduoti apeliaciją;

arba

dvidešimt viena (21) diena po to, kai WADA gavo visą bylos medžiagą, susijusią su sprendimu.⁸⁷

13.2.3.6 Skirto *laikino nušalinimo* apskundimas

Nepaisant jokios kitos šio punkto nuostatos, vienintelis *asmuo*, kuris gali paduoti apeliaciją dėl *laikino nušalinimo* yra *sportininkas* ar kitas *asmuo*, kuriam *laikinas nušalinimas* paskirtas.

13.2.4 Priešpriešinės apeliacijos ir kitos leistinos vėlesnės apeliacijos⁸⁸

CAS pagal *Kodeksą* iškeltose bylose atsakovais pripažintiems *asmenims* leidžiama paduoti priešpriešines apeliacijas ir kitas vėlesnes apeliacijas. Bet kuri šalis, turinti apeliacijos teisę pagal 13 straipsnį, priešpriešinę apeliaciją arba vėlesnę apeliaciją privalo paduoti vėliausiai kartu su savo atsiliepimu.

13.3 Atvejis, kai *antidopingo organizacija* laiku nepriima sprendimo⁸⁹

Kai, konkrečioje byloje, *antidopingo organizacija* per protingą WADA nustatytą terminą nepriima sprendimo dėl to, ar buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas, WADA gali nuspręsti apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, tarsi *antidopingo organizacija* būtų priėmusi sprendimą, kad antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo. Jeigu bylą nagrinėjanti CAS teisėjų kolegija konstatuoja, kad antidopingo taisyklių pažeidimas padarytas ir WADA pagrįstai nusprendė apeliaciją paduoti tiesiogiai CAS, tuomet *antidopingo organizacija* atlygina WADA turėtas išlaidas ir mokesčius advokatams, susijusius su apeliacijos svarstymu.

13.4 Apeliacijos dėl LVG

LVG sprendimus galima apskųsti tik kaip numatyta 4.4 punkte.

13.5 Pranešimas apie sprendimus dėl apeliacijos

Bet kuri *antidopingo organizacija*, kuri yra apeliacijos šalis, apie sprendimą dėl apeliacijos nedelsiant praneša *sportininkui* ar kitam *asmeniui* bei kitoms antidopingo organizacijoms, kurios turėtų apskundimo teisę pagal 13.2.3 punktą, kaip numatyta 14 straipsnyje.

13.6 Sprendimų, priimtų pagal 24.1 punktą, apskundimas

Pranešimas, kuris nėra ginčijamas ir dėl to tampa galutiniu sprendimu pagal 24.1 punktą ir kuriame konstatuojama, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso*, dėl nesilaikymo skiriamos *nuobaudos* ir

⁸⁷ [13.2.3 punkto komentarai. Tiek vadovaujantis CAS taisyklėmis, tiek pagal 13.2.3 punktą šaliai taikomas terminas apeliacijai paduoti nepradedamas skaičiuoti tol, kol negaunamas sprendimas. Dėl šios priežasties šalies teisė paduoti apeliaciją nesibaigia, jei ta šalis sprendimo negavo.]

⁸⁸ [13.2.4 punkto komentarai. Ši nuostata reikalinga todėl, kad nuo 2011 m. pagal CAS taisykles sportininkui nebeleidžiama pateikti priešpriešinės apeliacijos, kai antidopingo organizacija apskundžia sprendimą jau pasibaigus terminui, per kurį sportininkas gali paduoti apeliaciją. Šia nuostata visoms šalims garantuojamas visapusiškas bylos nagrinėjimas teismo posėdyje.]

⁸⁹ [13.3 punkto komentarai. Atsižvelgiant į skirtingas kiekvieno antidopingo pažeidimo tyrimo ir rezultatų valdymo proceso aplinkybes, neįmanoma nustatyti konkretaus laikotarpio, per kurį antidopingo organizacija turi priimti sprendimą, po kurio WADA galėtų įstoti į bylą šalies teisėmis paduodama apeliaciją tiesiogiai CAS. Tačiau, prieš žengdama šį žingsnį, WADA konsultuojasi su antidopingo organizacija ir suteikia antidopingo organizacijai galimybę paaiškinti, kodėl ji dar nepriėmė sprendimo. Nė viena šio punkto nuostata tarptautinei federacijai nedraudžia turėti savo taisyklių, kuriomis jai būtų leidžiama prisiimti teisę nagrinėti tas bylas, kurios susijusios su vienos iš jos nacionalinių federacijų vykdomo rezultatų valdymo proceso nederamu vilkinimu.]

nustatomos *pasirašiusiosios šalies* statuso atkūrimo sąlygos, CAS gali būti apskūstas *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* nustatyta tvarka.

13.7 Sprendimų sustabdyti arba panaikinti laboratorijos akreditaciją apskundimas

WADA sprendimus sustabdyti arba panaikinti laboratorijai WADA suteiktą akreditaciją gali apskūsti tik ta laboratorija paduodama apeliaciją tik CAS.

14 STRAIPSNIS. KONFIDENCIALUMAS IR PRANEŠIMAI

Antidopingo rezultatų koordinavimo, skaidrumo ir atskaitomybės visuomenei bei visų *sportininkų* ir kitų *asmenų* privatumo gerbimo principai yra šie:

14.1 Informavimas apie *teigiamus testo rezultatus, netipinius rezultatus* ir kitus tariamus antidopingo taisyklių pažeidimus

14.1.1 Pranešimas *sportininkams* ir kitiems *asmenims* apie antidopingo taisyklių pažeidimus

Pranešimas apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą pateikiamas tokia forma ir tokiu būdu, kaip numatyta už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* taisyklėse.

14.1.2 Pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimus *nacionalinėms antidopingo organizacijoms*, tarptautinėms federacijoms ir WADA

Pranešdama *sportininkui* ar kitam *asmeniui* apie tariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* tuo pat metu praneša ir *sportininko nacionalinei antidopingo organizacijai*, tarptautinei federacijai bei WADA.

14.1.3 Pranešimo apie antidopingo taisyklių pažeidimą turinys

Pranešime nurodoma: *sportininko* ar kito *asmens* vardas ir pavardė, šalis, sporto šaka ir sporto šakos rūšis, *sportininko* kvalifikacinė kategorija, įrašas, ar testas atliktas *per varžybas*, ar *ne varžybų metu*, *mėginio* paėmimo data, laboratorijos pateiktas tyrimų rezultatas bei kita informacija, kaip reikalaujama pagal *Tarptautinį rezultatų valdymo standartą*, arba, jei padarytas ne 2.1 punkte nurodytas antidopingo taisyklių pažeidimas, pažeista taisyklė ir tariamo pažeidimo pagrindas.

14.1.4 Pranešimai apie padėtį

Išskyrus tuos atvejus, kai atlikus tyrimą pranešimas apie antidopingo taisyklių pažeidimą pagal 14.1.1 punktą neteikiamas, 14.1.2 punkte nurodytoms *antidopingo organizacijoms* reguliariai teikiama naujausia informacija apie bet kokios peržiūros ar bylos nagrinėjimo proceso, vykdomo pagal 7, 8 ar 13 straipsnius, padėtį ir gautas išvadas bei operatyviai pateikiamas rašytinis motyvuotas paaiškinimas arba bylos išsprendimą paaiškinantis sprendimas.

14.1.5 Konfidencialumas

Informaciją gaunančios organizacijos šios informacijos negali atskleisti niekam, išskyrus *asmenis*, kuriems ją žinoti reikia (tai galėtų būti atitinkamo *nacionalinio olimpinio komiteto*, nacionalinės federacijos ir *komandinės sporto šakos* komandos atitinkami darbuotojai), tol, kol už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* ją viešai paskelbia 14.3 punkte numatyta tvarka.⁹⁰

⁹⁰ [14.1.5 punkto komentaras. Kiekviena antidopingo organizacija savo antidopingo taisyklėse nustato konfidencialios informacijos apsaugos ir antidopingo organizacijos darbuotojų arba atstovų padaryto netinkamo konfidencialios informacijos atskleidimo atvejų tyrimo bei nuobaudų už tai skyrimo procedūras.]

14.2 Pranešimas apie sprendimą dėl antidopingo taisyklių pažeidimo arba *diskvalifikacijos ar laikino nušalinimo* pažeidimų ir prašymas pateikti bylos medžiagą

- 14.2.1 Sprendimuose dėl antidopingo taisyklių pažeidimo ar sprendimuose dėl *diskvalifikacijos ar laikino nušalinimo*, priimtuose pagal 7.6, 8.4, 10.5, 10.6, 10.7, 10.14.3 arba 13.5 punktą, nurodomos visos sprendimo priežastys, taip pat, jei taikoma, didžiausios galimos sankcijos neskrymo pagrindimas. Kai sprendimo kalba nėra anglų ar prancūzų, *antidopingo organizacija* pateikia trumpą sprendimo ir pagrindžiančių priežasčių santrauką anglų ar prancūzų kalba.
- 14.2.2 *Antidopingo organizacija*, kuri turi teisę apskųsti pagal 14.2.1 punktą gautą sprendimą, per penkiolika (15) dienų juo jo gavimo gali paprašyti visos su sprendimu susijusios bylos medžiagos kopijos.

14.3 Viešas paskelbimas

- 14.3.1 *Tarptautiniame rezultatų valdymo standarte* nustatyta tvarka pranešus sportininkui arba kitam asmeniui ir pagal 14.1.2 punktą pranešus atitinkamoms *antidopingo organizacijoms*, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* gali viešai paskelbti bet kurio sportininko ar kito asmens, kuriam pranešama apie įtariamą antidopingo taisyklių pažeidimą, tapatybę, *draudžiamąją medžiagą* arba *draudžiamąjį metodą* bei atitinkamo pažeidimo pobūdį ir tai, ar sportininkui arba kitam asmeniui yra taikomas *laikinas nušalinimas*.
- 14.3.2 Ne vėliau kaip dvidešimt (20) dienų po to, kai sprendime dėl apeliacijos pagal 13.2.1 ar 13.2.2 punktą buvo konstatuotas antidopingo taisyklių pažeidimas, arba tokią apeliaciją pateikti atsisakyta, arba teisės į bylos nagrinėjimą pagal 8 straipsnį atsisakyta, arba įtarimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo kitaip laiku užginčytas, arba byla buvo išspręsta pagal 10.8 punktą, arba remiantis 10.14.3 punktu buvo skirtas naujas *diskvalifikacijos* laikotarpis arba papeikimas, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* privalo viešai pranešti apie priimtą sprendimą, nurodyma sporto šaką, pažeistą antidopingo taisyklę, pažeidimą padariusio sportininko ar kito asmens vardą ir pavardę, su pažeidimu susijusią *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* ir, jei taikoma, skirtas *nuobaudas*. Ta pati *antidopingo organizacija* per dvidešimt (20) dienų taip pat privalo viešai pranešti apeliacinių sprendimų dėl antidopingo taisyklių pažeidimų rezultatus, įskaitant pirmiau nurodytą informaciją.⁹¹
- 14.3.3 Po to, kai antidopingo taisyklių pažeidimas konstatuojamas 13.2.1 arba 13.2.2 punktuose numatytu sprendimu apeliacine tvarka arba atsisakius pateikti apeliaciją, arba bylų nagrinėjimo kolegijos posėdyje pagal 8 straipsnį, arba nagrinėjimo bylų nagrinėjimo kolegijoje atsisakius, arba įtarimo dėl antidopingo taisyklių pažeidimo kitaip laiku neužginčijus, arba bylą išsprendus pagal 10.8 punktą, už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* šią išvadą arba sprendimą gali paskelbti ir tuo klausimu pateikti viešą komentarą.
- 14.3.4 Bet koku atveju, jeigu išnagrinėjus bylą ar apeliaciją konstatuojama, kad sportininkas ar kitas asmuo antidopingo taisyklių nepažeidė, viešai galima paskelbti tai, kad sprendimas buvo apskųstas. Tačiau patį sprendimą ir pagrindinius faktus viešai paskelbti galima tik gavus sportininko arba kito asmens, kuris yra sprendimo subjektas, sutikimą. Už *rezultatų valdymą* atsakinga *antidopingo organizacija* deda deramas pastangas, kad tokį sutikimą gautų, o jį gavusi, sprendimą viešai paskelbia visą arba tokią jo redakciją, kokiai pritaria sportininkas ar kitas asmuo.

⁹¹ [14.3.2 punkto komentaras. Jei dėl pagal 14.3.2 punktą reikalaujamo viešo atskleidimo būtų pažeisti kiti taikomi įstatymai, antidopingo organizacijai informacijos viešai nepaskelbus, tai nebus laikoma Kodekso nesilaikymu remiantis Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto 4.2 punktu.]

- 14.3.5 Paskelbiama bent jau patalpinant reikalingą informaciją *antidopingo organizacijos* interneto svetainėje ir paliekant ją matomą vieną (1) mėnesį arba per visą *diskvalifikacijos* laikotarpio trukmę, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis ilgesnis.
- 14.3.6 Išskyrus 14.3.1 ir 14.3.3 punktuose nurodytais atvejais, nei *antidopingo organizacija*, nei WADA akredituota laboratorija ar bet kurios iš jų pareigūnas viešai nekommentuoja jokios dar neišnagrinėtos bylos konkrečių aplinkybių (išskyrus bendrą proceso ar mokslo apibūdinimą), o tik atsako į *sportininkui*, kitam *asmeniui*, juos lydintiems asmenims ar jų atstovams priskiriamus arba jų pateikta informacija remiantis daromus viešus komentarus.
- 14.3.7 Pagal 14.3.2 punktą reikalaujamas *viešas paskelbimas* nėra privalomas, kai nustatytą antidopingo taisyklių pažeidimą padaręs *sportininkas* ar kitas *asmuo* yra *nepilnametis*, *pažeidžiamas asmuo* arba *sportininkas mėgėjas*. Bet koks neprivalomas *viešas paskelbimas* apie bylą, susijusią su *nepilnamečiu*, *pažeidžiamu asmeniu* ar *sportininku mėgėju*, turi būti proporcingas bylos faktams ir aplinkybėms.

14.4 Statistinės ataskaitos

Antidopingo organizacijos bent kartą per metus skelbia bendrą statistinę ataskaitą apie jų vykdomą *dopingo kontrolės* veiklą, o jos kopiją pateikia WADA. *Antidopingo organizacijos* taip pat gali skelbti ataskaitas, kuriose būtų nurodytas kiekvieno testuoto *sportininko* vardas ir pavardė bei kiekvieno *testavimo* data. Bent kartą metuose WADA skelbia statistines ataskaitas, kuriose pateikiama jos iš *antidopingo organizacijų* ir laboratorijų gautos informacijos santrauka.

14.5 Dopingo kontrolės informacijos duomenų bazė ir atitikties stebėseną

Sudarant WADA galimybes vykdyti atitikties stebėseną ir užtikrinti veiksmingą išteklių naudojimą bei atitinkamos *dopingo kontrolės* informacijos mainus tarp *antidopingo organizacijų*, WADA vysto ir valdo *dopingo kontrolės* informacijos duomenų bazę, pavyzdžiui, ADAMS, o *antidopingo organizacijos* per šią duomenų bazę teikia WADA su *dopingo kontrole* susijusią informaciją, įskaitant ir:

- tarptautinio lygmens sportininkų* bei *nacionalinio lygmens sportininkų sportininko biologinio paso* duomenis;
- sportininkų*, įskaitant esančius *Registruotajame testuotųjų sportininkų sąrašuose*, buvimo vietos informaciją;
- LVG sprendimus; ir
- rezultatų valdymo* sprendimus,

kaip reikalaujama pagal taikomą (-us) *tarptautinį (-ius) standartą (-us)*.

- 14.5.1 Siekiant palengvinti koordinuotą testų paskirstymo planavimą ir išvengti nereikalingo skirtingų *antidopingo organizacijų* vykdomo *testavimo* dubliavimosi, taip pat siekiant užtikrinti, kad *sportininkų biologiniai pasai* būtų atnaujinti, kiekviena *antidopingo organizacija* apie visus *per varžybas* ir *ne varžybų metu* atliktus testus WADA praneša į ADAMS sistemą pagal *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto reikalavimus* ir terminus įvesdamos *dopingo kontrolės* formas.
- 14.5.2 Siekiant sudaryti lengvesnes galimybes WADA vykdyti priežiūrą ir naudotis LVG apeliacijos teisėmis, kiekviena *antidopingo organizacija* apie visus LVG prašymus, sprendimus ir pagrindžiančią informaciją naudodamosi ADAMS praneša pagal *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytus reikalavimus ir terminus.
- 14.5.3 Siekiant sudaryti lengvesnes galimybes WADA vykdyti priežiūrą ir naudotis LVG apeliacijos teisėmis, *antidopingo organizacijos* ADAMS sistemoje pagal *Tarptautinį rezultatų valdymo standartą* praneša šią informaciją:
- pranešimus apie antidopingo taisyklių pažeidimus ir susijusius sprendimus dėl *teigiamų testų rezultatų*;

- a) pranešimus ir susijusius sprendimus dėl kitų antidopingo taisyklių pažeidimų, kurie nėra teigiami testų rezultatai;
- c) su buvimo vieta susijusius pažeidimus; ir
- d) sprendimus, kuriais skiriamas, panaikinamas arba iš naujo taikomas *laikinas nušalinimas*.

14.5.4 Su šiame straipsnyje nurodyta informacija atitinkamais atvejais pagal taikomas taisykles galės susipažinti *sportininkas, sportininko nacionalinė antidopingo organizacija* ir tarptautinė federacija bei kitos *antidopingo organizacijos*, turinčios teisę *testuoti sportininką*.⁹²

14.6 Duomenų privatumas⁹³

Antidopingo organizacijos gali rinkti, laikyti, tvarkyti ar skelbti asmens duomenis, susijusius su *sportininkais* ar kitais *asmenimis*, kai to reikia ir yra tinkama joms vykdam *antidopingo veiklą* pagal *Kodeksą* ir tarptautinius standartus (taip pat ir *Tarptautinį privatumo ir asmens duomenų apsaugos standartą*) bei laikantis galiojančių įstatymų.

15 STRAIPSNIS. SPRENDIMŲ VYKDYMAS

15.1 Automatinis sprendimų privalomumas *pasirašiusiųjų šalių antidopingo organizacijoms*

15.1.1 *Pasirašiusiosios šalies antidopingo organizacijos, apeliacinės institucijos (13.2.2 punktas) arba CAS* sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, pranešus bylos šalims, automatiškai yra privalomas ne tik bylos šalims, bet ir kiekvienai *pasirašiusiajai šaliai* kiekvienoje sporto šakoje ir turi šias pasekmes:

15.1.1.1bet kurios iš pirmiau nurodytų institucijų sprendimas dėl *laikino nušalinimo* (po *preliminarus bylos nagrinėjimo* arba *sportininkui* ar kitam *asmeniui* sutikus *laikinai nusišalinti* arba atsakius teisės į pasiūlytą *preliminarų bylos nagrinėjimą*, pagreitintą bylos nagrinėjimą arba pagreitintą apeliaciją pagal 7.4.3 punktą) automatiškai uždraudžia *sportininkui* arba kitam *asmeniui* *laikino nušalinimo* laikotarpiu dalyvauti (kaip nurodyta 10.14.1 punkte) bet kurios *pasirašiusiosios šalies* prižiūrime sporto veikloje;

15.1.1.2bet kurios iš pirmiau nurodytų institucijų sprendimas, kuriuo (išnagrinėjus bylą arba atsisakius bylos nagrinėjimo) skiriamas *diskvalifikacijos* laikotarpis, automatiškai uždraudžia *sportininkui* arba kitam *asmeniui* dalyvauti (kaip nurodyta 10.14.1 punkte) visoje *pasirašiusiosios šalies* prižiūrime sporto veikloje, kuriai taikoma *diskvalifikacija*;

15.1.1.3bet kurios iš pirmiau nurodytų institucijų sprendimas dėl sutikimo su antidopingo taisyklių pažeidimu automatiškai yra privalomas visoms *pasirašiusiosioms šalims*;

15.1.1.4bet kurios iš pirmiau nurodytų institucijų sprendimu pagal 10.10 punktą *anuliuoti* tam tikro laikotarpio rezultatus yra automatiškai *anuliuojami* visi rezultatai, tam tikru laikotarpiu pasiekti bet kurios *pasirašiusiosios šalies* prižiūrime srityje.

15.1.2 Kiekviena *pasirašiusioji šalis*, nereikalaujama jokių papildomų veiksmų, sprendimą ir jo pasekmes, kaip reikalaujama 15.1.1 punkte, privalo pripažinti ir vykdyti nuo tos dienos, kai

⁹² [14.5 punkto komentaras. ADAMS eksploatuoja, administruoja ir valdo WADA. ADAMS atitinka WADA ir kitoms šių sistemą naudojančioms organizacijoms taikomus duomenų privatumo įstatymus ir normas. ADAMS sistemoje laikomi su sportininkais ir kitais asmenimis susiję asmens duomenys yra ir bus tvarkomi užtikrinant konfidencialumą ir laikantis Tarptautinio privatumo ir asmens duomenų apsaugos standarto.]

⁹³ [14.6 punkto komentaras. Kiekviena vyriausybė turėtų priimti teisės aktus, reglamentavimo taisykles, politiką ar administracinę praktiką, kuriais reglamentuojamas bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su antidopingo organizacijomis bei antidopingo organizacijų keitimasis duomenimis, kaip numatyta Kodekse <...>.]

pasirašiusioji šalis gauna faktinį pranešimą apie sprendimą arba kai sprendimas yra įkeliamas į ADAMS sistemą, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

15.1.3 *Antidopingo organizacijos, apeliacinės institucijos arba CAS* sprendimas sustabdyti arba panaikinti nuobaudas kiekvienai *pasirašiusiajai* šaliai be būtinybės imtis kokių nors papildomų veiksmų yra privalomas nuo tos dienos, kai *pasirašiusioji šalis* gauna faktinį pranešimą apie sprendimą arba kai sprendimas yra įkeliamas į ADAMS sistemą, atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė.

15.1.4 Nepaisant jokių 15.1.1 punkto nuostatų, *didžiųjų renginių organizatoriaus* pagreitiname procese *renginio* metu priimtas sprendimas dėl antidopingo taisyklių pažeidimo kitoms *pasirašiusiosioms šalims* nėra privalomas, jei *didžiųjų renginių organizatoriaus* taisyklėse sportininkui arba kitam asmeniui nėra numatyta galimybė pateikti apeliaciją nepagreitinta tvarka.⁹⁴

15.2 Kitų antidopingo organizacijų sprendimų vykdymas

Pasirašiusiosios šalys gali nuspręsti vykdyti kitus *antidopingo organizacijų* priimtus antidopingo sprendimus, kurie nėra nurodyti 15.1.1 punkte, pavyzdžiui, iki *preliminaraus bylos nagrinėjimo* priimtus sprendimus dėl *laikino nušalinimo* arba *sportininko* ar kito asmens nusišalinimo.⁹⁵

15.3 Organizacijos, kuri nėra pasirašiusioji šalis, sprendimų vykdymas

Organizacijos, kuri nėra *Kodeksą pasirašiusioji šalis*, priimtas antidopingo sprendimas yra vykdomas kiekvienos *pasirašiusiosios šalies*, jeigu *pasirašiusioji šalis* nustato, kad sprendimas yra tos organizacijos kompetencijoje ir tos organizacijos taisyklės atitinka *Kodeksą*.⁹⁶

16 STRAIPSNIS. SPORTO VARŽYBOSE DALYVAUJANČIŲ GYVŪNŲ DOPINGO KONTROLĖ

16.1 Bet kurioje sporto šakoje, kuriose per *varžybas* dalyvauja gyvūnai, tos sporto šakos tarptautinė federacija nustato ir įgyvendina toje sporto šakoje dalyvaujančių gyvūnų antidopingo taisykles. Į

⁹⁴ [15.1.4 punkto komentaras. Pavyzdžiui, jeigu *didžiųjų renginių organizatoriaus* taisyklėse sportininkui arba kitam asmeniui suteikiama galimybė pasirinkti, kad jo apeliacija CAS būtų nagrinėjama pagreitinta arba įprastine tvarka, galutinis sprendimas arba *didžiųjų renginių organizacijos* sprendimas kitos *pasirašiusiosioms šalims* yra privalomas neatsižvelgiant į tai, ar sportininkas ar kitas asmuo pasirinko pagreitintos apeliacijos galimybę.]

⁹⁵ [15.1 ir 15.2 punktu komentaras. Antidopingo organizacijos sprendimai remiantis 15.1 punktu kitų *pasirašiusiųjų šalių* yra vykdomi automatiškai, nereikalaujant, kad *pasirašiusiosios šalys* priimtų kokių nors sprendimų ar imtųsi papildomų veiksmų. Pavyzdžiui, nacionalinei antidopingo organizacijai nusprendus sportininką laikinai nušalinti, šis sprendimas automatiškai įsigalioja tarptautinės federacijos lygmeniu. Kad būtų aiškiau, „sprendimą“ priima nacionalinė antidopingo organizacija, o tarptautinė federacija neturi priimti jokio atskiro sprendimo. Taigi, pretenziją, kad laikinas nušalinimas skirtas netinkamai, sportininkas gali reikšti tik nacionalinei antidopingo organizacijai. Remiantis 15.2 punktu, antidopingo organizacijų sprendimai vykdomi kiekvienos *pasirašiusiosios šalies* nuožiūra. Pagal 15.1 arba 15.2 punktus *pasirašiusiosios šalies* vykdomą sprendimą galima apskųsti tik skundžiant pagrindinį sprendimą. Kitų antidopingo organizacijų sprendimų dėl LVD pripažinimo apimtį nustato 4.4 punktas ir *Leidimų* vartoti gydymui išdavimo tarptautiniai standartai.]

⁹⁶ [15.3 punkto komentaras. Kai *Kodekso* nepriėmusios šalies sprendimas vienais atžvilgiais *Kodeksą* atitinka, o kitais atžvilgiais jo neatitinka, *pasirašiusiosios šalys* turėtų bandyti taikyti sprendimą vadovaujantis *Kodekso* principais. Pavyzdžiui, jeigu taikydama *Kodeksą* atitinkantį procesą *Kodekso* nepasirašiusi šalis nustato, kad sportininkas padarė antidopingo taisyklių pažeidimą dėl to, kad jo organizme buvo draudžiamosios medžiagos, tačiau taikomas diskvalifikacijos laikotarpis yra trumpesnis, nei *Kodekse* numatytas laikotarpis, tuomet visos *pasirašiusiosios šalys* turėtų pripažinti, kad buvo padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ir sportininko nacionalinė antidopingo organizacija turėtų nagrinėti bylą pagal 8 straipsnį siekiant nustatyti, ar turėtų būti skiriamas ilgesnis diskvalifikacijos laikotarpis, kuris numatytas *Kodekse*.] *Pasirašiusiosios šalies* vykdomą sprendimą arba sprendimą sprendimo nevykdyti pagal 15.3 punktą galima apskųsti remiantis 13 straipsniu.]

antidopingo taisyklės įtraukiamas *draudžiamųjų medžiagų* sąrašas, tinkamos *testavimo* procedūros ir patvirtintų *mėginių* tyrimo laboratorijų sąrašas.

- 16.2 Dėl antidopingo taisyklių pažeidimų nustatymo, *rezultatų valdymo*, teisingo bylų nagrinėjimo, *nuobaudų* ir apeliacinių skundų, susijusių su sporto šakos gyvūnais, tos sporto šakos tarptautinė federacija parengia ir įgyvendina taisykles, kurios iš esmės atitinka Kodekso 1, 2, 3, 9, 10, 11, 13 ir 17 straipsnius.

17 STRAIPSNIS. SENATIES TERMINAS

Sportininkui ar kitam *asmeniui* negali būti iškelta jokia byla dėl antidopingo taisyklių pažeidimo, jeigu jam nebuvo pranešta apie antidopingo taisyklių pažeidimą, kaip numatyta *7 straipsnyje*, arba nebuvo realiai bandoma pranešti per dešimt (10) metų nuo tos dienos, kurią tariamas pažeidimas buvo įvykdytas.

ANTRA DALIS

ŠVIETIMAS IR MOKSLINIAI TYRIMAI

18 STRAIPSNIS. ŠVIETIMAS

18.1 Principai

Tarptautiniu ir nacionaliniu lygmeniu užtikrinant suderintas, koordinuotas ir veiksmingas antidopingo programas, ypač svarbios yra *švietimo* programos. Jomis siekiama saugoti sportinę dvasią ir *sportininkų* sveikatą bei teisę sąžiningai rungtis be dopingo, kaip ir nurodyta *Kodekso* įvade.

Švietimo programomis didinamas sąmoningumas, teikiama tiksli informacija ir ugdomi gebėjimai priimti sprendimus užkertant kelią tyčiniams ir netyčiniams antidopingo taisyklių bei kitiems *Kodekso* pažeidimams. *Švietimo* programomis ir jas įgyvendinant diegiamos asmeninės vertybės ir principai, kuriais saugoma sportinė dvasia.

Visos *pasirašiusiosios šalys* savo atsakomybės ribose ir bendradarbiaudamos tarpusavyje planuoja, įgyvendina, stebi, vertina ir skatina *Tarptautiniame švietimo standarte* nustatytus reikalavimus atitinkančias švietimo programas.

18.2 *Pasirašiusiųjų šalių švietimo programa ir planas*

Švietimo programomis, kaip numatyta *Tarptautiniame švietimo standarte*, puoselėjama sportinė dvasia ir daroma teigiama ilgalaikė įtaka *sportininkų* ir kitų *asmenų* daromiems pasirinkimams.

Pasirašiusiosios šalys parengia *Tarptautiniame švietimo standarte* reikalaujamą *švietimo* planą. Pagal aiškius *švietimo* plane nustatytus principus pagrindžiami tikslinių grupių arba veiklų prioritetai⁹⁷

Siekiant, kai įmanoma, išvengti pastangų dubliavimosi ir prisidėti prie *Tarptautiniame švietimo standarte* apibūdinto pripažinimo proceso, *pasirašiusiosios šalys* su savo *švietimo* planais, jei prašoma, supažindina kitas *pasirašiusiąsias šalis*.

Antidopingo organizacijos švietimo programą turi sudaryti toliau nurodytos informuotumo didinimui, informavimui, vertybėms ir švietimui skirtos dalys, kurios turi būti paskelbtos bent interneto svetainėje.⁹⁸

- Su sąžiningu sportu susiję principai ir vertybės
- *Kodekse* nustatytos *sportininkų*, *sportininkų pagalbinio personalo* ir kitų grupių teisės ir pareigos
- Griežtos atsakomybės principas
- Dopingo pasekmės, pavyzdžiui, fizinei ir psichikos sveikatai, socialiniai ir ekonominiai padariniai bei sankcijos
- Antidopingo taisyklių pažeidimai

⁹⁷ [18.2 punkto komentaras. Dopingo rizikos sporte vertinimo sistemą sudaro rizikos vertinimas, kurį antidopingo organizacijos turi vykdyti pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą. Šiuo vertinimu galima remtis nustatant prioritetines švietimo programų tikslines grupes. Padedant vykdyti programas, švietimo išteklių pasirašiusiosioms šalims taip pat skiria WADA.]

⁹⁸ [18.2 punkto komentaras. Jeigu, pavyzdžiui, nacionalinė antidopingo organizacija neturi savo interneto svetainės, reikiamą informaciją gali skelbti šalies Tautinio olimpinio komiteto arba kitos už sportą šalyje atsakingos organizacijos interneto svetainėje.]

- Medžiagos ir metodai, įtraukti į *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašą*
- Papildų vartojimo rizika
- Vaistų vartojimas ir *leidimai vartoti gydymui*
- *Testavimo* procedūros, įskaitant šlapimo ir kraujo tyrimus, bei *sportininko biologinis pasas*
- *Registruotojo testuotinų sportininkų sąrašo*, buvimo vietos informacijos ir ADAMS reikalavimai
- Nerimą keliančių klausimų dėl dopingo kėlimas

18.2.1 *Pasirašiusiųjų šalių švietimo centras ir nustatytos tikslinės grupės*

Pasirašiusiosios šalys, vadovaudamosi minimaliais *Tarptautiniame švietimo standarte* nustatytais reikalavimais, nustato savo tikslines grupes ir formuoja švietimo centrą.⁹⁹

18.2.2 *Pasirašiusiųjų šalių švietimo programų įgyvendinimas*

Bet kurią švietimo veiklą, kuriai vadovauja švietimo centras, vykdo kvalifikuotas ir įgaliotas asmuo, vadovaudamasis *Tarptautiniame švietimo standarte* nustatytus reikalavimus.¹⁰⁰

18.2.3 Koordinavimas ir bendradarbiavimas

WADA padeda įgyvendinti *Tarptautinį švietimo standartą* kartu su atitinkamomis suinteresuotomis šalimis ir veikia kaip centrinė WADA arba *pasirašiusiųjų šalių* parengtos informacijos ir švietimo išteklių ir (arba) programų saugykla. Koordinuodamos savo pastangas, *pasirašiusiosios šalys* bendradarbiauja tarpusavyje ir su vyriausybėmis.

Nacionaliniu lygmeniu švietimo programas koordinuoja *nacionalinė antidopingo organizacija*, bendradarbiaudama su atitinkamomis nacionalinėmis sporto federacijomis, *Nacionaliniu olimpinio komitetu*, Nacionaliniu parolimpiniu komitetu, vyriausybėmis ir švietimo įstaigomis. Koordinuojant užtikrinama, kad švietimo programos būtų kuo plačiau pasiekiamos visose sporto šakose, visiems sportininkams ir sportininkų pagalbiniam personalui, o pastangos kuo mažiau dubliuotųsi.

Tarptautinės federacijos prioritetą teikia švietimo programoms, kurios skirtos tarptautinio lygmens sportininkams. Su renginiais susijęs švietimas turi būti privaloma bet kurios su tarptautiniu renginiu susijusios antidopingo programos dalis.

Visos *pasirašiusiosios šalys* bendradarbiauja tarpusavyje ir su vyriausybėmis, skatindamos atitinkamas sporto organizacijas, švietimo įstaigas ir profesines asociacijas rengti ir diegti tinkamus elgesio kodeksus, atspindinčius su antidopingu sporto veikloje susijusią gerąją praktiką ir etiką. Drausminimo principai ir procedūros bei sankcijos turi būti aiškiai suformuluotos ir paskelbtos pagal *Kodeksą*. Elgesio kodeksuose turi būti nuostatos dėl sporto organizacijų galimybės imtis atitinkamų drausmės priemonių padedant vykdyti antidopingo sankcijas arba dėl organizacijos galimybės taikyti savas drausmės priemones tuo atveju, jei traukti atsakomybėn už antidopingo taisyklių pažeidimą negalima dėl nepakankamų įrodymų.

⁹⁹ [18.2.1 punkto komentaras. Švietimo centras neturėtų apsiriboti nacionalinio arba tarptautinio lygmens pasirašiusiųjų šalių sportininkais, o turėtų įtraukti visus asmenis, įskaitant jaunimą, kurie dalyvauja bet kurios pasirašiusiosios šalies, vyriausybės ar kitos Kodeksą priėmusios sporto organizacijos prižiūrime sporto veikloje.]

¹⁰⁰ [18.2.2 punkto komentaras. Šia nuostata siekiama pristatyti edukologo sąvoką. Švietimas turi būti vykdomas tik kvalifikuotų ir kompetentingų asmenų, kaip ir testavimas, kurį vykdant testus gali atlikti tik parengti ir paskirti dopingo kontrolės pareigūnai. Abiem atvejais reikalavimu dėl kvalifikuoto personalo siekiama apsaugoti sportininką ir užtikrinti nuoseklius veiklos standartus. Išsamesnė informacija apie nesudėtingos edukologų akreditacijos programos taikymą bei galimų įgyvendinti intervencijų gerosios praktikos pavyzdžiai pateikiami WADA pavyzdinėse švietimo gairėse.]

19 STRAIPSNIS. MOKSLINIAI TYRIMAI

19.1 Mokslinių tyrimų antidopingo srityje paskirtis ir tikslai

Moksliniais tyrimais antidopingo srityje prisidedama prie veiksmingų *dopingo kontrolės* programų rengimo ir įgyvendinimo bei informavimo ir *švietimo* sporto be dopingo klausimais.

Visos *pasirašiusiosios šalys* ir WADA, bendradarbiaudamos tarpusavyje ir su vyriausybėmis, remia ir plėtoja tokius mokslinius tyrimus ir taiko visas pagrįstas priemones siekiant užtikrinti, kad tokių mokslinių tyrimų rezultatai būtų naudojami Kodekso principus atitinkantiems tikslams pasiekti.

19.2 Mokslinių tyrimų rūšys

Be mokslinių, medicininių, analitinių, statistinių ir psichologinių tyrimų, prie svarbių antidopingo mokslinių tyrimų galima priskirti, pavyzdžiui, sociologinius, elgsenos, teisinius ar etikos tyrimus. Neapribojant pirmiau nurodytų tyrimų, turėtų būti atliekami tyrimai siekiant sukurti ir vertinti moksliskai pagrįstas fiziologinio ir psichologinio mokymo programas, kurios atitiktų Kodekso nuostatas ir gerbtų žmogaus neliečiamybę. Taip pat būtini naujų mokslinių tyrimų pagrindų atrastų medžiagų *vartojimo* ar metodų *naudojimo* tyrimai.

19.3 Mokslinių tyrimų koordinavimas ir keitimasis rezultatais

Labai svarbu antidopingo mokslinius tyrimus koordinuoti per WADA. Atsižvelgiant į intelektinės nuosavybės teises, mokslinių tyrimų antidopingo srityje rezultatai pateikiami WADA ir, kai tinkama, jais dalijamasi su atitinkamomis *pasirašiusiosiomis šalimis* ir sportininkais bei kitais suinteresuotais asmenimis.

19.4 Mokslinių tyrimų praktika

Atliekant mokslinius tyrimus antidopingo srityje, laikomasi tarptautiniu mastu pripažintos etikos.

19.5 Moksliniai tyrimai naudojant *draudžiamąsias medžiagas* ir *draudžiamuosius metodus*

Atliekant mokslinius tyrimus turėtų būti vengiama sportininkams skirti *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodų*.

19.6 Piktnaudžiavimas rezultatais

Reikėtų imtis tinkamų atsargumo priemonių, kad antidopingo srities mokslinių tyrimų rezultatais nebūtų piktnaudžiaujama ir jie nebūtų naudojami dopingo tikslais.

TREČIA DALIS

FUNKCIJOS IR PAREIGOS

Visos *pasirašiusiosios šalys* ir WADA vadovaujasi partnerystės ir bendradarbiavimo principu siekdamos, kad kova su dopingu vartojimu sporte būtų sėkminga ir būtų laikomasi Kodekso nuostatų.¹⁰¹

20 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS PASIRAŠIUSIŲJŲ ŠALIŲ IR WADA FUNKCIJOS IR PAREIGOS

Kiekviena *antidopingo organizacija* gali deleguoti tam tikrus *dopingo kontrolės* aspektus arba antidopingo *švietimą*, už kuriuos ji yra atsakinga, tačiau lieka atsakinga už užtikrinimą, kad bet kuris jos deleguotas aspektas būtų vykdomas laikantis Kodekso. Tokia apimtimi, kokia deleguojama *įgaliotai trečiajai šaliai*, kuri nėra *pasirašiusioji šalis*, reikalavimas laikytis Kodekso ir *tarptautinių standartų* įtvirtinimas sutartyje su *įgaliota trečiaja šalimi*.¹⁰²

20.1 Tarptautinio olimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

- 20.1.1 Nustatyti ir įgyvendinti olimpinį žaidynių politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.1.2 Nustatyti reikalavimą, kaip Tarptautinio olimpinio komiteto teikiamo pripažinimo sąlygą, kad olimpiniam judėjime dalyvaujančios tarptautinės federacijos ir *nacionaliniai olimpiniai komitetai* laikytųsi Kodekso ir *tarptautinių standartų*.
- 20.1.3 Jei reikalaujama pagal 24.1 punktą, sustabdyti visą olimpinį finansavimą arba jo dalį ir (arba) kitas išmokas *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų* nesilaikančioms sporto organizacijoms.
- 20.1.4 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.
- 20.1.5 Įgalinti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.1.6 Reikalauti kaip būtinos dalyvavimo sąlygos, kad visi olimpinėms žaidynėms besiruošiantys arba jose dalyvaujantys *sportininkai* ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* išsipareigotų laikytis ir laikytųsi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.1.7 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, reikalauti kaip būtinos dalyvavimo sąlygos, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* išsipareigotų laikytis

¹⁰¹ [Komentaras. *Pasirašiusiųjų šalių, sportininkų ir kitų asmenų pareigos yra aptartos daugelyje Kodekso straipsnių, o šiame straipsnyje išvardytos pareigos yra papildomos.*]

¹⁰² [20 straipsnio komentaras. Akivaizdu, kad antidopingo organizacija nėra atsakinga už nepasirašiusios įgaliosios trečiosios šalies Kodekso nesilaikymą, jei įgaliota trečioji šalis nesilaiko Kodekso, teikdama paslaugas kitai antidopingo organizacijai. Pavyzdžiui, jeigu FINA ir FIBA tam tikrus dopingo kontrolės aspektus deleguoja tai pačiai nepasirašiusiajai įgaliotai trečiajai šaliai, teikiant paslaugas FINA už nesilaikymą būtų atsakinga tik FINA, o ne FIBA. Tačiau antidopingo organizacija sutartimi įgaliotų trečiųjų šalių, kurioms deleguoja antidopingo pareigas, reikalauja, kad antidopingo organizacijai būtų pranešama apie bet kokius įgaliotų trečiųjų šalių Kodekso nesilaikymo atvejus.]

Kodeksą atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.

- 20.1.8 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo *švietimo* ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.1.9 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.1.10 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo *švietimą*.
- 20.1.11 Priimti paraiškas dalyvauti olimpinėse žaidynėse tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtinto *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisijungė ir (jeigu reikalaujama pagal 24.1.9 punktą) nepriimti paraiškų dėl *renginių* iš šalių, kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, *nacionaliniai parolimpiniai komitetai* ir (arba) *nacionalinės antidopingo organizacijos* nesilaiko *Kodekso* arba *tarptautinių standartų*.
- 20.1.12 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.1.13 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.1.14 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.

20.2 Tarptautinio paralimpinio komiteto funkcijos ir pareigos

- 20.2.1 Nustatyti ir įgyvendinti paralimpinių žaidynių politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.2.2 Nustatyti reikalavimą, kaip narystės Tarptautiniame paralimpiniame komitete sąlygą, kad parolimpiniame judėjime dalyvaujančios tarptautinės federacijos ir nacionaliniai paralimpiniai komitetai laikytųsi *Kodekso* ir *tarptautinių standartų*.
- 20.2.3 Jei reikalaujama pagal 24.1 punktą, sustabdyti visą paralimpinį finansavimą arba jo dalį ir (arba) kitas išmokas *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų* nesilaikančioms sporto organizacijoms.
- 20.2.4 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.
- 20.2.5 Įgalinti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.2.6 Reikalauti kaip būtinos tokio dalyvavimo sąlygos, kad visi paralimpinėms žaidynėms besiruošiantys arba jose dalyvaujantys *sportininkai* ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* išipareigotų laikytis ir laikytųsi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.2.7 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* išipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.

- 20.2.8 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo *švietimo* ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.2.9 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo *švietimą*.
- 20.2.10 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.2.11 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.2.12 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

20.3 Tarptautinių federacijų funkcijos ir pareigos

- 20.3.1 Nustatyti ir įgyvendinti politiką ir taisykles, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.3.2 Nustatyti reikalavimą kaip narystės sąlygą, kad jų nacionalinių federacijų ir kitų narių politika, taisyklės ir programos atitiktų *Kodeksą* bei *tarptautinius standartus*, ir imtis tinkamų priemonių atitiktis užtikrinti; atitikties sritys apima (tuo neapsiribojant): i) reikalavimą, kad jų nacionalinės federacijos *testavimą* vykdytų tik pagal dokumentu patvirtintą tarptautinės federacijos įgaliojimą ir savo *nacionalines antidopingo organizacijas* arba kitas *mėginių* ėmimo institucijas *mėginiams* imti pasitelktų vadovaudamosi *Tarptautiniu testavimo ir tyrimų standartu*; ii) reikalavimą, kad jų nacionalinės federacijos pripažintų 5.2.1 punkte nustatytus *nacionalinės antidopingo organizacijos* įgaliojimus savo šalyje ir teiktų reikiamą pagalbą *nacionalinei antidopingo organizacijai* įgyvendinant jų sporto šakos nacionalinę *testavimo* programą; iii) reikalavimą, kad jų nacionalinės federacijos visus paimitus mėginius tirtų naudodamosi WADA akredituotomis arba WADA patvirtintomis laboratorijomis, kaip numatyta 6.1 punkte; ir iv) reikalavimą, kad jų nacionalinių federacijų nustatytus nacionalinio lygmens antidopingo taisyklių pažeidimus vadovaujantis 8.1 punktu ir *Tarptautiniu rezultatų valdymo standartu* nagrinėtų nepriklausomai veikianti bylas nagrinėjanti kolegija.
- 20.3.3 Nustatyti kaip būtiną dalyvavimo sąlygą, kad visi *sportininkai*, kurie ruošiasi arba dalyvauja tarptautinės federacijos ar kurios nors iš jos narių leidžiamose rengti arba organizuojamose *varžybose* ar veikloje, ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis ir laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.3.4 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, reikalauti kaip būtinos dalyvavimo sąlygos, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.3.5 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo *švietimo* ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.

- 20.3.6 Reikalauti, kad *sportininkai*, kurie nėra nuolatiniai tarptautinės federacijos ar vienos iš jos narių nacionalinių federacijų nariai, sudarytų galimybes paimiti jų *mėginius* ir pateiktų tikslią ir naujausią informaciją apie savo buvimo vietą, kuri reikalinga pagal tarptautinės federacijos *Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą*, laikantis tarptautinės federacijos arba, atsižvelgiant į konkretų atvejį, *didžiųjų renginių organizatoriaus* tinkamumo dalyvauti sąlygų.¹⁰³
- 20.3.7 Reikalauti, kad kiekviena jų nacionalinė federacija kaip dalyvavimo sąlygą nustatytų taisykles, reikalaujančias, kad visi *sportininkai*, kurie ruošiasi arba dalyvauja nacionalinės federacijos ar kurios nors iš jos narių organizacijų leidžiamose rengti arba organizuojamose *varžybose* ar veikloje, ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių ir pripažintų *antidopingo organizacijos* rezultatų valdymo įgaliojimus.
- 20.3.8 Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su pažeidimu ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliočiai *antidopingo organizacijai* padėtų atlikti tyrimą.
- 20.3.9 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.
- 20.3.10 Įgalioti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* tarptautiniuose renginiuose ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.3.11 Sustabdyti visą finansavimą ar jo dalį jų narėmis esančioms arba pripažintoms nacionalinėms federacijoms narėms, kurios nesilaiko *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų*.
- 20.3.12 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus pagal savo įgaliojimus, taip pat atlikti tyrimą siekiant nustatyti ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję su kiekvienu dopingo vartojimo atveju, užtikrinti tinkamą *nuobaudų* vykdymą ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo nario* atžvilgiu, kai su antidopingo taisyklių pažeidimu yra susijęs *pažeidžiamas asmuo* arba *sportininkų pagalbinio personalo narys*, teikęs pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą.
- 20.3.13 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo *švietimą*, taip pat reikalauti, kad antidopingo *švietimą* vykdytų nacionalinės federacijos, derindamos su atitinkama *nacionaline antidopingo organizacija*.
- 20.3.14 Priimti paraiškas dalyvauti pasaulio čempionatuose ir kituose *tarptautiniuose renginiuose* tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtino *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisijungė ir (jeigu reikalaujama pagal 24.1.9 punktą) nepriimti paraiškų dėl *renginių* iš šalių, kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai ir (arba) *nacionalinės antidopingo organizacijos* nesilaiko *Kodekso* arba *tarptautinių standartų*.
- 20.3.15 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.3.16 Visapusiškai bendradarbiauti su WADA jai atliekant tyrimus pagal 20.7.14 punktą.
- 20.3.17 Nustatyti drausmės taisykles ir reikalauti, kad nacionalinės federacijos nustatytų drausmės taisykles siekdamas užtikrinti, kad *sportininkų pagalbinio personalo nariai*, vartojantys *draudžiamąsias medžiagas* ar *naudojantys draudžiamuosius metodus* be pateisinamos priežasties, negalėtų teikti pagalbos tarptautinei federacijai ar nacionalinei federacijai pavaldiems *sportininkams*.

¹⁰³ [20.3.6 punkto komentaras. Tokie sportininkai būtų, pavyzdžiui, profesionalų lygų sportininkai.]

20.3.18 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

20.3.19 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.

20.4 Nacionalinių olimpinių komitetų ir nacionalinių paralimpinių komitetų funkcijos ir pareigos

20.4.1 Užtikrinti, kad jų antidopingo politika ir taisyklės atitiktų Kodekso ir *tarptautinių standartų* reikalavimus.

20.4.2 Nustatyti reikalavimą kaip narystės sąlygą, kad jų nacionalinių federacijų ir kitų narių politika, taisyklės ir programos atitiktų *Kodeksą* bei *tarptautinius standartus*, ir imtis tinkamų priemonių atitikčiai užtikrinti.

20.4.3 Gerbti *nacionalinės antidopingo organizacijos* savarankiškumą jos šalyje ir nesikišti į jos veiklos sprendimus bei veiklą.

20.4.4. Reikalauti, kad nacionalinės federacijos savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pateiktų bet kokią informaciją, rodančią, kad galėjo būti padarytas antidopingo taisyklių pažeidimas ar susijusią su pažeidimu, ir bet kokiai tyrimus atlikti įgaliojai *antidopingo organizacijai* padėtų atlikti tyrimą.

20.4.5 Reikalauti, remiantis dalyvavimo olimpinėse ir paralimpinėse žaidynėse sąlyga, kad *sportininkai*, kurie nėra nuolatiniai nacionalinės federacijos nariai, bent jau sudarytų galimybes paimti jų *mėginius* ir pateiktų informaciją apie savo buvimo vietą, kaip reikalaujama pagal *Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą*, iš karto, kai tik *sportininkas* įtraukiamas į olimpinių žaidynių ar paralimpinių žaidynių kandidatų sąrašą ar kitą paskesnį registracijos dokumentą.

20.4.6 Bendradarbiauti su savo *nacionaline antidopingo organizacija* ir dirbti su savo vyriausybe įsteigiant *nacionalinę antidopingo organizaciją*, kai tokios dar nėra, su sąlyga, kad kol kas *nacionalinis olimpinis komitetas* ar jo paskirtas subjektas atlieka *nacionalinės antidopingo organizacijos* pareigas. Tose šalyse, kurios yra *regioninės antidopingo organizacijos* narės, *nacionalinis olimpinis komitetas*, bendradarbiaudamas su vyriausybe, atlieka aktyvų ir palaikantį vaidmenį atitinkamose savo *regioninėse antidopingo organizacijose*.

20.4.7 Reikalauti, kad kiekviena jų nacionalinė federacija kaip dalyvavimo sąlygą nustatytų taisykles (ar kitas priemones), reikalaujančias, kad visi *sportininkai*, kurie ruošiasi arba dalyvauja nacionalinės federacijos ar kurios nors iš jos narių organizacijų leidžiamose rengti arba organizuojamose *varžybose* ar veikloje, ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis ir laikytųsi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.

20.4.8 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.

20.4.9 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo *švietimo* ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.

20.4.10 Sustabdyti visą bet kurio antidopingo taisyklės pažeidusio *sportininko* ar *sportininkų pagalbinio personalo nario* finansavimą arba jo dalį per visą jo *diskvalifikacijos* laikotarpį.

- 20.4.11 Sustabdyti visą finansavimą ar jo dalį jų narėmis esančioms arba pripažintoms nacionalinėms federacijoms narėms, kurios nesilaiko *Kodekso* ir (arba) *tarptautinių standartų*.
- 20.4.12 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo *švietimą*, taip pat reikalauti, kad antidopingo *švietimą* vykdytų nacionalinės federacijos, derindamos su atitinkama *nacionaline antidopingo organizacija*.
- 20.4.13 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.4.14 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.4.15 Nustatyti drausmės taisykles siekiant užtikrinti, kad *sportininkų pagalbinio personalo nariai*, vartojantys *draudžiamąsias medžiagas* ar *naudojantys draudžiamuosius metodus* be pateisinamos priežasties, negalėtų teikti pagalbos *nacionaliniam olimpiniam komitetui* ar *nacionaliniam parolimpiniam komitetui* pavaldiems *sportininkams*.
- 20.4.16 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.4.17 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.
- 20.4.18 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti
 - a) *susitariančias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.

20.5 *Nacionalinių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos*¹⁰⁴

- 20.5.1 Veiklos sprendimus priimti ir veiklą vykdyti nepriklausomai nuo sporto organizacijų ir vyriausybių, taip pat be apribojimų drausti bet kokį *asmenų*, kurie tuo pačiu metu dalyvauja kokios nors tarptautinės federacijos, nacionalinės federacijos, *didžiųjų renginių organizatoriaus*, *nacionalinio olimpinio komiteto*, nacionalinio parolimpinio komiteto arba už sportą ar antidopingą atsakingos valdžios institucijos valdyme arba veikloje, dalyvavimą priimant jų veiklos sprendimus arba vykdant jų veiklą.¹⁰⁵
- 20.5.2 Nustatyti ir įgyvendinti antidopingo taisykles ir politiką, atitinkančias *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus*.
- 20.5.3 Bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.5.4 Skatinti *nacionalines antidopingo organizacijas* vykdyti abipusį *testavimą*.
- 20.5.5 Skatinti mokslinius tyrimus antidopingo srityje.
- 20.5.6 Jeigu skiriamas finansavimas, sustabdyti visą bet kurio antidopingo taisykles pažeidusio *sportininko* ar *sportininkų pagalbinio personalo nario* finansavimą arba jo dalį visu jo *diskvalifikacijos* laikotarpiu.
- 20.5.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu ir užtikrinti tinkamą *nuobaudų* vykdymą.

¹⁰⁴ [20.5 punkto komentaras. Kai kuriose mažesnėse šalyse tam tikras šiame punkte nustatytas pareigas nacionalinės antidopingo organizacijos gali perduoti regioninėms antidopingo organizacijoms.]

¹⁰⁵ [20.5.1 punkto komentaras. Tuo nacionalinei antidopingo organizacijai nebūtų draudžiama, pavyzdžiui, veikti kaip didžiųjų renginių organizatoriaus ar kitos antidopingo organizacijos įgaliotai trečiajai šaliai.]

- 20.5.8 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.
- 20.5.9 Kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija* savo atitinkamoje šalyje veikia kaip švietimo institucija.
- 20.5.10 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.5.11 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.5.12 Pagal savo įgaliojimus automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo* atžvilgiu, kai bet koki antidopingo taisyklių pažeidimą padaro *pažeidžiamas asmuo*, ir automatiškai atlikti tyrimą *sportininkų pagalbinio personalo nario*, teikusio pagalbą daugiau nei vienam *sportininkui*, kuris buvo pripažintas padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, atžvilgiu.
- 20.5.13 Visapusiškai bendradarbiauti su WADA jai atliekant tyrimus pagal 20.7.14 punktą.
- 20.5.14 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.5.15 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.
- 20.5.16 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti
a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.

20.6 *Didžiųjų renginių organizatorių funkcijos ir pareigos*

- 20.6.1 Nustatyti ir įgyvendinti *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus* atitinkančią savo *renginių* antidopingo politiką ir taisykles.
- 20.6.2 Imtis reikiamų veiksmų siekiant nuo *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* pažeidimų atgrasyti
a) *susitariančiąsias šalis*, kaip numatyta 24.1 punkte ir *Tarptautiniame standarte dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*, ir b) bet kurias kitas jos prižiūrimas sporto organizacijas, kaip numatyta 12 straipsnyje.
- 20.6.3 Įgalinti parengti *nepriklausomų stebėtojų programą* ir padėti ją įgyvendinti.
- 20.6.4 Kaip būtiną dalyvavimo sąlygą nustatyti reikalavimą, kad visi *renginiui* besiruošiantys arba jame dalyvaujantys *sportininkai* ir visi su šiais *sportininkais* susiję *sportininkų pagalbinio personalo nariai* įsipareigotų laikytis ir laikytųsi *Kodeksą* atitinkančių antidopingo taisyklių.
- 20.6.5 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.6.6 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo švietimo ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius

šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.

- 20.6.7 Aktyviai tirti visus galimus antidopingo taisyklių pažeidimus savo įgaliojimų ribose, taip pat kiekvienu atveju atlikti tyrimą, ar *sportininkų pagalbinis personalas* arba kiti *asmenys* galėjo būti susiję dopingo vartojimu.
- 20.6.8 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.
- 20.6.9 Priimti paraiškas dalyvauti *renginiuose* tik iš tų šalių, kurių vyriausybės ratifikavo, priėmė, patvirtinto *UNESCO konvenciją* ar prie jos prisijungė ir (jeigu reikalaujama pagal 24.1.9 punktą) nepriimti paraiškų dėl *renginių* iš šalių, kurių *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, *nacionaliniai parolimpiniai komitetai* ir (arba) *nacionalinės antidopingo organizacijos* nesilaiko *Kodekso* arba *tarptautinių standartų*.
- 20.6.10 Bendradarbiauti su atitinkamomis nacionalinėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis *antidopingo organizacijomis*.
- 20.6.11 Gerbti laboratorijų veiklos nepriklausomumą, kaip numatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.
- 20.6.12 Nustatyti 2.11 punkto įgyvendinimo politiką arba taisyklę.

20.7 WADA funkcijos ir pareigos

- 20.7.1 Priimti *Kodeksą* ir WADA patvirtinta deklaracija įsipareigoti savo funkcijas ir pareigas vykdyti pagal *Kodekso* reikalavimus.¹⁰⁶
- 20.7.2 Nustatyti ir įgyvendinti *Kodeksą* ir *tarptautinius standartus* atitinkančią antidopingo politiką ir taisykles.
- 20.7.3 Teikti pagalbą ir gaires *pasirašiusiosioms šalims* dedant pastangas laikytis *Kodekso* ir *tarptautinių standartų* bei vykdyti reikalavimų laikymosi stebėseną pagal *Kodekso 24.1 punktą* ir *Tarptautinio standarto dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* reikalavimus.
- 20.7.4 Patvirtinti *Kodekso* įgyvendinimui taikytinus *tarptautinius standartus*.
- 20.7.5 Akredituoti laboratorijas *mėginiams* tirti ir atnaujinti jų akreditaciją arba patvirtinti kitus subjektus *mėginiams* tirti.
- 20.7.6 Rengti ir skelbti geros praktikos gaires ir modelius.
- 20.7.7 WADA sportininkų komiteto rekomendacija WADA vykdomojo komitetui patvirtinimui pateikti *Sportininkų* antidopingo teisių aktą, kuriame vienoje vietoje būtų išdėstytos *Kodekse* ir *tarptautiniuose standartuose* konkrečiai nustatytos *sportininkų* teisės, bei kitus suderintus gerosios praktikos principus, susijusius su bendra *sportininkų* teisių apsauga antidopingo srityje.
- 20.7.8 Skatinti, vykdyti, įgalinti vykdyti, finansuoti ir koordinuoti mokslinius tyrimus antidopingo srityje ir skatinti *švietimą* antidopingo klausimais.
- 20.7.9 Parengti ir įgyvendinti veiksmingą *nepriklausomų stebėtojų programą* ir kitokias *renginių* konsultacines programas.
- 20.7.10 Ypatingomis aplinkybėmis ir WADA generalinio direktoriaus nurodymu vykdyti *testavimą* savo iniciatyva arba kitų *antidopingo organizacijų* prašymu ir bendradarbiauti su

¹⁰⁶ [20.7.1 punkto komentaras. Vykdydama pasirašiusiųjų šalių atitikties *Kodeksui* stebėseną, dėl savo funkcijų WADA negali būti pasirašiusioji šalis.]

atitinkamomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis organizacijomis ir įstaigomis, įskaitant pagalbą atliekant apklausas ir tyrimus, bet tuo neapsiribojant¹⁰⁷

- 20.7.11 Konsultuojantis su tarptautinėmis federacijomis, *nacionalinėmis antidopingo organizacijomis* ir *didžiųjų renginių organizatoriais*, tvirtinti nustatyto testavimo ir mėginių tyrimo programas.
- 20.7.12 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, kaip būtinos dalyvavimo sąlygos reikalauti, kad visi jo (taip pat paskirtų *įgaliotų trečiųjų šalių*) valdybos nariai, direktoriai, vadovai ir darbuotojai, kurie yra susiję su kuriuo nors *dopingo kontrolės* aspektu, kaip *asmenys* įsipareigotų laikytis *Kodeksą* atitinkančių tiesioginiams ir tyčiniams nusižengimams taikomų antidopingo taisyklių arba laikytis analogiškų *pasirašiusiosios šalies* nustatytų taisyklių ir norminių aktų.
- 20.7.1 Atsižvelgiant į taikomus įstatymus, sąmoningai jokiose su *dopingo kontrole* susijusiose pareigose (išskyrus patvirtintas antidopingo *švietimo* ar reabilitacijos programas) neįdarbinti jokio *asmens*, kuris pagal *Kodeksą* yra *laikinas nušalintas* arba kuriam yra skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis, arba, jei *asmeniui Kodeksas* netaikomas, jei jis per praėjusius šešerius (6) metus tiesiogiai ir sąmoningai vykdė veiksmus, kurie būtų buvę antidopingo taisyklių pažeidimu, jei tam *asmeniui* būtų buvęs taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 20.7.14 Pradėti savo tyrimus dėl antidopingo taisyklių pažeidimų, *pasirašiusiųjų šalių* ir WADA akredituotų laboratorijų *Kodeksą* nesilaikymo atvejų ir kitos veiklos, kuria gali būti sudaromos sąlygos vartoti dopingą.

20.8 Bendradarbiavimas dėl trečiųjų šalių taisyklių

Pasirašiusiosios šalys, bendradarbiaudamos tarpusavyje, su WADA ir vyriausybėmis, skatina *sportininkų pagalbinio personalo*, kuriam *Kodeksas* nėra taikomas, priežiūrą vykdančias profesines asociacijas ir institucijas nustatyti taisykles, kuriomis būtų draudžiamas elgesys, kuris būtų laikomas antidopingo taisyklių pažeidimu, jei jį padarytų *sportininkų pagalbinio personalo narys*, kuriam būtų taikomas *Kodeksas*.

21 STRAIPSNIS. PAPILDOMOS SPORTININKŲ IR KITŲ ASMENŲ FUNKCIJOS IR PAREIGOS

21.1 Sportininkų funkcijos ir pareigos

- 21.1.1 Būti susipažinus su visa remiantis *Kodeksu* priimta taikoma antidopingo politika ir taisyklėmis ir jų laikytis.
- 21.1.2 Visada sudaryti galimybes *mėginiams* paimti.¹⁰⁸
- 21.1.3 Antidopingo srityje priimti atsakomybę už tai, ką jie nuryja ir vartoja (naudoja).
- 21.1.4 Informuoti medicinos personalą apie savo įsipareigojimą *nevertoti draudžiamųjų medžiagų* ir *nenaudoti draudžiamųjų metodų* ir užtikrinti, kad bet koku gaunamu medicininio gydymu nebūtų pažeista pagal *Kodeksą* nustatyta antidopingo politika ir taisyklės.
- 21.1.5 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet koki *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kad *sportininkas* padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.

¹⁰⁷ [20.7.10 punkto komentaras. Nors WADA nėra testavimo institucija, ji pasilieka teisę ypatingomis aplinkybėmis atlikti savo testus, kai atitinkama antidopingo organizacija tinkamai neišsprendė jai nurodytų problemų.]

¹⁰⁸ [21.1.2 punkto komentaras. Tinkamai atsižvelgus į sportininko žmogaus teises ir privatumą, teisėtu kovos su dopingo vartojimo tikslu kartais gali prireikti mėginius paimti vėlai vakare arba anksti ryte. Pavyzdžiui, yra žinoma, kad kai kurie sportininkai tomis valandomis nedidelėmis dozėmis naudoja EPO, kad ryte jis nebūtų aptiktas.]

- 21.1.6 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.¹⁰⁹
- 21.1.7 Bet kurios įgaliojimus *sportininko* atžvilgiu turinčios *antidopingo organizacijos* prašymu atskleisti savo *pagalbinio personalo narių* tapatybes.

21.2 Sportininkų pagalbinio personalo funkcijos ir pareigos

- 21.2.1 Būti susipažinus su visa remiantis *Kodeksu* priimta antidopingo politika ir taisyklėmis, kurios taikomos jiems ar *sportininkams*, kuriems jie teikia pagalbą, bei jų laikytis.
- 21.2.2 Bendradarbiauti vykdant *sportininkų testavimo* programą.
- 21.2.3 Daryti įtaką *sportininko* puoselėjamoms vertybėms ir elgsenai skatinant nusistatymą prieš dopingą.
- 21.2.4 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet koki *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kad jie padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.
- 21.2.5 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.¹¹⁰
- 21.2.6 *Sportininkų pagalbinis personalas* neturi vartoti (naudoti) ar turėti *draudžiamųjų medžiagų* ar *draudžiamųjų metodų* be pateisinamos priežasties.¹¹¹

21.3 Kitų asmenų, kuriems taikomas Kodeksas, funkcijos ir pareigos

- 21.3.1 Būti susipažinus su visa remiantis *Kodeksu* priimta antidopingo politika ir taisyklėmis, kurios yra jiems taikomos.
- 21.3.2 Savo *nacionalinei antidopingo organizacijai* ir tarptautinei federacijai pranešti apie bet koki *nepasirašiusiosios šalies* sprendimą, kad jie padarė antidopingo taisyklių pažeidimą per pastaruosius dešimt (10) metų.
- 21.3.3 Bendradarbiauti su *antidopingo organizacijomis* tiriant antidopingo taisyklių pažeidimus.

21.4 Regioninių antidopingo organizacijų funkcijos ir pareigos

- 21.4.1 Užtikrinti, kad šalys narės nustatytų ir įgyvendintų *Kodeksą* atitinkančias taisykles, politiką ir programas.
- 21.4.2 Reikalauti kaip narystės sąlygos, kad šalis narė pasirašytų oficialią *regioninės antidopingo organizacijos* narystės anketą, kurioje būtų aiškiai nurodytas pareigų antidopingo srityje delegavimas *regioninei antidopingo organizacijai*.
- 21.4.3 Bendradarbiauti su kitomis atitinkamomis nacionalinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir įstaigomis bei kitomis antidopingo organizacijomis.
- 21.4.4 Skatinti *nacionalinių antidopingo organizacijų* ir *regioninių antidopingo organizacijų* abipusį testavimą.
- 21.4.5 Skatinti atitinkamas *antidopingo organizacijas* stiprinti gebėjimus ir teikti pagalbą.
- 21.4.6 Skatinti mokslinius tyrimus antidopingo srityje.

¹⁰⁹ [21.1.6 punkto komentaras. Nors pagal *Kodeksą* nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti pasirašiusiosios šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

¹¹⁰ [21.2.5 punkto komentaras. Nors pagal *Kodeksą* nebendradarbiavimas nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, jis gali būti pasirašiusiosios šalies taisyklėse nustatytų drausmės priemonių taikymo pagrindas.]

¹¹¹ [21.2.6 punkto komentaras. Tais atvejais, kai *sportininko pagalbinio personalo nario* be pateisinamos priežasties vartojama (naudojama) *draudžiamoji medžiaga* ar *draudžiamasis metodas* arba jų asmeninis turėjimas pagal *Kodeksą* nėra antidopingo taisyklių pažeidimas, turėtų būti taikomos kitos sporto drausmės taisyklės. Treneriai ir kiti *sportininkų pagalbinio personalo nariai* dažnai yra sektini pavyzdžiai *sportininkams*. Jų asmeninis elgesys turėtų būti suderinamas su jų pareiga savo *sportininkus* skatinti nevartoti dopingo.]

21.4.7 Pagal *Tarptautinio švietimo standarto* reikalavimus planuoti, įgyvendinti, vertinti ir skatinti antidopingo švietimą.

22 STRAIPSNIS. VYRIAUSYBIŲ DALYVAVIMAS¹¹²

Savo įsipareigojimą laikytis *Kodekso* kiekviena vyriausybė patvirtina pasirašydama 2003 m. kovo 3 d. Kopenhagos deklaraciją dėl antidopingo sporte ir ratifikuodama, priimdama, patvirtindama *UNESCO konvenciją* arba prisijungdama prie jos.

Pasirašiusiosios šalys supranta, kad dėl kiekvienos vyriausybės taikomos priemonės sprendžia pati vyriausybė ir joms taikomi tarptautinės teisės įsipareigojimai bei jos pačios įstatymai ir norminiai aktai. Nors vyriausybėms yra privalomi tik atitinkamų tarptautinių tarpvyriausybinių sutarčių (ir, visų pirma, *UNESCO konvencijos*) reikalavimai, tolesniuose punktuose išdėstyti *pasirašiusiųjų šalių* lūkesčiai dėl pagalbos joms įgyvendinant *Kodeksą*.

- 22.1 Kiekviena vyriausybė turėti imtis visų veiksmų ir priemonių, būtinų laikantis *UNESCO konvencijos*.
- 22.2 Kiekviena vyriausybė turėti priimti teisės aktus, reglamentavimo taisykles, politiką ar administracinę praktiką, kuriais būtų reglamentuojamas: bendradarbiavimas ir keitimasis informacija su *antidopingo organizacijomis*; *antidopingo organizacijų* keitimasis duomenimis, kaip numatyta *Kodekse*; neribojamas šlapimo ir kraujo mėginių pervežimas užtikrinant jų saugumą ir neliečiamumą; atsižvelgiant į taikomus sienų kontrolės, imigracijos ir prieigos reikalavimus bei reguliavimo taisykles, neribojamas *dopingo kontrolės* pareigūnų įėjimas ir išėjimas bei neribota *dopingo kontrolės* pareigūnų prieiga prie visų *tarptautinio lygmens sportininkų* arba *nacionalinio lygmens sportininkų* gyvenamųjų arba treniruočių vietų siekiant atlikti testus iš anksto nepranešus.
- 22.3 Kiekviena vyriausybė turėtų priimti taisykles, norminius aktus arba principus, pagal kuriuos drausmės priemonės būtų taikomos su *dopingo kontrole*, sporto veikla arba medicinos priežiūra sporte susijusiems, taip pat ir priežiūros funkcijas vykdančioms pareigūnams ir darbuotojams, kurių veiksmai būtų laikomi antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu tokiems *asmenims* būtų taikomos *Kodeksą* atitinkančios taisyklės.
- 22.4 Nei viena vyriausybė neturėtų leisti *asmeniui* vykdyti jokių su *dopingo kontrole*, sporto veikla arba medicinos priežiūra sporte susijusių pareigų, įskaitant ir priežiūros funkcijas, jei šis *asmuo*: i) už antidopingo taisyklių pažeidimą pagal *Kodeksą* yra *diskvalifikuotas* arba, ii) jei jis nepavaldus *antidopingo organizacijai* ir *diskvalifikacija* nebuvo nagrinėjama taikant *rezultatų valdymo* procesą pagal *Kodeksą*, yra pripažintas kaltu ar nagrinėjant jo baudžiamąją, drausmės ar profesinę bylą nustatyta, kad savo atliktais veiksmais jis būtų padaręs antidopingo taisyklių pažeidimą, jeigu tokiame *asmeniui* būtų taikytinos taisyklės pagal *Kodeksą* – tokiu atveju šio *asmens diskvalifikacija* turėtų galioti šešerius (6) metus nuo sprendimo baudžiamojoje, profesinėje arba drausmės byloje priėmimo arba tiek, kiek trunka skirta baudžiamoji, drausmės arba profesinė sankcija, atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis yra ilgesnis.
- 22.5 Kiekviena vyriausybė turėtų skatinti visų jos viešųjų tarnybų ar įstaigų ir *antidopingo organizacijų* bendradarbiavimą su *antidopingo organizacijomis*, kad laiku būtų keičiamasi kovojant su dopingu naudinga informacija, jei tai nėra teisiskai draudžiama.
- 22.6 Kiekviena vyriausybė turėtų gerbti arbitražą kaip pirmumo priemonę sprendžiant su dopingu susijusius ginčus, atsižvelgdama į žmogaus ir pagrindines teises bei galiojančią nacionalinę teisę.

¹¹² [22 straipsnio komentaras. Dauguma vyriausybių negali būti privačių nevyriausybinių dokumentų, kaip antai *Kodeksas*, šalimi ar jais saistomos. Todėl vyriausybės nėra raginamos pasirašyti *Kodeksą*, o kviečiamos pasirašyti Kopenhagos deklaraciją ir ratifikuoti, priimti, patvirtinti *UNESCO konvenciją* arba prie jos prisijungti. Nors priėmimo mechanizmai gali būti skirtingi, kovos su dopingu pastangos įgyvendinant *Kodekse* aprašytą koordinuotą ir suderintą programą yra labai svarbios bendros sporto judėjimo ir vyriausybių pastangos.

Šiame straipsnyje išdėstyta tai, ko pasirašiusiosios šalys aiškiai tikisi iš vyriausybių. Tačiau tai yra tiesiog „lūkesčiai“, nes vyriausybės tik yra „įpareigos“ laikytis *UNESCO konvencijos* reikalavimų.]

- 22.7 Kiekviena vyriausybė, kuri savo šalyje neturi *nacionalinės antidopingo organizacijos*, turėtų su savo *nacionaliniu olimpinio komitetu* dirbti ją įkuriant.
- 22.8 Kiekviena vyriausybė turėtų gerbti *nacionalinės antidopingo organizacijos* arba *regioninės antidopingo organizacijos*, kuriai jos šalis priklauso, bei WADA akredituotos arba patvirtintos laboratorijos savarankiškumą jos šalyje ir nesikišti į jų veiklos sprendimus bei veiklą.
- 22.9 Jokia vyriausybė neturėtų riboti WADA prieigos prie *pasirašiusiosios šalies, pasirašiusiosios šalies narės* arba WADA akredituotos arba patvirtintos laboratorijos turimų arba kontroliuojamų dopingo *mėginių* arba antidopingo dokumentų ar informacijos.
- 22.10 Jeigu vyriausybė neratifikuoja, nepriima, nepatvirtina *UNESCO konvencijos* ar prie jos neprisijungia, jai gali būti neleidžiama teikti paraiškas *renginiams* ir (arba) juos rengti, kaip numatyta 20.1.11, 20.3.14 ir 20.6.9 punktuose, o UNESCO pripažinus, kad vyriausybė nesilaiko *UNESCO konvencijos*, jai gali būti skiriamos reikšmingos UNESCO ir WADA nustatytos sankcijos.

KETVIRTA DALIS

PRIĖMIMAS, LAIKYMASIS, KEITIMAS IR AIŠKINIMAS

23 STRAIPSNIS. PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

23.1 Kodekso priėmimas

- 23.1.1 Kodeksą *pasirašančiomis šalimis* gali būti šie subjektai: Tarptautinis olimpinis komitetas, tarptautinės federacijos, Tarptautinis paralimpinis komitetas, *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai parolimpiniai komitetai, *didžiųjų renginių organizatoriai*, *nacionalinės antidopingo organizacijos* ir kitos didelės reikšmės sporte turinčios organizacijos.
- 23.1.2 Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinio olimpinio komiteto pripažįstamos tarptautinės federacijos, Tarptautinis paralimpinis komitetas, *nacionaliniai olimpiniai komitetai*, nacionaliniai paralimpiniai komitetai, *nacionalinės antidopingo organizacijos* ir vienos ar kelių minėtų subjektų pripažįstami *didžiųjų renginių organizatoriai pasirašančiosiomis šalimis* tampa pasirašydamos priėmimo deklaraciją arba kitą WADA priimtą priėmimo formą.
- 23.1.3 Bet kuris kitas 23.1.1 punkte nurodytas subjektas prašymą tapti *pasirašančiąja šalimi* gali pateikti WADA. Prašymas svarstomas remiantis WADA priimta politika. Šiuos prašymus WADA priima vadovaudamasi šioje politikoje WADA nustatytais sąlygomis ir reikalavimais.¹¹³ WADA priėmus prašymą, pareiškėjas *pasirašančiąja šalimi* tampa po to, kai pasirašo Kodekso priėmimo deklaraciją ir pritaria pareiškėjui WADA nustatytiems sąlygoms ir reikalavimams.
- 23.1.4 Visų priimtųjų sąrašą WADA skelbia viešai.

23.2 Kodekso įgyvendinimas

- 23.2.1 *Pasirašiusiosios šalys* galiojančias Kodekso nuostatas įgyvendina nustatydamos politiką, norminius teisės aktus, taisykles ar reglamentas pagal savo įgaliojimus ir atitinkamose savo atsakomybės srityse.
- 23.2.2 Šiuos straipsnius ir punktus, kai jie taikomi *antidopingo organizacijos* vykdomos *antidopingo veiklos* sričiai, *pasirašiusiosios šalys* privalo įgyvendinti be esminių pakeitimų (leidžiami bet kokie neesminiai redakciniai pakeitimai nurodant organizacijos pavadinimą, sporto šaką, dalių numerius ir kt.):¹¹⁴
- 1 straipsnis (Dopingo apibrėžtis);
 - 2 straipsnis (Antidopingo taisyklių pažeidimai);
 - 3 straipsnis (Dopingo įrodymas);

¹¹³ [23.1.3 punkto komentaras. Pavyzdžiui, taikoma sąlyga ir reikalavimas, kad subjektas skirtų finansinį įnašą WADA administracinėms, stebėsenos ir atitikties vertinimo išlaidoms, susijusioms su prašymo procesu ir subjekto vėlesniu pasirašiusiosios šalies statusu, padengti.]

¹¹⁴ [23.2.2 punkto komentaras. Nė viena Kodekso nuostata antidopingo organizacijai neužkerta kelio priimti ir įgyvendinti savo pačios konkrečias drausmės taisykles dėl sportininkų pagalbinio personalo veiksmų, susijusių su dopingu, kurie patys nesudaro antidopingo taisyklių pažeidimo pagal Kodeksą. Pavyzdžiui, nacionalinė ar tarptautinė federacija galėtų atsisakyti pratęsti trenerio licenciją, kai keli jo treniruojami sportininkai yra pažeidę antidopingo taisykles.]

- 4.2.2 punktas (*Nurodytosios medžiagos arba nurodytieji metodai*);
- 4.2.3 punktas (*Medžiagos, kuriomis piktnaudžiaujama*);
- 4.3.3 punktas (*WADA nustatytas Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas*);
- 7.7 punktas (*Pasitraukimas iš sporto*);
- 9 straipsnis (*Automatiškas individualių rezultatų anuliavimas*);
- 10 straipsnis (*Asmenims taikomos sankcijos*);
- 11 straipsnis (*Komandoms taikomos nuobaudos*);
- 13 straipsnis (*Apeliacijos*), išskyrus 13.2.2, 13.6 ir 13.7 punktus;
- 15.1 punktas (*Automatinis sprendimų privalomumas*);
- 17 straipsnis (*Senaties terminas*);
- 26 straipsnis (*Kodekso aiškinimas*);
- 1 priedas (*Apibrėžtys*).

Į *pasirašiusiosios šalies* taisyklės negalima įtraukti jokios papildomos nuostatos, kuria būtų pakeista šiame straipsnyje išvardytų straipsnių ir punktų esmė. *Pasirašiusiosios šalies* taisyklėse privalo būti aiškiai pripažinti Kodekso komentarai ir komentarams suteikiamas toks pats statusas, kokį jie turi Kodekse. Tačiau jokia šio Kodekso nuostata *pasirašiusiajai šaliai* nedraudžia nustatyti ne kovos su dopingu, o kitais tikslais taikytinų saugos, medicininių, kvalifikacijos ar elgesio kodekso taisyklių.¹¹⁵

23.2.3 Įgyvendinant *Kodeksą pasirašiusiosios šalys* yra raginamos naudoti WADA rekomenduojamus geriausios praktikos modelius.

23.3 Antidopingo programų įgyvendinimas

Pasirašiusiosios šalys skiria pakankamus išteklius visų sričių antidopingo programoms, atitinkančioms *Kodeksą* ir tarptautinius standartus, įgyvendinti.

24 STRAIPSNIS. KODEKSO IR UNESCO KONVENCIJOS NUOSTATŲ LAIKYMOSI STEBĖSENA IR UŽTIKRINIMAS

24.1 Kodekso nuostatų laikymosi stebėseną ir užtikrinimas¹¹⁶

24.1.1 Kodekso ir tarptautinių standartų nuostatų laikymosi *pasirašiusiųjų šalių* veikloje stebėseną WADA vykdo vadovaudamasi *Tarptautiniu standartu dėl kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*.

24.1.2 Siekiant palengvinti stebėseną, kiekviena *pasirašiusioji šalis* WADA nustatyta tvarka ir terminais WADA praneša apie tai, kaip ji laikosi Kodekso ir tarptautinių standartų.

¹¹⁵ [23.2.2 punkto komentaras. Pavyzdžiui, tarptautinė federacija galėtų nustatyti elgesio kodekso taisyklę, draudžiančią sportininkui vartoti kokainą arba jo turėti ne varžybų metu dėl reputacijos arba sveikatos priežasčių. Įmdama dopingo kontrolės mėginius ne varžybų metu, tokia tarptautinė federacija laboratorijų testus dėl kokaino galėtų vykdyti remdamasi savo elgesio kodekso vykdymo politika. Tačiau tarptautinės federacijos elgesio kodekse už kokaino vartojimą varžybose nebūtų galima nustatyti papildomų sankcijų, nes tai numatyta Kodekse įtvirtintose sankcijose. Kitos taisyklės galėtų reglamentuoti, pavyzdžiui, alkoholio vartojimą arba deguonies naudojimą. Tarptautinė federacija dopingo kontrolės testo rezultatais taip pat galėtų naudotis kontroliuodama kvalifikacinę atitiktį remiantis translyčių asmenų ir kitomis kvalifikacijos taisyklėmis.]

¹¹⁶ [24.1 punkto komentaras. Specifinių 24.1 punkto sąvokų apibrėžtys pateiktos Kodekso 1 priedo pabaigoje.]

Ataskaitose *pasirašiusioji šalis* pateikia visą tikslią WADA reikalaujamą informaciją ir paaikšina priemones, taikomas *reikalavimų laikymosi trūkumams* ištaisyti.

- 24.1.3 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nepateikia WADA pagal 24.1.1 punktą reikalaujamos tikslios informacijos, tai laikoma *Kodekso nuostatų nesilaikymu*; jų nesilaikymu laikoma ir tai, kad *pasirašiusioji šalis* nepateikia WADA tikslios informacijos, kurią reikia pateikti pagal kitus *Kodekso* arba *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* ar kito *tarptautinio standarto* straipsnius.
- 24.1.4 Jeigu *Kodekso nuostatų* (dėl įsipareigojimų teikti informaciją arba kitų nuostatų) *nesilaikoma*, WADA atlieka *Tarptautiniame standarte dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* nustatytas taisomąsias procedūras. Jeigu *pasirašiusioji šalis* arba jos įgaliota šalis iki nurodyto termino neištaiso *reikalavimų laikymosi trūkumo*, WADA *pasirašiusiajai šaliai* siunčia oficialių pranešimą, kuriame pareiškia, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko reikalavimų, nurodo 24.1.12 punkte nustatytame galimų nuobaudų sąraše numatytas nuobaudas, kurias WADA siūlo taikyti už šį reikalavimų laikymosi trūkumą, ir sąlygas, kurias WADA siūlo įvykdyti, kad *pasirašiusioji šalis* *vėl būtų įtraukta į Kodekso besilaikančių pasirašiusiųjų šalių sąrašą* (WADA Vykdomajam komitetui patvirtinus tokius veiksmus). Tas pranešimas bus skelbiamas viešai pagal *Tarptautinį standartą dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje*.
- 24.1.5 Jeigu *pasirašiusioji šalis* per dvidešimt vieną dieną (21) nuo oficialaus pranešimo gavimo neužginčija WADA įtarimų dėl reikalavimų laikymosi trūkumo, pasiūlytų nuobaudų arba *statuso atkūrimo sąlygų*, bus laikoma, kad su įtarimais dėl reikalavimų laikymosi trūkumo sutinkama, siūlomos nuobaudos ir *statuso atkūrimo sąlygos* bus laikomos priimtomis, o pranešimas automatiškai taps galutiniu sprendimu ir WADA bus pateiktas kaip galutinis sprendimas ir (neapribojant teisės pateikti 13.6 punkte numatytą skundą) bus vykdomas nedelsiant pagal 24.1.9 punkto nuostatas. Apie sprendimą bus pranešta viešai, kaip numatyta *Tarptautiniame standarte dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* ar kituose *tarptautiniuose standartuose*.
- 24.1.6 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nori ginčyti WADA įtarimus dėl reikalavimų laikymosi trūkumo ir (arba) WADA siūlomas nuobaudas, ir (arba) *statuso atkūrimo sąlygas*, ji privalo apie tai pranešti WADA raštu per dvidešimt vieną (21) dieną nuo WADA pranešimo gavimo dienos. Tokiu atveju pagal *Tarptautinį standartą dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* WADA pateikia oficialų pranešimą apie ginčą CAS ir ginčą sprendžia CAS Bendrųjų arbitražo bylų skyrius. Pareiga remiantis tikimybių pusiausvyros principu CAS teisėjų kolegijai įrodyti, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko *Kodekso*, tenka WADA (jei tai yra ginčijama). Jeigu CAS kolegija nusprendžia, kad WADA šią pareigą įvykdė, o *pasirašiusioji šalis* dar ginčija WADA pasiūlytas nuobaudas ir (arba) *statuso atkūrimo sąlygas*, CAS kolegija, remdamasi atitinkamomis *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* nuostatomis, taip pat nusprendžia: a) kokias nuobaudas iš *Kodekso 24.1.12 punkte* nustatyto galimų nuobaudų sąrašo reikėtų skirti; ir b) kokias sąlygas reikėtų reikalausti iš *pasirašiusiosios šalies* įvykdyti, kad jos *statusą būtų galima atkurti*.
- 24.1.7 WADA viešai praneš, kad byla perduota spręsti CAS. Teisę įstoti į bylą ir joje dalyvauti kaip bylos šalis turi bet kuris iš toliau nurodytų *asmenų*, jeigu apie įstojimą į bylą praneša per dešimt (10) dienų nuo WADA pranešimo paskelbimo dienos:
- 24.1.7.1 Tarptautinis olimpinis komitetas ir (arba) Tarptautinis paralimpinis komitetas (atitinkamai), *nacionalinis olimpinis komitetas* ir (arba) nacionalinis paralimpinis komitetas (atitinkamai), jeigu sprendimas gali turėti įtakos olimpinėms žaidynėms arba paralimpinėms žaidynėms (įskaitant sprendimus, turinčius įtakos teisei atvykti į olimpines arba paralimpines žaidynes ir (arba) jos dalyvauti); ir
- 24.1.7.2 tarptautinė federacija, kai sprendimas gali turėti įtakos dalyvavimui tarptautinės federacijos pasaulio čempionatuose ir (arba) kituose *tarptautiniuose renginiuose*, ir (arba) šalies paraiškai, kuri buvo pateikta dėl tarptautinės federacijos pasaulio čempionatų ir (arba) kitų *tarptautinių renginių* rengimo.

Kiekvienas byloje kaip bylos šalis norintis dalyvauti *asmuo* privalo kreiptis į CAS per dešimt (10) dienų nuo WADA pranešimo, kad byla perduota spręsti CAS, paskelbimo. CAS leidžia įstoti į bylą i) jeigu visos kitos bylos šalys sutinka; arba ii) jeigu pareiškėjas įrodo, kad turi pakankamai teisinių su bylos rezultatais susijusių interesų, kad galėtų pagrįsti savo dalyvavimą byloje kaip bylos šalis.

- 24.1.8 Apie CAS sprendimą dėl ginčo viešai praneš CAS ir WADA. Sprendimas yra galutinis ir vykdytinas iš karto pagal 24.1.9 punktą, tik pagal Šveicarijos teisę suteikiama teisė ginčyti sprendimą Šveicarijos federaliniame teisme.
- 24.1.9 Galutiniai remiantis 24.1.5 arba 24.1.8 punktu priimti sprendimai, kuriuose pripažįstama, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko reikalavimų, skiriamos nuobaudos už tokį reikalavimų nesilaikymą ir (arba) nustatomos sąlygos, kurias *pasirašiusioji šalis* turi įvykdyti, kad *vėl būtų įtraukta į Kodekso besilaikančių pasirašiusiųjų šalių sąrašą*, ir 24.1.10 punkte numatyti CAS priimti sprendimai yra taikytini visame pasaulyje ir visų kitų *pasirašiusiųjų šalių* pagal jų kompetenciją ir atitinkamose jų atsakomybės srityse yra pripažįstami, gerbiami visapusiškai vykdomi.
- 24.1.10 Jeigu *pasirašiusioji šalis* nori ginčyti WADA įtarimą, kad *pasirašiusioji šalis* dar neįvykdė visų jai nustatytų *statuso atkūrimo* sąlygų, todėl dar neturi teisės *būti įtraukta į Kodekso besilaikančių pasirašiusiųjų šalių sąrašą*, *pasirašiusioji šalis* privalo per dvidešimt vieną (21) dieną nuo WADA įtarimų gavimo dienos raštu informuoti WADA. Tokiu atveju pagal 24.1.6-24.1.8 punktus WADA pateikia oficialų pranešimą apie ginčą CAS ir ginčą sprendžia CAS Bendrųjų arbitražo bylų skyrius. Pareiga remiantis tikimybių pusiausvyros principu CAS teisėjų kolegijai įrodyti, kad *pasirašiusioji šalis* dar neįvykdė visų jai nustatytų sąlygų, todėl neturi teisės į tai, kad jos *statusas būtų atkurtas*, tenka WADA. Sprendimas yra galutinis ir vykdytinas iš karto pagal 24.1.9 punktą, tik pagal Šveicarijos teisę suteikiama teisė ginčyti sprendimą Šveicarijos federaliniame teisme.
- 24.1.11 Įvairūs Kodekse ir tarptautiniuose standartuose *pasirašiusiosioms šalims* nustatyti reikalavimai pagal jų santykinę svarbą kovojant prieš dopingo vartojimą sporte remiantis Tarptautiniu standartu dėl Kodekso laikymosi *pasirašiusiųjų šalių veikloje* yra skirstomi į esminius, didelio prioriteto ir bendruosius. Ši klasifikacija, remiantis Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi *pasirašiusiųjų šalių veikloje* 10 straipsniu, yra vienas svarbiausių veiksmų nustatant, kokios nuobaudos turėtų būti skiriamos atitinkamo (-ų) reikalavimo (-ų) nesilaikymo atveju. *Pasirašiusioji šalis* turi teisę reikalavimo klasifikaciją ginčyti ir tokiu atveju sprendimą dėl tinkamos klasifikacijos priims CAS.
- 24.1.11 Kodekso ir (arba) tarptautinių standartų reikalavimų nesilaikančiai *pasirašiusiajai šaliai*, atsižvelgiant į konkretaus atvejo faktus ir aplinkybes, pagal Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi *pasirašiusiųjų šalių veikloje* 10 straipsnį gali būti skiriamos šios atskiros arba subendrintos nuobaudos:
- 24.1.12.1 Teisės arba WADA privilegijų atėmimas:
- a) remiantis atitinkamomis WADA įstatų nuostatomis, *pasirašiusiosios šalies* atstovai pripažįstami tam tikrą nurodytą laikotarpį neturinčiais teisės užimti jokių pareigų WADA biure kaip jokios WADA tarybos, komiteto arba kito organo nariai (įskaitant, bet tuo neapsiribojant, narystę WADA steigiamojoje taryboje, vykdomajame komitete ir jokiame nuolatiniam komitete) (tačiau, jeigu nėra pakankamai veiksmingų alternatyvų, WADA gali išimties tvarka leisti *pasirašiusiosios šalies atstovams* likti WADA ekspertų grupių nariais);
 - b) *pasirašiusioji šalis* pripažįstama neturinčia teisės rengti jokio *renginio*, kurį rengia, organizuoja arba drauge su kitomis organizacijomis rengia arba organizuoja WADA;
 - c) *pasirašiusiosios šalies atstovai* pripažįstami neturinčiais teisės dalyvauti jokioje WADA *nepriklausomų stebėtojų programoje*, WADA informacinėje programoje arba kitoje WADA veikloje;

- d) anuliuojamas WADA skirtas *pasirašiusiosios šalies* (tiesioginis arba netiesioginis) finansavimas, susijęs su konkrečios veiklos plėtojimu arba dalyvavimu konkrečiose programose; ir
- 24.1.12.2 *pasirašiusiosios šalies atstovai* pripažįstami tam tikrą nustatytą laikotarpį neturinčiais teisės užimti jokio posto arba pareigų kaip kurios nors kitos *pasirašiusiosios šalies* (arba jos narių) arba *pasirašiusiųjų šalių* asociacijos tarybų, komitetų arba kitų organų nariais;
- 24.1.12.3. tam tikros arba visos *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklos* speciali stebėseną, kol WADA nenuspręs, kad *pasirašiusioji šalis* yra pajėgi įgyvendinti tokią *antidopingo veiklą*, laikydamasi reikalavimų ir be stebėsenos;
- 24.1.12.4 *patvirtintos trečiosios šalies* vykdoma tam tikros arba visos *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklos priežiūra* ir (arba) *perėmimas*, kol WADA nenuspręs, kad *pasirašiusioji šalis* yra pajėgi įgyvendinti tokią *antidopingo veiklą* pati, laikydamasi reikalavimų ir be tokių priemonių:
- a) jeigu reikalavimų nesilaikymas reiškia, kad reikalavimų neatitinka taisyklės, reglamentai ir (arba) teisės aktai, atitinkama antidopingo veikla vykdoma pagal kitas WADA nurodytas reikalavimus atitinkančias taikytinas (vienos arba kelių kitų *antidopingo organizacijų*, pvz., tarptautinių federacijų, *nacionalinių antidopingo organizacijų* arba *regioninių antidopingo organizacijų*) taisyklės. Tokiu atveju, kol *antidopingo veikla* (įskaitant *testavimą ir rezultatų valdymą*) pagal kitas taikytinas taisykles reikalavimų nesilaikančios *pasirašiusiosios šalies* sąskaita administruos *patvirtinta trečioji šalis*, visas išlaidas, *antidopingo organizacijų* patiriamas dėl jų taisyklių taikymo, atlygina reikalavimų nesilaikanti *pasirašiusioji šalis*;
- b) jeigu *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklos* spragos tokiu būdu pašalinti neįmanoma (pavyzdžiui, dėl to, kad tai draudžiama pagal nacionalinės teisės aktus, o *nacionalinė antidopingo organizacija* neužtikrino, kad tie teisės aktai būtų pakeisti arba būtų rasta kita išeitis), tada gali tekti imtis alternatyvios priemonės ir *sportininkams*, kuriems būtų taikoma *pasirašiusiosios šalies antidopingo veikla*, uždrausti dalyvauti olimpinėse, paraolimpinėse žaidynėse ir (arba) kituose *renginiuose*, taip siekiant apsaugoti sąžiningų *sportininkų* teises ir išsaugoti visuomenės pasitikėjimą per tuos *renginius* vykstančių varžybų sąžiningumu.
- 24.1.12.5 Bauda.
- 24.1.12.6 Nurodytam laikui sustabdoma arba atimama teisė gauti visą Tarptautinio olimpinio komiteto, Tarptautinio paralimpinio komiteto arba bet kurios kitos *pasirašiusiosios šalies* finansavimą ar jo dalį ir (arba) kitas privilegijas ar jų dalį (su teise arba be teisės po *statuso atkūrimo* atgaline data gauti finansavimą ir (arba) kitas privilegijas už tą laikotarpį).
- 24.1.12.7 Atitinkamoms valdžios institucijoms rekomenduojama nurodytam laikui sustabdyti visą *pasirašiusiosios šalies* finansavimą ar jo dalį ir (arba) kitas *pasirašiusiosios šalies* privilegijas (su teise arba be teisės po *statuso atkūrimo* atgaline data gauti finansavimą ir (arba) kitas privilegijas už tą laikotarpį);¹¹⁷
- 24.1.12.8 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra *nacionalinė antidopingo organizacija* arba kaip *nacionalinė antidopingo organizacija* veikiantis *nacionalinis olimpinis komitetas*, *pasirašiusiosios šalies* valstybė pripažįstama neturinčia teisės

¹¹⁷ [24.1.12.7 punkto komentaras. Valdžios institucijos nėra Kodeksą pasirašiusiosios šalys. Tačiau pagal UNESCO konvencijos 11 straipsnio c punktą valstybės, konvencijos šalys, atitinkamais atvejais Kodekso nesilaikančiai sporto arba antidopingo organizacijai neteikia finansinės ar kitos su sportu susijusios paramos arba jos dalies].

rengti arba drauge su kitais rengti ir (arba) gauti teisę rengti arba drauge su kitais rengti *tarptautinio renginio* (pvz., olimpinį žaidynių, paralimpinių žaidynių, bet kurio kito *didžiųjų renginių organizatoriaus renginio*, pasaulio čempionatų, regioninių arba žemynų čempionatų ir (arba) bet kurio kito *tarptautinio renginio*):

a) jeigu teisė rengti pasaulio čempionatą ir (arba) kitą (-us) *tarptautinį (-ius) renginį (-ius)* arba būti viena iš jo (jų) rengėjų jau suteikta atitinkamai valstybei, šią teisę suteikusi *pasirašiusioji šalis* privalo įvertinti, ar teisiškai ir praktiškai yra įmanoma tą teisę panaikinti ir paskirti *renginį* rengti kitai valstybei. Jeigu teisiškai ir praktiškai tai yra įmanoma, *pasirašiusioji šalis* tai padaro;

b) *pasirašiusiosios šalys* užtikrina, kad pagal savo įstatus, taisykles ir reglamentus ir (arba) rengimo susitarimus turėtų reikiamus įgaliojimus ir galėtų įvykdyti šį reikalavimą (įskaitant teisę pagal bet kurį renginio rengimo susitarimą anuliuoti susitarimą be nuobaudos, jeigu priimamas sprendimas, kad atitinkama valstybė negali rengti *renginio*).

24.1.12.9 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra *nacionalinė antidopingo organizacija, nacionalinis olimpinis komitetas* arba nacionalinis paralimpinis komitetas, nurodytą laikotarpį olimpinėse, paralimpinėse žaidynėse ir (arba) kituose nurodytuose *renginiuose*, pasaulio čempionatuose, reginiuose arba žemynų čempionatuose ir (arba) kituose *tarptautiniuose renginiuose* neleidžiama dalyvauti arba į juos atvykti šiems asmenims:

a) *pasirašiusiosios šalies* valstybės *nacionaliniam olimpiniam komitetui* ir (arba) nacionaliniam paralimpiniam komitetui;

b) tos valstybės ir (arba) *nacionalinio olimpinio komiteto* ir (arba) nacionalinio paralimpinio komiteto atstovams; ir (arba)

c) tai valstybei priklausantiems *sportininkams* ir *sportininkų pagalbinio personalo nariams* ir (arba) *nacionaliniam olimpiniam komitetui*, nacionaliniam paralimpiniam komitetui ir (arba) nacionalinei federacijai;

24.1.12.10 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra tarptautinė federacija, olimpinėse ir paralimpinėse žaidynėse ir (arba) kituose *renginiuose* nurodytą laikotarpį neleidžiama dalyvauti arba į juos atvykti šiems asmenims: tos tarptautinės federacijos atstovams ir (arba) *sportininkams* ir *sportininkų pagalbiniam personalui*, dalyvaujantiems tarptautinės federacijos sporte (arba vienos ar kelių rūšių jos sporte).

24.1.12.11 Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra *didžiųjų renginių organizatorius*:

a) vykdoma *didžiųjų renginių organizatoriaus antidopingo veiklos speciali stebėsena* arba *priežiūra* per kitą kartą vyksiantį (-ius) jos *renginį (-ius)*; ir (arba)

b) sustabdoma arba atimama teisė gauti finansavimą ir kitas privilegijas iš Tarptautinio olimpinio komiteto, Tarptautinio paralimpinio komiteto, *nacionalinių olimpinų komitetų* asociacijos arba kitos įstaigos rėmėjos ir (arba) prarandamas jų pripažinimas, narystė jose ir arba jų parama (atitinkamais atvejais); ir (arba)

c) *renginys* nebepripažįstamas olimpinį žaidynių arba paralimpinių žaidynių *renginiu*.

24.1.12.12 Sustabdomas olimpinio judėjimo pripažinimas ir (arba) narystė paralimpiniame judėjime.

24.1.13 Kitos nuobaudos

Vyriausybės, *pasirašiusiosios šalys* ir *pasirašiusiųjų šalių* asociacijos pagal savo kompetenciją gali nustatyti papildomas nuobaudas reikalavimų nesilaikančioms *pasirašiusiosioms šalims*, jeigu tai jokia būdu nemažina ir neriboja galimybės pagal 24.1 punktą taikyti nuobaudas.¹¹⁸

24.2 UNESCO konvencijos nuostatų laikymosi stebėseną

UNESCO konvencijoje įtvirtintų įsipareigojimų laikymosi stebėseną bus vykdoma taip, kaip nustatys UNESCO konvencijos šalių konferencija, pasikonsultavusi su valstybėmis konvencijos šalimis ir WADA. WADA vyriausybėms praneša apie *pasirašiusiųjų šalių* vykdomą Kodekso įgyvendinimą, o *pasirašiusiosioms šalims* praneša apie vyriausybių atliktą UNESCO konvencijos ratifikavimą, priėmimą, patvirtinimą ar prisijungimą prie jos.

25 STRAIPSNIS. KEITIMAS IR ATŠAUKIMAS

25.1 Keitimas

- 25.1.1 Už Kodekso plėtojimo ir tobulinimo priežiūrą yra atsakinga WADA. Šiame procese kviečiami dalyvauti *sportininkai* ir kiti suinteresuoti asmenys bei vyriausybės.
- 25.1.2 WADA inicijuoja siūlomus Kodekso pakeitimus ir užtikrina konsultacinį procesą, skirtą gauti rekomendacijas ir atsakyti į jas bei palengvinti *sportininkų* ir kitų suinteresuotų asmenų bei vyriausybių siūlomų pakeitimų peržiūrą ir atsiliepimus.
- 25.1.3 Po tinkamų konsultacijų Kodekso pakeitimus patvirtina WADA steigiamoji taryba dviejų trečdalių balsų dauguma, įskaitant ir viešojo sektoriaus, ir Olimpino judėjimo narių lemiamų balsų daugumą. Pakeitimai įsigalioja po trijų (3) mėnesių nuo patvirtinimo, jeigu nenumatyta kitaip.
- 25.1.4 *Pasirašiusiosios šalys* pakeičia savo taisykles į jas įtraukdamos 2021 m. Kodekso nuostatas 2021 m. sausio 1 d. arba iki šios dienos, o jos įsigalioja 2021 m. sausio 1 d. *Pasirašiusiosios šalys* visus vėlesnius taikytinus Kodekso pakeitimus įgyvendina per vienus (1) metus po to, kai juos patvirtina WADA steigiamoji taryba.¹¹⁹

25.2 Kodekso priėmimo atšaukimas

Pasirašiusiosios šalys gali atšaukti Kodekso priėmimą prieš šešis mėnesius raštu apie tai įspėjusios WADA. Priėmimą atšaukus, nebelaikoma, kad *pasirašiusiosios šalys* atitinka reikalavimus.

¹¹⁸ [24.1.13 punkto] komentaras. Pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas gali nuspręsti pagal Olimpinę chartiją skirti simbolines arba kitokias nuobaudas tarptautinei federacijai arba nacionaliniam olimpiniam komitetui, pavyzdžiui, panaikinti teisę organizuoti Tarptautinio olimpinio komiteto sesiją arba olimpinių kongresą, o tarptautinė federacija gali nuspręsti atšaukti tarptautinius renginius, kuriuos suplanuota rengti reikalavimų nesilaikančios *pasirašiusiosios šalies* valstybėje, arba juos perkelti į kitą valstybę].

¹¹⁹ [25.1.3 ir 25.1.4 punktų] komentaras. Remiantis 25.1.3 punktu, nauji arba pakeisti *pasirašiusiosioms šalims* nustatyti įsipareigojimai įsigalioja automatiškai po trijų (3) mėnesių nuo jų patvirtinimo, jei nenumatyta kitaip. 25.1.4 punkte numatyti nauji arba pakeisti sportininkams arba kitiems asmenims nustatyti įsipareigojimai, kuriuos vykdyti sportininkų arba kitų asmenų galima reikalauti tik atitinkamai *pasirašiusiajai šaliai* (pvz., tarptautinei federacijai) atlikus antidopingo taisyklių pakeitimus. Dėl šios priežasties 25.1.4 punkte yra numatytas ilgesnis terminas, per kurį kiekviena *pasirašiusioji šalis* turi suderinti savo taisykles su 2021 m. Kodeksu ir imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad šios taisyklės būtų privalomos atitinkamiems sportininkams ir kitiems asmenims.]

26 STRAIPSNIS. KODEKSO AIŠKINIMAS

- 26.1 Oficialų *Kodekso* tekstą rengia WADA, jis skelbiamas prancūzų ir anglų kalbomis. Esant angliško ir prancūziško tekstų neatitikimams, vadovaujamosi tekstu anglų kalba.
- 26.2 Įvairias *Kodekso* nuostatas paaiškinantys komentarai naudojami aiškinant *Kodeksą*.
- 26.3 *Kodeksas* aiškinamas kaip nepriklausomas ir savarankiškas tekstas, o ne remiantis galiojančiais *pasirašiusiųjų šalių* ar vyriausybių teisės aktais ar įstatymais.
- 26.4 Įvairių *Kodekso* straipsnių ir punktų antraštės naudojamos tik dėl patogumo, nesudaro *Kodekso* esmės ir neturi jokio poveikio nuostatų, kurias jos nurodo, formuluotėms.
- 26.5 Jeigu *Kodekse* arba tarptautiniame standarte vartojama sąvoka „dienos“, tai reiškia kalendorines dienas, nei nenumatytą kitaip.
- 26.6 *Kodeksas* netaikomas atgaline data toms byloms, kurios buvo neišspręstos iki tos dienos, kurią *pasirašiusioji šalis Kodeksą* priėmė ir įgyvendino savo taisyklėse. Vis dėlto iki *Kodekso* priėmimo padaryti antidopingo taisyklių pažeidimai toliau skaičiuojami kaip „pirmi pažeidimai“ arba „antri pažeidimai“ nustatant sankcijas pagal 10 straipsnį už vėlesnius pažeidimus po *Kodekso* priėmimo.
- 26.7 Skyrius „Pasaulinės antidopingo programos ir *Kodekso* paskirtis, taikymo sritis ir struktūra“ ir 1 priedas (Apibrėžtys) laikomi neatskiriamomis *Kodekso* dalimis.

27 STRAIPSNIS. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

27.1 Bendras 2021 m. *Kodekso* taikymas

Visas 2021 m. *Kodeksas* taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. (įsigaliojimo data).

27.2 *Kodeksas* netaikomas atgaline data, išskyrus 10.9.4 punktą ir 17 straipsnį arba jeigu netaikomas *lex mitior* principas

Bet kuri antidopingo taisyklių pažeidimo byla, kuri įsigaliojimo dieną dar neišnagrinėta, ir bet kokia antidopingo taisyklių pažeidimo byla, kuri iškelta po įsigaliojimo dienos remiantis iki įsigaliojimo dienos įvykdytu antidopingo taisyklių pažeidimu, nagrinėjama pagal materialines antidopingo taisykles, kurios galiojo tuo metu, kai buvo padarytas tariamas antidopingo taisyklių pažeidimas, o ne pagal 2021 m. *Kodekse* nustatytas materialines antidopingo taisykles, nebent bylą teisėjų kolegija nustato, kad pagal bylos aplinkybes tinkama taikyti *lex mitior* principą. Šiais tikslais normos dėl laikotarpių, kurių atžvilgiu *Kodeksas* galioja atgaline data, per kuriuos anksčiau įvykdyti pažeidimai gali būti laikomi pažeidimų daugetu pagal 10.9.4 punktą, taip pat normos dėl 17 straipsnyje nustatytų senaties terminų yra procesinės normos, o ne materialinės normos, ir turėtų būti taikomos atgaline data kartu su kitomis 2021 m. *Kodekso* procesinėmis normomis (tačiau su sąlyga, kad 17 straipsnis taikomas atgaline data tik tokiu atveju, jeigu senaties terminas dar nebuvo pasibaigęs iki įsigaliojimo datos).

27.3 Taikymas sprendimams, priimtiems iki 2021 m. *Kodekso*

Tais atvejais, kai galutinis sprendimas, konstatuojantis antidopingo taisyklių pažeidimą, yra priimtas iki įsigaliojimo dienos, tačiau *sportininkui* ar kitam *asmeniui* skirtas *diskvalifikacijos* laikotarpis įsigaliojimo dieną dar tęsiasi, *sportininkas* ar kitas *asmuo* gali kreiptis į *antidopingo organizaciją*, kuri buvo atsakinga už *rezultatų valdymą* to antidopingo taisyklės pažeidimo atžvilgiu, kad ji svarstytų *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo galimybę atsižvelgdama į 2021 m. *Kodeksą*. Toks prašymas turi būti pateiktas iki *diskvalifikacijos* laikotarpio pabaigos. *Antidopingo organizacijos* priimtą sprendimą galima apskusti pagal 13.2 punktą. 2021 m. *Kodeksas* netaikomas jokiame antidopingo taisyklių pažeidimo atveju, kai galutinis sprendimas, konstatuojantis antidopingo taisyklių pažeidimą priimtas, o *diskvalifikacijos* laikotarpis yra pasibaigęs.

27.4 Pažeidimų daugetas, kai pirmas pažeidimas padarytas iki 2021 m. sausio 1 d.

Nustatant *diskvalifikacijos* laikotarpį už antrą pažeidimą pagal 10.9.1 punktą, kai sankcija už pirmą pažeidimą skirta remiantis iki 2021 m. *Kodekso* galiojusiomis taisyklėmis, taikomas *diskvalifikacijos* laikotarpis, kuris būtų buvęs skirtas už tą pirmą pažeidimą, jeigu būtų buvusios taikytos 2021 m. *Kodekso* normos.¹²⁰

27.5 Papildomi Kodekso pakeitimai

Bet kokie papildomi *Kodekso* pakeitimai įsigalioja kaip numatyta 27.1 punkte.

27.6 Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo pakeitimai

Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo ir *techninių dokumentų*, susijusių su *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše* esančiomis medžiagomis arba metodais, pakeitimai, jei juose nėra konkrečiai numatyta kitaip, retrospektyviai netaikomi. Tačiau taikoma taisyklė, kad *draudžiamąją medžiagą* arba *draudžiamąjį metodą* iš *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* pašalinus, sportininkas arba kitas asmuo, kuris šiuo metu yra *diskvalifikuotas* dėl anksčiau *draudžiamos medžiagos* arba *draudžiamo metodo*, gali kreiptis į *antidopingo organizaciją*, kuri buvo atsakinga už *rezultatų valdymą* to antidopingo taisyklės pažeidimo atžvilgiu, kad ji svarstytų *diskvalifikacijos* laikotarpio sutrumpinimo galimybę atsižvelgdama į tai, kad ta medžiaga arba metodas iš *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašo* yra pašalinti.

¹²⁰ [27.4 punkto komentaras. Kitose situacijose, nei aprašytos 27.4 punkte, kai galutinis sprendimas, kuriuo buvo konstatuota, kad įvykdytas antidopingo taisyklių pažeidimas, buvo priimtas iki įsigaliojant Kodeksui arba pagal Kodeksą, galiojusį iki 2021 m. Kodekso, ir visas paskirtas diskvalifikacijos laikotarpis yra pasibaigęs, 2021 m. Kodekso negalima taikyti ankstesniam pažeidimui perkvalifikuoti.]

1 PRIEDAS

APIBRĖŽTYS

APIBRĖŽTYS¹²¹

ADAMS – Antidopingo administravimo ir valdymo sistema yra internetinė duomenų valdymo priemonė duomenims įvesti, saugoti, keisti ir pranešimams teikti, skirta suinteresuotoms šalims ir WADA padėti vykdyti *antidopingo veiklą* vadovaujantis duomenų apsaugos teisės aktais.

Antidopingo organizacija – WADA arba *pasirašiusioji šalis*, atsakinga už taisyklių, kurių paskirtis – inicijuoti, vykdyti bet kurią *dopingo kontrolės* proceso dalį ir užtikrinti jo vykdymą, priėmimą. Tai gali būti, pavyzdžiui, Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, kiti *testavimą* savo renginiuose atliekantys *didžiųjų renginių organizatoriai*, tarptautinės federacijos ir *nacionalinės antidopingo organizacijos*.

Antidopingo veikla – švietimas ir informavimas antidopingo srityje, testų paskirstymo planavimas, *Registruotojo testuotinių sportininkų sąrašo* tvarkymas, *sportininkų biologinių pasų* tvarkymas, *testų* vykdymas, *mėginių* tyrimų organizavimas, duomenų rinkimas ir tyrimų vykdymas, LVG prašymų tvarkymas, *rezultatų* valdymas, skirtų *nuobaudų* stebėseną ir vykdymo užtikrinimas ir visa kita su kova su dopingu susijusi veikla, *antidopingo organizacijos* arba jos vardu vykdoma Kodekse ir (arba) *tarptautiniuose standartuose* nustatyta tvarka.

Anuliavimas – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Asmuo – fizinis *asmuo* ar organizacija arba kitas subjektas.

Bandymas – sąmoningas elgesys, kurį sudaro realus veiksmas, kuriuo ketinama padaryti antidopingo taisyklių pažeidimą. Tačiau antidopingo taisyklių pažeidimas nebus padarytas vien bandant padaryti pažeidimą, jeigu *asmuo* bandymo atsisako iki tol, kol jo neatskleidė trečioji šalis, kuri bandyme nedalyvauja.

CAS – Sporto arbitražo teismas (angl. CAS).

Dalyvis – bet kuris *sportininkas* ar *sportininkų pagalbinio personalo narys*.

Davimas – *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo* parūpinamas, tiekiamas kitam *asmeniui*, sąlygų sudarymas jas (juos) *vardoti (naudoti)* arba *bandant* jas (juos) *vardoti (naudoti)* arba kitoks dalyvavimas tai darant arba *bandant* tai daryti. Tačiau ši apibrėžtis netaikoma medicinos personalo *bona fide* veiksmams *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* naudojant sąžiningiems ir teisėtiems gydymo tikslais arba esant kitoms pateisinančioms aplinkybėms bei netaikoma veiksmams, susijusiems su *draudžiamosiomis medžiagomis*, kurios nedraudžiamos *testuojant ne varžybų metu*, jeigu aplinkybių visuma nerodo, kad tokios *draudžiamosios medžiagos* nėra iš tikrųjų ir teisėtai skirtos gydymui ar yra skirtos sportiniams rezultatams pagerinti.

Didelės kaltės ar aplaidumo nebuvimas – atvejis, kai *sportininkas* ar kitas *asmuo* įrodo, kad vertinant aplinkybių visumą ir atsižvelgiant į *kaltės* ar *aplaidumo* nebuvimo kriterijus, *kaltė* arba *aplaidumas* dėl antidopingo taisyklių pažeidimo nebuvo didelė. Išskyrus su *pažeidžiamais asmenimis* ar *sportininkais mėgėjais* susijusius atvejus, dėl kiekvieno 2.1 punkto pažeidimo *sportininkas* taip pat privalo įrodyti, kaip *draudžiamoji medžiaga* pateko į jo organizmą.

Didžiųjų renginių organizatoriai – *nacionalinių olimpinių komitetų* kontinentinės asociacijos ir kitos tarptautinės daugelio sporto šakų organizacijos, kurios veikia kaip bet kokio kontinento, regiono ar kito tarptautinio *renginio* valdymo organas.

Diskvalifikacija – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

¹²¹ [Komentaras. Sąvokos apima daugiskaitą ir linksnius bei kitomis kalbos dalimis vartojamas sąvokas.]

Dopingo kontrolė – visi veiksmai ir procesai nuo testų paskirstymo planavimo iki galutinio apeliacijos išnagrinėjimo ir *nuobaudų* įvykdymo, įskaitant visus tarpinius veiksmus ir procesus, taip pat ir (bet neapsiribojant) *testavimą*, tyrimus, informacijos apie savo buvimą vietą pateikimą, LVG, *mėginių* paėmimą ir tvarkymą, laboratorinius tyrimus, *rezultatų valdymą* ir tyrimus bei 10.4 punkto (Statusas *diskvalifikacijos* arba *laikino nušalinimo* laikotarpiu) pažeidimų bylų nagrinėjimą.

Draudžiamasis metodas – bet koks metodas, aprašytas *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*.

Draudžiamoji medžiaga – bet kokia medžiaga ar medžiagų klasė, aprašyta *Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąraše*.

Draudžiamųjų medžiagų ir metodų sąrašas – sąrašas, kuriame nurodytos draudžiamosios medžiagos ir draudžiamieji metodai.

Finansinės nuobaudos – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Griežta atsakomybė – taisyklė, kuria numatyta, kad siekiant įrodyti antidopingo taisyklių pažeidimus pagal 2.1 ir 2.2 punktus, antidopingo organizacijai nereikia įrodyti sportininko ketinimo, kaltės, aplaidumo ar tyčinio vartojimo (naudojimo).

Igaliota trečioji šalis – bet kuris *asmuo*, kuriam antidopingo organizacija deleguoja kokį nors dopingo kontrolės arba antidopingo švietimo programų aspektą, įskaitant (bet neapsiribojant) trečiasias šalis arba kitas antidopingo organizacijas, kurios antidopingo organizacijai atlieka *mėginių* paėmimą, teikia kitas dopingo kontrolės paslaugas arba vykdo antidopingo švietimo programas, arba kaip nepriklausomi rangovai veikiantys asmenys, kurie antidopingo organizacijai teikia dopingo kontrolės paslaugas (pvz., darbuotojais nesantys dopingo kontrolės pareigūnai arba stebėtojai). *Igaliota trečioji šalis* neapima CAS.

Individuali sporto šaka – bet kuri sporto šaka, kuri nėra komandinė.

Institucinis nepriklausomumas – apeliacinius skundus nagrinėjančios kolegijos turi būti instituciškai visiškai nepriklausomos nuo antidopingo organizacijos, atsakingos už *rezultatų valdymą*. Jos neturi būti administruojamos už *rezultatų valdymą* atsakingų antidopingo organizacijų, neturi būti su jomis susiję ar joms pavaldžios.

Kaltė – kaltė yra bet koks pareigos neatlikimas arba bet koks nerūpestingumas konkrečioje situacijoje. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama vertinant sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį yra, pavyzdžiui, sportininko ar kito asmens patirtis, ar sportininkas arba kitas *asmuo* yra *pažeidžiamas asmuo*, ypatingos aplinkybės, kaip antai sveikatos sutrikimai, rizikos, kurią sportininkas turėjo suvokti, laipsnis, bei sportininko rūpestingumo ir įdėtų pastangų išanalizuoti tai, kas turėjo būti suvokta, kaip rizikos laipsnis, dydis. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama vertinant sportininko ar kito asmens kaltės laipsnį, turi būti konkrečios ir tinkamos paaiškinti, kodėl sportininkas ar kitas *asmuo* nukrypo nuo įprastų elgesio normų. Taigi, pavyzdžiui, tai, kad sportininkas *diskvalifikacijos* laikotarpiu prarastų galimybę uždirbti dideles pinigų sumas ar tai, kad sportininko karjera jau greitai baigsis arba yra nustatytas sporto varžybų grafikas nebūtų svarbios aplinkybės, kurių pagrindu būtų galima sutrumpinti *diskvalifikacijos* laikotarpį pagal 10.6.1 ar 10.6.2 punktą.¹²²

Kaltės ar aplaidumo nebuvimas – atvejis, kai sportininkas ar kitas *asmuo* įrodo, kad jis nežinojo ir neįtarė vartojęs *draudžiamąją medžiagą* ar naudojęs *draudžiamąjį metodą* arba kad jam jų buvo duota, ar kad jis kitaip pažeidė antidopingo taisykles ir kad pagrįstai to negalėjo žinoti ar įtarti net panaudojęs visas atsargumo priemones. Išskyrus su *pažeidžiamais asmenimis* ar *sportininkais mėgėjais* susijusius atvejus, dėl kiekvieno 2.1 punkto pažeidimo sportininkas taip pat privalo įrodyti, kaip *draudžiamoji medžiaga* pateko į jo organizmą.

Kliudymas – tyčinė veika, kuria kenkiama dopingo kontrolės procesui, tačiau kuri kitu atveju nepatektų į *draudžiamųjų metodų* apibrėžtį. Kliudymas apima (tuo neapsiribojant) kyšio už tam tikro veiksmo atlikimą ar neatlikimą siūlymą arba paėmimą, trukdymą paimti *mėginį*, poveikio *mėginio* tyrimui darymą arba veiksmus, dėl kurių *mėginio* tyrimas tampa neįmanomas, antidopingo organizacijai, LVG komitetui arba bylą

¹²² [Komentaras. Sportininko kaltės laipsnio vertinimo kriterijai yra tokie patys pagal visus straipsnius, kai vertinama kaltė. Tačiau pagal 10.6.2 punktą sankciją švelninti galima tik tuo atveju, jeigu, įvertinus kaltės laipsnį, padaroma išvada, kad didelės sportininko ar kito asmens kaltės arba aplaidumo nebuvo.]

nagrinėjančiai kolegijai teikiamų dokumentų klastojimą, liudytojų kurstymą duoti melagingus parodymus, sukčiavimą, siekiant daryti įtaką *antidopingo organizacijai* vykdant *rezultatų valdymą* arba bylą nagrinėjančiai kolegijai skiriant *nuobaudas* ir bet koks kitas analogiškas tyčinis trukdymas arba bandymas trukdyti kuriam nors *dopingo kontrolės* aspektui.¹²³

Kodeksas – Pasaulinis antidopingo kodeksas.

Komandinė sporto šaka – sporto šaka, kurioje per *varžybas* leidžiama keisti žaidėjus.

Laikinas nušalinimas – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

Leidimas vartoti gydymui (LVG) – leidimas vartoti gydymui leidžia tam tikros sveikatos būklės *sportininkui* vartoti *draudžiamąją medžiagą* arba naudoti *draudžiamąjį metodą*, tačiau tik tuo atveju, jei tenkinamos 4.4 punkte ir *Leidimų vartoti gydymui išdavimo tarptautiniuose standartuose* nustatytos sąlygos.

Liekana – junginys, junginių grupė, biologinis (-iai) kintamasis (-ieji) rodantis (-ys), kad buvo *vartota draudžiamoji medžiaga* ar *naudotas draudžiamasis metodas*.

Medžiaga, kuria piktnaudžiaujama – žr. 4.2.3 punktą.

Mėginys – bet kokia *dopingo kontrolei* paimta biologinė medžiaga.¹²⁴

Metabolitas – bet kokia medžiaga, susidariusi vykstant biotransformacijos procesui.

Minimalus praneštinis lygis – nustatyta *draudžiamosios medžiagos* arba jos *metabolito (-ų)* ar *liekanos (-ų)* mėginyje koncentracija, kurios nepasiekus WADA akredituotos laboratorijos apie to *mėginio teigiamą testo rezultatą* nepraneša.

Nacionalinė antidopingo organizacija – kiekvienos šalies paskirtas (-i) subjektas (-ai), kuris (-ie) turi pagrindinius įgaliojimus priimti ir įgyvendinti antidopingo taisykles, vadovauti *mėginių* paėmimui, valdyti testų rezultatus ir vykdyti *rezultatų valdymą* nacionaliniu lygmeniu ir yra už tai atsakingas (-i). Jei kompetentinga valdžios institucija (-os) tokio subjekto nepaskiria, juo yra šalies *nacionalinis olimpinis komitetas* ar jo paskirtas subjektas.

Nacionalinio lygmens sportininkas – sportininkas, kuris sporto varžybose dalyvauja nacionaliniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena *nacionalinė antidopingo organizacija*, laikydamasis *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto*.

Nacionalinis olimpinis komitetas – Tarptautinio olimpinio komiteto pripažinta organizacija. Sąvoka „nacionalinis olimpinis komitetas“ apima ir nacionalines sporto konfederacijas tose šalyse, kuriose nacionalinė sporto konfederacija prisiima standartines *nacionalinio olimpinio komiteto* pareigas kovos su dopingu srityje.

Nacionalinis renginys – sporto renginys ar *varžybos*, kuriose dalyvauja tarptautinio ar nacionalinio lygmens sportininkai ir kurios nėra tarptautinis renginys.

Ne varžybų metu – bet koks laikotarpis *ne varžybų metu*.

Nepilnametis – fizinis asmuo, kuriam dar nėra aštuoniolikos metų.

Nepriklausomų stebėtojų programa – WADA prižiūrima stebėtojų ir (arba) auditorių grupė, kuri pagal WADA atitikties stebėsenos programą tam tikriems *renginiams* arba per tam tikrus *renginius* stebi *dopingo kontrolės* procesą ir duoda patarimus dėl jo bei praneša apie savo pastebėjimus.

¹²³ [Komentaras. Pavyzdžiui, pagal šį punktą būtų draudžiama keisti identifikacijos numerius dopingo kontrolės anketoje atliekant testus, sudaužyti B buteliuką atliekant B mėginio tyrimą arba keisti mėginį į jį pridedant pašalinės medžiagos, taip pat grasinti liudytojui arba liudytojams, dopingo kontrolės procese davusiems parodymus arba suteikusiems informacijos. Kliudymu laikomi veiksmai, vykdomi rezultatų valdymo procese. Žr. 10.9.3.3 punktą. Kliudymu nelaikomi veiksmai, kurių asmuo teisėtai imasi vykdydamas gynybą dėl kaltinimo padarius antidopingo taisyklių pažeidimą. Užgaulus elgesys dopingo kontrolės pareigūno ar kito dopingo kontrolėje dalyvaujančio asmens atžvilgiu, kuris šiaip nėra kliudymas, aptariamasis sporto organizacijų drausmės taisyklėse.]

¹²⁴ [Komentaras. Kartais tvirtinama, kad kraujo mėginių ėmimas prieštarauja tam tikrų religinių ar kultūrinių grupių principams. Nustatyta, kad toks tvirtinimas neturi pagrindo.]

Neteisėta prekyba – atvejis, kai antidopingo organizacijos jurisdikcijai priklausančias sportininkas, sportininkų pagalbinio personalo narys ar bet kuris kitas asmuo fiziškai ar elektroninėmis arba kitomis priemonėmis bet kuriam trečiajam asmeniui parduoda, duoda, gabena, siunčia, pristato ar platina (arba šiais tikslais turi) draudžiamąją medžiagą ar draudžiamąjį metodą; į šią apibrėžtį neįeina medicinos personalo bona fide veiksmai, susiję su draudžiamosios medžiagos naudojimu tikram ir teisėtam gydymui ar esant kitoms pateisinančioms aplinkybėms ir taip pat neįeina veiksmai, susiję su draudžiamosiomis medžiagomis, kurios nedraudžiamos testuojant ne varžybų metu, nebent visos aplinkybės rodytų, kad tokios draudžiamosios medžiagos nėra skirtos tikram ir teisėtam gydymui ar yra skirtos sportiniams rezultatams pagerinti.

Netipinis rezultatas pagal paso duomenis – pranešimas, apibūdinamas kaip netipinis rezultatas pagal paso duomenis, kaip aprašyta galiojančiuose tarptautiniuose standartuose.

Netipinis rezultatas – WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie būtinybę atlikti tolesnį tyrimą prieš nustatant teigiamą testo rezultatą, kaip numatyta Tarptautiniame laboratorijų standarte ar susijusiuose techniniuose dokumentuose.

Nuobaudos už antidopingo taisyklių pažeidimus (nuobaudos) – sportininkui ar kitam asmeniui pažeidus antidopingo taisykles, gali būti taikoma viena ar kelios iš šių nuobaudų: a) anuliavimas reiškia, kad sportininko rezultatai, pasiekti konkrečiose varžybose ar renginyje, pripažįstami negaliojančiais taikant visas atitinkamas nuobaudas, taip pat ir bet kokių medalių, taškų ar prizų atėmimą; b) diskvalifikacija reiškia, kad dėl antidopingo taisyklių pažeidimo sportininkui ar kitam asmeniui nustatytą laikotarpį neleidžiama dalyvauti jokiose varžybose ar kitoje veikloje, arba gauti finansavimą, kaip numatyta 10.14 punkte; c) laikinas nušalinimas reiškia, kad sportininkui ar kitam asmeniui laikinai neleidžiama dalyvauti jokiose varžybose ar veikloje tol, kol svarstant bylą pagal 8 straipsnį bus priimtas galutinis sprendimas; d) finansinės nuobaudos reiškia, kad už antidopingo taisyklių pažeidimą paskiriama finansinė sankcija arba reikalaujama atlyginti išlaidas, susijusias su antidopingo taisyklių pažeidimu; ir e) viešas paskelbimas reiškia, kad informacija išplatinama arba paskelbiama visuomenei arba asmenims, kurie nėra tie asmenys, kuriems turi būti iš anksto pranešama pagal 14 straipsnį. Komandinėse sporto šakose komandoms nuobaudos taip pat gali būti skiriamos kaip numatyta 11 straipsnyje.

Nurodytasis metodas – žr. 4.2.2 punktą.

Nurodytoji medžiaga – žr. 4.2.2 punktą.

Pasirašiusios šalys – subjektai, kurie priima Kodeksą ir įsipareigoja Kodeksą įgyvendinti, kaip numatyta 23 straipsnyje.

Pažeidžiamas asmuo – sportininkas arba kitas fizinis asmuo, kuris antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo metu: i) yra jaunesnis nei (16) metų amžiaus; ii) yra jaunesnis nei aštuoniolikos (18) metų amžiaus, nėra įtrauktas į Registruotąjį testuotųjų sportininkų sąrašą ir niekada nesivaržė jokioje atviros kategorijos tarptautiniame renginyje; arba iii) kuriam dėl kitų nei amžius priežasčių pagal taikomus nacionalinius teisės aktus yra pripažintas ribotas veiksnumas.¹²⁵

Per varžybas – laikotarpis, kuris prasideda 23:59 val. prieš varžybų dieną, į kurią tvarkaraštį sportininkas yra įtrauktas, ir baigiasi pasibaigus tokioms varžyboms ir su tokiais varžybomis susijusiam mėginių paėmimo procesui. Tačiau WADA tam tikrai sporto šakai gali patvirtinti alternatyvią apibrėžtį, jeigu tarptautinė federacija įtikinamai pagrįs, kad jos sporto šakai yra būtina kitokia apibrėžtis; gavus WADA patvirtinimą, tokia alternatyvia apibrėžtimi vadovaujasi visi tos sporto šakos didžiųjų renginių organizatoriai.¹²⁶

¹²⁵ [Komentaras. Tam tikromis aplinkybėmis pažeidžiami asmenys pagal Kodeksą yra traktuojami kitaip nei kiti sportininkai ar kiti asmenys suprantant, kad tam tikro amžiaus nesulaukęs arba tam tikrų intelektinių gebėjimų neturintis sportininkas ar kitas asmuo gali neturėti protinių gebėjimų suvokti ir įvertinti Kodekse nustatytų elgesio draudimų. Tai būtų taikoma, pavyzdžiui, parolimpinės sporto šakos sportininkui, turinčiam dokumentais patvirtintą ribotą veiksnumą dėl intelektualinio sutrikimo. Sąvoka „atvira kategorija“ netaikoma jaunių arba kitų amžiaus grupių kategorijoms.]

¹²⁶ [Komentaras. Visuotinai pripažįstama sąvokos „per varžybas“ apibrėžtis užtikrina didesnę sportininkų suderinamumą visose sporto šakose, padeda išvengti sportininkams kylančių neaiškumų dėl atitinkamų testavimo per varžybas terminų arba šiuos neaiškumus sumažina, padeda išvengti teigiamų testų rezultatų dėl neapdairumo

Preliminarus bylos nagrinėjimas – pagal 7.4.3 punktą vykdomas pagreitintas sutrumpintas bylos nagrinėjimas prieš bylos nagrinėjimą pagal 8 straipsnį, kai sportininkui pranešama ir suteikiama galimybė būti išklausytam raštu arba žodžiu.¹²⁷

Regioninė antidopingo organizacija – regioninis subjektas, šalių narių paskirtas koordinuoti nurodytas jų antidopingo programų sritis ir joms vadovauti, pavyzdžiui, nustatyti ir įgyvendinti antidopingo taisykles, planuoti ir *paimti mėginius*, vykdyti *rezultatų valdymą*, LVG vertinimą, bylų nagrinėjimą bei vykdyti švietimo programas regioniniu lygmeniu.

Registruotasis testuotinių sportininkų sąrašas – didžiausio prioriteto sportininkų, kurių tikslinis testavimas atliekamas *per varžybas ir ne varžybų metu*, sąrašas, kurį atskirai tarptautiniu lygmeniu sudaro tarptautinės federacijos, o nacionaliniu lygmeniu – nacionalinės antidopingo organizacijos ir įtraukia į tarptautinės federacijos ar nacionalinės antidopingo organizacijos testų paskirstymo planą ir todėl tokie sportininkai privalo teikti informaciją apie savo buvimo vietą, kaip numatyta 5.5 punkte ir Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte.

Renginio laikotarpis – laiko tarpas nuo renginio pradžios iki pabaigos, kaip nustato renginio valdymo organas.

Renginio vieta – valdymo organo paskirta renginio vieta.

Renginys – eilė atskirų varžybų, kurias kartu rengia vienas valdymo organas (pvz., olimpinės žaidynės, tarptautinės federacijos pasaulio čempionatai ar Panamerikos žaidynės).

Rezultatų valdymas – procesas, apimantis laikotarpį nuo pranešimo Tarptautinio rezultatų valdymo standarto 5 straipsnyje nustatyta tvarka arba kai kuriais atvejais (pvz., netipinių rezultatų, sportininko biologinio paso, informavimo apie buvimo vietą pažeidimų atveju) nuo Tarptautinio rezultatų valdymo standarto 5 straipsnyje konkrečiai numatytų etapų prieš pateikiant pranešimą ir kaltinimų pareiškimo iki galutinio bylos išnagrinėjimo, įskaitant bylos nagrinėjimo proceso pirmąją arba apeliacinę instanciją (jei pateiktas skundas) pabaigą.

Sportininkas mėgėjas – fizinis asmuo, taip apibrėžta atitinkamos nacionalinės antidopingo organizacijos. Ši sąvoka netaikoma asmeniui, kuris per penkerių (5) metų laikotarpį iki bet kurio antidopingo taisyklių pažeidimo padarymo buvo tarptautinio lygmens sportininkas (kaip kiekvienos tarptautinės federacijos yra apibrėžiama pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą) arba nacionalinio lygmens sportininkas (kaip kiekvienos nacionalinės antidopingo organizacijos yra apibrėžiama pagal Tarptautinį testavimo ir tyrimų standartą), atviroje kategorijoje atstovavo kurią nors valstybę tarptautiniame renginyje arba buvo įtrauktas į kurios nors tarptautinės federacijos arba nacionalinės antidopingo organizacijos Registruotąjį testuotinių sportininkų sąrašą ar kitą buvimo vietos informacijos sąrašą.¹²⁸

Sportininkas – bet kuris asmuo, kuris varžosi tarptautiniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija) arba nacionaliniu lygmeniu (kaip apibrėžia kiekviena nacionalinė antidopingo organizacija). Antidopingo organizacija savo nuožiūra antidopingo taisykles gali taikyti sportininko, kuris nėra nei tarptautinio lygmens sportininkas, nei nacionalinio lygmens sportininkas, atžvilgiu taip jį įtraukdama į „sportininko“ apibrėžtį. Sportininkų, kurie nėra nei tarptautinio lygmens, nei nacionalinio lygmens sportininkai, atžvilgiu antidopingo organizacija gali nuspręsti: atlikti ribotą testavimą arba testavimo visai neatlikti; tirti mėginius dėl draudžiamųjų medžiagų naudojant ne visą jų parinktį; reikalauti pateikti ribotą informaciją apie savo buvimo vietą arba tokios informacijos visai nereikalauti; arba nereikalauti iš anksto

laikotarpiais tarp renginio varžybų ir padeda užkirsti kelią galimam rezultatų pagerinimui dėl to, kad ne varžybų metu draudžiamų medžiagų randama per varžybas.]

¹²⁷ [Komentaras. Preliminarus bylos nagrinėjimas tėra tik preliminarus procesas, kurį vykdančios nevertinamos visos bylos aplinkybės. Pasibaigus preliminariam bylos nagrinėjimui, sportininkas turi teisę į tolesnį visapusišką jo bylos nagrinėjimą iš esmės. Priešingai, 7.9 punkte naudojama sąvoka „pagreitintas bylos nagrinėjimas“ reiškia visapusišką bylos nagrinėjimą iš esmės, vykdomą pagreitinta tvarka.]

¹²⁸ [Komentaras. Sąvoka „atvira kategorija“ neapima varžybų, kurios skirtos jaunių arba tam tikrų amžiaus grupių kategorijomis.]

pateikti LVG. Tačiau, jeigu *sportininkas*, kurio atžvilgiu *antidopingo organizacija* nusprendė naudotis savo įgaliojimais jį testuoti ir kuris varžosi ne tarptautiniu ar nacionaliniu lygmeniu, padaro 2.1, 2.3 ar 2.5 punktuose apibrėžtą antidopingo taisyklių pažeidimą, tuomet turi būti skiriamos Kodekse numatytos nuobaudos. Taikant 2.8 ar 2.9 punktą ir informavimo bei švietimo antidopingo srityje tikslais, bet kuris *asmuo*, kuris sporte dalyvauja prižiūrint bet kuriai *pasirašiusiajai šaliai*, vyriausybei ar kitai Kodekso besilaikančiai sporto organizacijai, yra *sportininkas*.¹²⁹

Sportininko biologinis pasas – duomenų rinkimo ir palyginimo programa bei metodai, kaip aprašyta *Tarptautiniame testavimo ir tyrimų standarte* bei *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

Sportininkų pagalbiniis personalas – bet kuris treneris, instruktorius, vadovas, atstovas, komandos personalo narys, pareigūnas, medicinos ir pagalbinių medicinos personalo narys, vienas iš tėvų ar bet kuris kitas *asmuo*, kuris dirba su sporto varžybose dalyvaujančiu ar joms besirengiančiu *sportininku* ar jį gydo arba jam padeda.

Sprendimo riba – mėginyje esančios ribinės medžiagos rezultato vertė, kurią viršijus apie *teigiamą testo rezultatą* pranešama, kaip nustatyta *Tarptautiniame laboratorijų standarte*.

Sunkinančios aplinkybės – aplinkybės, susiję su *sportininko* arba kito *asmens* veiksmais, arba *sportininko* ar kito *asmens* veiksmai, dėl kurių gali būti pateisinamas ilgesnio *diskvalifikacijos* laikotarpio nei numatyta standartinėje sankcijoje skyrimas. Šios aplinkybės ir veiksmai apima šiuos atvejus (tuo neapsiribojant): *sportininkas* arba kitas *asmuo* vartojo (naudojo) arba turėjo kelias *draudžiamąsias medžiagas* ar *draudžiamuosius metodus*, *draudžiamąją medžiagą* ar *draudžiamąjį metodą* kelis kartus vartojo (naudojo) arba turėjo, arba padarė kelis kitus antidopingo taisyklių pažeidimus; tikėtina, kad paprastai *asmuo* dėl antidopingo taisyklių pažeidimo (-ų) rezultatus gerinantį poveikį jaustų ilgiau nei tęstųsi kitu atveju taikytinas *diskvalifikacijos* laikotarpis; *sportininkas* arba kitas *asmuo* klaidino arba trukdė siekdamas išvengti antidopingo taisyklių pažeidimo išaiškinimo arba antidopingo taisyklių pažeidimo byloje; arba *sportininkas* arba kitas *asmuo* *kliudė rezultatų valdymo* metu. Siekiant išvengti abejonių nustatoma, kad šiame punkte pateiktas aplinkybių ir veikų sąrašas nėra baigtinis ir ilgesnio *diskvalifikacijos* laikotarpio skyrimas taip pat gali būti grindžiamas ir kitomis panašiomis aplinkybėmis ir veika.

Susitarimas dėl teisinių pasekmių netaikymo – taikant 10.7.1.1 ir 10.8.2 punktus reiškia raštišką *antidopingo organizacijos* ir *sportininko* arba kito *asmens* susitarimą, kuriuo *sportininkui* arba kitam *asmeniui* sudaroma galimybė per tam tikrą nustatytą laikotarpį pateikti *antidopingo organizacijai* informacijos susitarimą, kad tuo atveju, jeigu susitarimas dėl svarios pagalbos arba bylos išsprendimo nebus užbaigtas, *antidopingo organizacija* šiomis konkrečiomis aplinkybėmis *sportininko* arba kito *asmens* pateiktos informacijos negalės prieš *sportininką* arba kitą *asmenį* naudoti jokioje byloje dėl *rezultatų valdymo* pagal Kodeksą, o *antidopingo organizacijos* šiomis konkrečiomis aplinkybėmis pateiktos informacijos *sportininkas* arba kitas *asmuo* jokioje byloje dėl *rezultatų valdymo* pagal Kodeksą negalės naudoti prieš *antidopingo organizaciją*. Toks susitarimas *antidopingo organizacijai*, *sportininkui* arba kitam *asmeniui* nedraudžia naudotis jokia kita informacija ar įrodymais, kurie yra gauti iš bet kokių kitų šaltinių ir nėra pateikti per susitarime nustatytą laikotarpį.

Svari pagalba – pagal 10.7.1 punktą *svarią pagalbą* teikiantis *asmuo* privalo: 1) raštiškame pasirašytame pranešime arba įrašytame pranešime visiškai atskleisti savo turimą informaciją, susijusią su antidopingo taisyklių pažeidimu ar kitu 10.7.1.1 punkte nurodytu procesu, ir 2) visiškai bendradarbiauti tiriant ir nagrinėjant bet kokią su ta informacija susijusią bylą ar klausimą, taip pat, pavyzdžiui, duoti parodymus nagrinėjamoje byloje, jeigu to reikalauja *antidopingo organizacija* ar bylą nagrinėjanti kolegija. Be to, teikiama informacija turi būti patikima ir turi sudaryti reikšmingą bet kokios bylos ar proceso dalį arba, jeigu byla nėra iškelta arba procesas nėra pradėtas, turi suteikti pakankamą pagrindą, kuriuo remiantis būtų galima iškelti bylą arba pradėti procesą.

¹²⁹ [Komentaras. Sporte dalyvaujantys asmenys gali būti priskiriami vienai iš penkių kategorijų: 1) tarptautinio lygmens sportininkas, 2) nacionalinio lygmens sportininkas, 3) asmenys, kurie nėra tarptautinio arba nacionalinio lygmens sportininkai, tačiau jų atžvilgiu tarptautinė federacija arba nacionalinė antidopingo organizacija yra nusprendusi vykdyti priežiūrą, 4) sportininkas mėgėjas, ir 5) asmenys, kurių atžvilgiu įgaliojimų neturi arba priežiūros nėra nusprendusi vykdyti jokia tarptautinė federacija arba nacionalinė antidopingo organizacija. Visi tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportininkai yra saistomi Kodekso antidopingo taisyklėmis, o tarptautinio ir nacionalinio lygmens sportas turi būti apibrėžtas atitinkamai tarptautinių federacijų ir nacionalinių federacijų antidopingo taisyklėse.]

Švietimas – ugdymo procesas, kuriuo siekiama ugdyti sportinę dvasią puoselėjančias ir saugančias vertybes bei elgseną ir užkirsti kelią tyčiniam bei netyčiniam dopingo vartojimui.

Tarptautinio lygmens sportininkas – sportininkas, kuris sporto varžybose dalyvauja tarptautiniu lygmeniu, kaip apibrėžia kiekviena tarptautinė federacija, laikydamasi *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto*.¹³⁰

Tarptautinis renginys – renginys ar varžybos, kurioms kaip renginio valdymo organas vadovauja arba renginio techninius darbuotojus paskiria Tarptautinis olimpinis komitetas, Tarptautinis parolimpinis komitetas, tarptautinė federacija, *didžiųjų renginių organizatorius* ar kita tarptautinė sporto organizacija.

Tarptautinis standartas – WADA priimtas standartas, papildantis *Kodeksą*. Pakanka laikytis tarptautinio standarto (o ne kito alternatyvaus standarto, praktikos ar procedūros), kad būtų galima nuspręsti, jog tarptautiniame standarte nustatytos procedūros atliktos tinkamai. *Tarptautiniai standartai* apima bet kokius pagal tarptautinį standartą parengtus techninius dokumentus.

Techninis dokumentas – WADA atitinkamai priimamas ir paskelbiamas dokumentas, kuriame tarptautiniame standarte nustatyta tvarka yra pateikiami privalomi techniniai reikalavimai, susiję su tam tikromis antidopingo temomis.

Teigiamas rezultatas pagal paso duomenis – pranešimas apie teigiamą testo rezultatą pagal paso duomenis, kaip aprašyta galiojančiuose tarptautiniuose standartuose.

Teigiamas testo rezultatas – WADA akredituotos laboratorijos ar kitos WADA patvirtintos laboratorijos pranešimas apie pagal *Tarptautinį laboratorijų standartą* mėginyje nustatytą draudžiamosios medžiagos ar jos metabolitų arba liekanų buvimą arba draudžiamojo metodo naudojimo įrodymą.

Testavimas – dopingo kontrolės proceso dalys, susijusios su testų paskirstymo planavimu, mėginių paėmimu, mėginių tvarkymu ir mėginių gabenimu į laboratoriją.

Tikslinis testavimas – konkrečių sportininkų atranka testavimui pagal *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto* kriterijus.

Turėjimas – faktinis, fizinis turėjimas arba netiesioginis turėjimas (kuris konstatuojamas tik tuo atveju, jei asmuo išimtinėmis teisėmis kontroliuoja ar ketina kontroliuoti draudžiamąją medžiagą ar draudžiamąjį metodą arba patalpas, kuriose yra draudžiamoji medžiaga arba draudžiamasis metodas. Vis dėlto, jeigu asmuo draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo arba patalpų, kuriose yra draudžiamoji medžiaga ar draudžiamasis metodas, nekontroliuoja išimtinėmis teisėmis, netiesioginis turėjimas konstatuojamas tik tuo atveju, jei asmuo žinojo apie draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo buvimą ir ketino ją (jį) kontroliuoti. Tačiau vien turėjimas nesudaro antidopingo taisyklių pažeidimo pagrindo, jei prieš gaudamas bet kokio pobūdžio pranešimą apie asmens padarytą antidopingo taisyklių pažeidimą, tas asmuo ėmėsi konkrečių veiksmų, rodančių, kad jis niekada neketino turėti draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo ir atsisakė juos turėti tai aiškiai pareikšdamas antidopingo organizacijai. Nepaisant priešingų šios apibrėžties nuostatų, draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo pirkimas (taip pat ir elektroninėmis bei kitomis priemonėmis) yra laikomas turėjimu juos perkančio asmens atžvilgiu.¹³¹

¹³⁰ [Komentaras. Laikydami *Tarptautinio testavimo ir tyrimų standarto*, tarptautinė federacija gali pati nustatyti kriterijus, pagal kuriuos ji priskirs sportininkus tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai, pvz., pagal atskyrį, pagal dalyvavimą konkrečiuose tarptautiniuose renginiuose, pagal licencijos rūšį ir kt. Tačiau šiuos kriterijus ji privalo paskelbti aiškiai ir suprantamai, kad sportininkai galėtų greitai ir lengvai išsiaiškinti, kada jie galės būti priskirti tarptautinio lygmens sportininkų kategorijai. Pavyzdžiui, jeigu taikomas dalyvavimo tam tikruose tarptautiniuose renginiuose kriterijus, tuomet tarptautinė federacija privalo paskelbti tokių tarptautinių renginių sąrašą.]

¹³¹ [Komentaras. Pagal šią apibrėžtį sportininko automobilyje radus anabolinių steroidų, tai būtų laikoma antidopingo taisyklių pažeidimu, jeigu sportininkas neįrodo, kad kažkas kitas naudojosi jo automobiliu. Tokiu atveju antidopingo organizacija privalo įrodyti, kad nors sportininkas neturėjo išimtinę automobilio naudojimo teisių, sportininkas žinojo apie anabolinius steroidus ir ketino jais disponuoti. Taip pat ir tuo atveju, kai anabolinių steroidų randama namų vaistinėje, kuria bendrai naudojasi sportininkas ir jo sutuoktinis (-ė), antidopingo organizacija privalo įrodyti, kad sportininkas žinojo apie anabolinių steroidų buvimą vaistinėje ir ketino jais disponuoti. Vien tik draudžiamosios medžiagos ar draudžiamojo metodo įsigijimo veiksmas yra turėjimas net ir tuomet, kai, pavyzdžiui, produktas nepristatomas, jį gauna kažkas kitas arba jis išsiunčiamas trečiojo asmens adresu.]

UNESCO konvencija – Tarptautinė konvencija prieš dopingo vartojimą sporte, priimta 2005 m. spalio 19 d. UNESCO Generalinės konferencijos 33-iojoje sesijoje, taip pat bet kokie ir visi Konvencijos šalių ir Tarptautinės konvencijos prieš dopingo vartojimą sporte konferencijos šalių priimti pakeitimai.

Užterštas produktas – produktas, kuriame yra *draudžiamosios medžiagos*, kuri nenurodyta produkto etiketėje arba apie kurią informacijos pagrįstai negalima rasti internete.

Vartojimas (naudojimas) – bet kokios *draudžiamosios medžiagos* ar *draudžiamojo metodo naudojimas*, taikymas, nuriijimas, įšvirkštimas ar vartojimas bet kokiomis kitomis priemonėmis.

Varžybos – vienerios lenktynės, mačas, rungtynės ar varžybos individualioje sporto šakoje. Pavyzdžiui, krepšinio rungtynės arba lengvosios atletikos 100 metrų sprinto varžybos olimpinių žaidynių finale. Etapinių lenktynių arba kitų sporto varžybų, kuriose prizai teikiami kasdien arba kitais laiko tarpais, atžvilgiu skirtumas tarp *varžybų* ir *renginio* yra toks, kaip nurodyta atitinkamos tarptautinės federacijos taisyklėse.

Veiklos nepriklausomumas – tai reiškia, kad 1) už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* ar su ja susijusių subjektų (pvz., federacijos arba konfederacijos narės) valdybų nariai, personalo nariai, komisijų nariai, konsultantai ir pareigūnai bei bylų tyrime ir paruošiamajame etape dalyvaujantys asmenys negali būti skiriami atitinkamos už *rezultatų valdymą* atsakingos *antidopingo organizacijos* bylų nagrinėjimo kolegijos nariais ir (arba) tarnautojais (tokia apimtimi, kokia toks tarnautojas dalyvauja svarstymo procese ir (arba) rengiant sprendimą), ir kad 2) bylas nagrinėjančios kolegijos turi turėti galimybę nagrinėti bylas ir priimti sprendimus be *antidopingo organizacijos* ar kurios nors trečiosios šalies kišimosi. Siekiama užtikrinti, kad bylą nagrinėjančios kolegijos nariai arba bylą nagrinėjančiai kolegijai priimant sprendimą dalyvaujantys asmenys nedalyvautų bylos tyrime ir sprendimuose dėl procesinių veiksmų.

Viešai paskelbti – žr. pirmiau nurodytas *nuobaudas už antidopingo taisyklių pažeidimus*.

WADA – Pasaulinė antidopingo agentūra.

24.1 PUNKTO SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

Atstovai – *pasirašiusiosios šalies* arba kitos atitinkamos įstaigos oficialūs asmenys, direktoriai, pareigūnai, išrinkti nariai, darbuotojai ir komitetų nariai, taip pat (tuo atveju, kai *nacionalinė antidopingo organizacija* arba *nacionalinis olimpinis komitetas* veikia kaip *nacionalinė antidopingo organizacija*) *nacionalinės antidopingo organizacijos* arba *nacionalinio olimpinio komiteto* valstybės vyriausybės atstovai.

Bauda – *pasirašiusiosios šalies* mokama suma, atspindinti reikalavimų nesilaikymo sunkumą ir (arba) *sunkinančias aplinkybes*, jų trukmę ir būtinybę atgrasinti nuo panašaus elgesio ateityje. Jeigu atvejis nėra susijęs su *esminių* reikalavimų nesilaikymu, *bauda* negali viršyti mažesniosios iš šių sumų: a) 10 proc. *pasirašiusiosios šalies* bendrų metinių biudžeto išlaidų ir b) 100 000 JAV dolerių. WADA panaudoja *baudą* tolesnei Kodekso laikymosi stebėsenos veiklai ir (arba) *švietimui* antidopingo srityje, ir (arba) moksliniams tyrimams antidopingo srityje finansuoti.

Bendrasis reikalavimas – reikalavimas, kuris kovoje prieš dopingo vartojimą sporte laikomas svarbiu, tačiau nepatenka į *esminio* arba *didelio prioriteto* reikalavimų kategorijas. Taip pat žr. *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* A priedą.

Didelio prioriteto reikalavimas – reikalavimas, kuris kovoje prieš dopingo vartojimą sporte yra laikomas *didelio prioriteto*, bet ne *esminiu* reikalavimu. Taip pat žr. *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* A priedą.

Esminis reikalavimas – reikalavimas, kuris kovoje prieš dopingo vartojimą sporte laikomas *esminiu*. Taip pat žr. *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* A priedą.

Patvirtinta trečioji šalis – viena arba kelios WADA, pasikonsultavus su reikalavimų nesilaikančia *pasirašiusiąja šalimi*, atrinktos ar patvirtintos *antidopingo organizacijos* ir (arba) *įgaliotos trečiosios šalys*, kurios *prižiūri* arba *perima* visą tos *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklą* arba jos dalį. Jeigu kitos tinkamos įstaigos nėra, WADA gali imtis kraštutinės priemonės, t. y. vykdyti šią funkciją pati.

Perėmimas – reikalavimų nesilaikančiai *pasirašiusiąjai šaliai* skirtų nuobaudų dalis, pagal kurią *patvirtinta trečioji šalis*, laikydamasi WADA nurodymų, *pasirašiusiosios šalies* sąskaita perima visą *pasirašiusiosios*

šalies antidopingo veiklą arba jos dalį. Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra pripažinta nesilaikančia reikalavimų ir su *patvirtinta trečiaja šalimi* dar nesudarė susitarimo dėl perėmimo, *pasirašiusioji šalis* be konkretaus išankstinio raštiško WADA sutikimo negali savarankiškai vykdyti jokios *antidopingo veiklos* toje (-ose) srityje (-yse), kurias turi perimti *patvirtinta trečioji šalis*.

Priežiūra – reikalavimų nesilaikančiai *pasirašiusiajai šaliai* skirtų nuobaudų dalis, pagal kurią *patvirtinta trečioji šalis*, laikydamosi WADA nurodymų, *pasirašiusiosios šalies* sąskaita stebi ir prižiūri *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklą* (sąvoka „prižiūrėti“ aiškinama atitinkamai). Jeigu *pasirašiusioji šalis* yra pripažinta nesilaikančia reikalavimų ir su *patvirtinta trečiaja šalimi* dar nesudarė susitarimo dėl priežiūros, *pasirašiusioji šalis* be konkretaus išankstinio raštiško WADA sutikimo negali savarankiškai vykdyti jokios *antidopingo veiklos* toje (-ose) srityje (-yse), kurias turi prižiūrėti ir stebėti *patvirtinta trečioji šalis*.

Reikalavimų laikymosi trūkumas – atvejis, kai *pasirašiusioji šalis* nesilaiko Kodekso ir (arba) vieno ar kelių *tarptautinių standartų*, ir (arba) kurių nors WADA vykdomojo komiteto nustatytų reikalavimų, tačiau *Tarptautiniame standarte dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* numatytos galimybės ištaisyti reikalavimų laikymosi trūkumą ir (arba) trūkumus dar neišnaudotos ir WADA dar oficialiai nepaskelbė, kad *pasirašiusioji šalis* nesilaiko reikalavimų.

Speciali stebėsena – reikalavimų nesilaikančiai *pasirašiusiajai šaliai* skirtų nuobaudų dalis, pagal kurią WADA kai kuriai arba visai *pasirašiusiosios šalies antidopingo veiklai* taiko specialios ir nuolatinės stebėsenos sistemą, siekdama užtikrinti, kad vykdydama tą veiklą *pasirašiusioji šalis* laikytųsi reikalavimų.

Statuso atkūrimas – atvejis, kai nustatoma, kad *pasirašiusioji šalis*, anksčiau paskelbta nesilaikančia Kodekso ir (arba) *tarptautinių standartų*, ištaisė tą reikalavimų laikymosi trūkumą ir įvykdė visas kitas pagal *Tarptautinio standarto dėl Kodekso laikymosi pasirašiusiųjų šalių veikloje* 11 straipsnį nustatytas sąlygas, kad ją būtų galima vėl įtraukti į Kodekso besilaikančių *pasirašiusiųjų šalių* sąrašą (sąvoka „atkurtas statusas“ aiškinama atitinkamai).

Sunkinančios aplinkybės – ši sąvoka apima tyčinį atitinkamos *pasirašiusiosios šalies* bandymą išvengti Kodekso arba *tarptautinių standartų* taikymo, susilpninti jų poveikį ir (arba) iškreipti antidopingo sistemą, bandymą nuslėpti reikalavimų nesilaikymo atvejį arba kitą piktavališką veiksmą; nuolatinį *pasirašiusiosios šalies* atsisakymą imtis pagrįstų veiksmų, kad reikalavimų laikymosi trūkumai, apie kuriuos jai praneša WADA, būtų ištaisyti arba jų netaisymą; pakartotinius nusižengimus; ir visus kitus veiksmus, sunkinančius *pasirašiusiosios šalies* nesilaikymo atvejį.